

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຕ້ອງບອກເຖິງຄວາມເປັນຈິງ

ພວກເຮົາສາມາດຮຽນຮູ້ຫຍັງກ່ຽວກັບການປະຕິບັດ ແລະ ພຶດຕິກຳຂອງໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງ?

ອົງການຢູນິເຊັບ ເຮັດວຽກຢູ່ໃນບ່ອນທີ່ມີຫຍຸ້ງຍາກທີ່ສຸດໃນໂລກເພື່ອເຂົ້າເຖິງເດັກນ້ອຍ ແລະ ໄວໜຸ່ມທີ່ດ້ອຍໂອກາດທີ່ສຸດ - ແລະເພື່ອປົກປ້ອງສິດທິຂອງເດັກທຸກຄົນ, ຢູ່ທົ່ວທຸກແຫ່ງ. ພວກເຮົາເຮັດທຸກວິທີທາງເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ເດັກໄດ້ຢູ່ລອດ, ເຕີບໃຫຍ່ ແລະ ບັນລຸທ່າແຮງຂອງເຂົາເຈົ້າເອງຕັ້ງແຕ່ເຍົາວະຊົນເຖິງໄວໜຸ່ມ ໃນຫຼາຍກວ່າ 190 ປະເທດທົ່ວໂລກ.

ແລະ ພວກເຮົາຈະບໍ່ເຄີຍຍ້ອມແພ້.

ຫ້ອງການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈສາກົນ (Innocenti) ຂອງອົງການ ຢູນິເຊັບ ກຳລັງຄົ້ນຄວ້າຫາຄຳຕອບສຳລັບຄຳຖາມທີ່ສຳຄັນອັນໃຫຍ່ຫຼວງທີ່ສຸດກ່ຽວກັບເດັກ, ທີ່ກຳລັງເກີດຂຶ້ນ ແລະ ພົ້ນເດັ່ນໃນປັດຈຸບັນ. ການປ່ຽນແປງດັ່ງກ່າວແມ່ນໄດ້ດຳເນີນໂດຍຜ່ານການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ ແລະ ການເບິ່ງໃຫ້ເຫັນບັນຫາກ່ຽວກັບສິດທິເດັກໃນທຸກມິດຕິ, ເຮັດໃຫ້ໃນການສົນທະນາໃນລະດັບສາກົນຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ຊຸກຍູ້ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງໄວໜຸ່ມຢ່າງຈິງຈັງເຂົ້າໃນຂະບວນການດັ່ງກ່າວ.

ຫ້ອງການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈສາກົນ (Innocenti) ຂອງອົງການ ຢູນິເຊັບ ຊ່ວຍສະໜັບສະໜູນດ້ານແນວຄວາມຄິດໃຫ້ແກ່ ບັນດາການນຳ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງໃນການຕັດສິນກຳນົດນະໂຍບາຍ ດ້ວຍຂໍ້ມູນຫຼັກຖານທີ່ຈຳເປັນເພື່ອສ້າງ ແລະ ປົກປ້ອງໂລກທີ່ດີ ໃຫ້ແກ່ເດັກນ້ອຍ. ຫ້ອງການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈສາກົນ ຍັງໄດ້ດຳເນີນການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບບັນຫາທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ແກ້ໄຂທີ່ກຳລັງເກີດຂຶ້ນໃນປັດຈຸບັນ, ໂດຍນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນຫຼັກທີ່ໄດ້ຈາກເກັບກຳ ແລະ ຂໍ້ມູນຫຼັກຖານຈາກຫຼາຍພາກສ່ວນ ເພື່ອເປັນຕົວແທນຂອງສຽງຂອງເດັກນ້ອຍ ແລະ ຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າ. ເຄື່ອງມືໃນການຄາດຄະເນເພື່ອສ້າງໃຫ້ເປັນຫົວຂໍ້ເພື່ອການພັດທະນາສຳລັບເດັກ ປະກອບມີ ການສຳຫຼວດຫາຂອບເຂດ, ການວິເຄາະແນວໂນ້ນ ແລະ ການກຳນົດສະຖານະການແບບຕົວຢ່າງ. ຫ້ອງການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈສາກົນ ຍັງໄດ້ສ້າງຄັງແຫຼ່ງຂໍ້ມູນທີ່ຫຼາກຫຼາຍ ແລະ ເຂັ້ມແຂງ ທີ່ລວບລວມເອົາບັນດາບົດລາຍງານ, ຜົນການວິໄຈ ແລະ ເອກະສານດ້ານນະໂຍບາຍທີ່ສຳຄັນຕ່າງໆໄວ້, ແລະ ສ້າງເວທີການສົນທະນາ ແລະ ການສົ່ງເສີມວຽກງານສິດທິເດັກໃຫ້ກວ້າງຂວາງ.

ຫ້ອງການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈສາກົນ (Innocenti) ຂອງອົງການ ຢູນິເຊັບ ຊ່ວຍໃຫ້ຄຳຕອບແກ່ເດັກທຸກຄົນ ກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ເຂົາເຈົ້າມີຄວາມກັງວົນໃຈ ແລະ ກົດດັນທີ່ສຸດ.

ສິ່ງທີ່ໄດ້ຄົ້ນພົບ, ການຕີຄວາມໝາຍ ແລະ ບົດສະຫຼຸບທີ່ສະແດງອອກໃນເອກະສານສະບັບນີ້ແມ່ນຈາກກຸ່ມຜູ້ຂຽນບົດລາຍງານ ແລະ ບໍ່ແມ່ນທັດສະນະຂອງອົງການຢູນິເຊັບ. ບົດລາຍງານນີ້ໄດ້ຮັບການກວດແກ້ຮ່ວມ ໂດຍຊ່ຽວຊານຈາກທັງ ພາຍນອກ ແລະ ພາຍໃນອົງການຢູນິເຊັບ.

ແນະນຳໃນການອ້າງອີງເອກະສານບົດລາຍງານດັ່ງນີ້:

ຫ້ອງການສາກົນສຳລັບຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ ແລະ ຄາດຄະເນເພື່ອການວາງແຜນ, ອົງການ UNICEF Innocenti, ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ, ສປປ ລາວ, ອົງການຢູນິເຊັບ ປະຈຳ ສປປ ລາວ, ການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບໂຮງຮຽນພັດທະນາ ໃນ ສປປ ລາວ ພາຍໃຕ້ໂຄງການຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຕ້ອງບອກເຖິງຄວາມເປັນຈິງ: ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້ຈາກການປະຕິບັດ ແລະ ພຶດຕິກຳ ຂອງໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງ, UNICEF Innocenti, Florence, 2023.

ຈັດພິມເຜີຍແຜ່ໂດຍ:
United Nations Children’s Fund
UNICEF Innocenti - Global Office of Research and Foresight
Via degli Alfani, 58
50121, Florence, Italy

researchpublications@unicef.org
www.unicef-irc.org

@UNICEFINnocenti ໃນ Twitter, LinkedIn, Facebook, Instagram ແລະ YouTube

© ກອງທຶນເດັກຂອງສະຫະປະຊາຊາດ (UNICEF), ກໍລະກົດ 2023

ຮູບໜ້າປົກ: © UNICEF ປະຈຳສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ

ຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຕ້ອງບອກເຖິງຄວາມເປັນຈິງ

ພວກເຮົາສາມາດຮຽນຮູ້ຫຍັງກ່ຽວກັບການປະຕິບັດ ແລະ
ພຶດຕິກຳຂອງໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງ?

ກົມປະກັນຄຸນນະພາບການສຶກສາ, ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ, ສປປ ລາວ

ອົງການຢູນິເຊັບ ປະຈຳ ສປປ ລາວ

ຫ້ອງການສາກົນສຳລັບຄົ້ນຄ້ວາວິໄຈ ແລະ ຄາດຄະເນເພື່ອການວາງແຜນ, ອົງການ UNICEF Innocenti

ຄໍາຂອບໃຈ

ການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈກ່ຽວກັບໂຮງຮຽນພັດທະນາຊັ້ນປະຖົມສຶກສາໃນ ສປປ ລາວ, ພາຍໃຕ້ໂຄງການຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຕ້ອງບອກເຖິງຄວາມເປັນຈິງ, ເປັນຄວາມພະຍາຍາມຮ່ວມກັນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເຮັດໃຫ້ປະກົດຜົນເປັນຈິງດ້ວຍຄວາມຮັບຜິດຊອບສູງ ເຊິ່ງນໍາພາໂດຍກົມປະກັນຄຸນນະພາບການສຶກສາ ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ (ສສກ), ອົງການຢູນິເຊັບ ປະຈໍາ ສປປ ລາວ, ຫ້ອງການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈສາກົນຂອງອົງການຢູນິເຊັບ (UNICEF Innocenti – Global Office of Research and Foresight) ແລະ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາຂະແໜງການສຶກສາໃນ ສປປ ລາວ.

ບົດລາຍງານການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈນີ້ ໄດ້ພັດທະນາໂດຍ ທ່ານ Jeffery Marshall (ທີ່ປຶກສາຂອງອົງການຢູນິເຊັບ), ທ່ານນາງ Ieva Raudonyte (ຫ້ອງການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈສາກົນຂອງອົງການຢູນິເຊັບ), ທ່ານ Nhat Linh Nguyen (ທີ່ປຶກສາຂອງອົງການຢູນິເຊັບ) ແລະ ທ່ານນາງ Jessica Bergmann (UNICEF Innocenti).

ການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈກ່ຽວກັບໂຮງຮຽນພັດທະນາຊັ້ນປະຖົມສຶກສາໃນສປປລາວ, ພາຍໃຕ້ໂຄງການຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຕ້ອງບອກເຖິງຄວາມເປັນຈິງຈະເປັນໄປບໍ່ໄດ້ຖ້າປາສະຈາກການຊີ້ ນໍາແລະການປະກອບສ່ວນຂອງບັນດາບຸກຄົນຕໍ່ໄປນີ້ : ທ່ານປັນຍາຈັນທະວົງ (ກົມປະກັນຄຸນນະພາບການສຶກສາ, ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ); ທ່ານ ນາງ Trine Petersen ແລະ ທ່ານ ອາໂນລັກ ຈັນປະສິດ (ອົງການຢູນິເຊັບ ປະຈໍາ ສປປ ລາວ), ທ່ານ Marco Kools (ອະດີດພະນັກງານຢູນິເຊັບປະຈໍາ ສປປ ລາວ); ທ່ານ ນາງ Lorena Lévano (ຫ້ອງການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈສາກົນຂອງອົງການຢູນິເຊັບ); ທີມງານວິຊາການຈາກກົມປະກັນຄຸນນະພາບການສຶກສາ ທີ່ໄດ້ສະໜັບສະໜູນໃນການອອກແບບ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດໍາເນີນການລົງເກັບກໍາຂໍ້ມູນພາກສະໜາ; ນັກສຶກສາຈາກວິທະຍາໄລສ້າງຄູບ້ານເກີນ, ວິທະຍາໄລສ້າງຄູດົງຄໍາຊ້າງ ແລະ ສະຖາບັນບໍລິຫານທຸລະກິດແສງສະຫວັນທີ່ໄດ້ຮ່ວມລົງເກັບກໍາຂໍ້ມູນສໍາລັບການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ; ພ້ອມທັງຄະນະກຳມະການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈຂອງກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ທີ່ໄດ້ປະກອບຄໍາຄິດເຫັນຕໍ່ບົດລາຍງານສະບັບນີ້ .

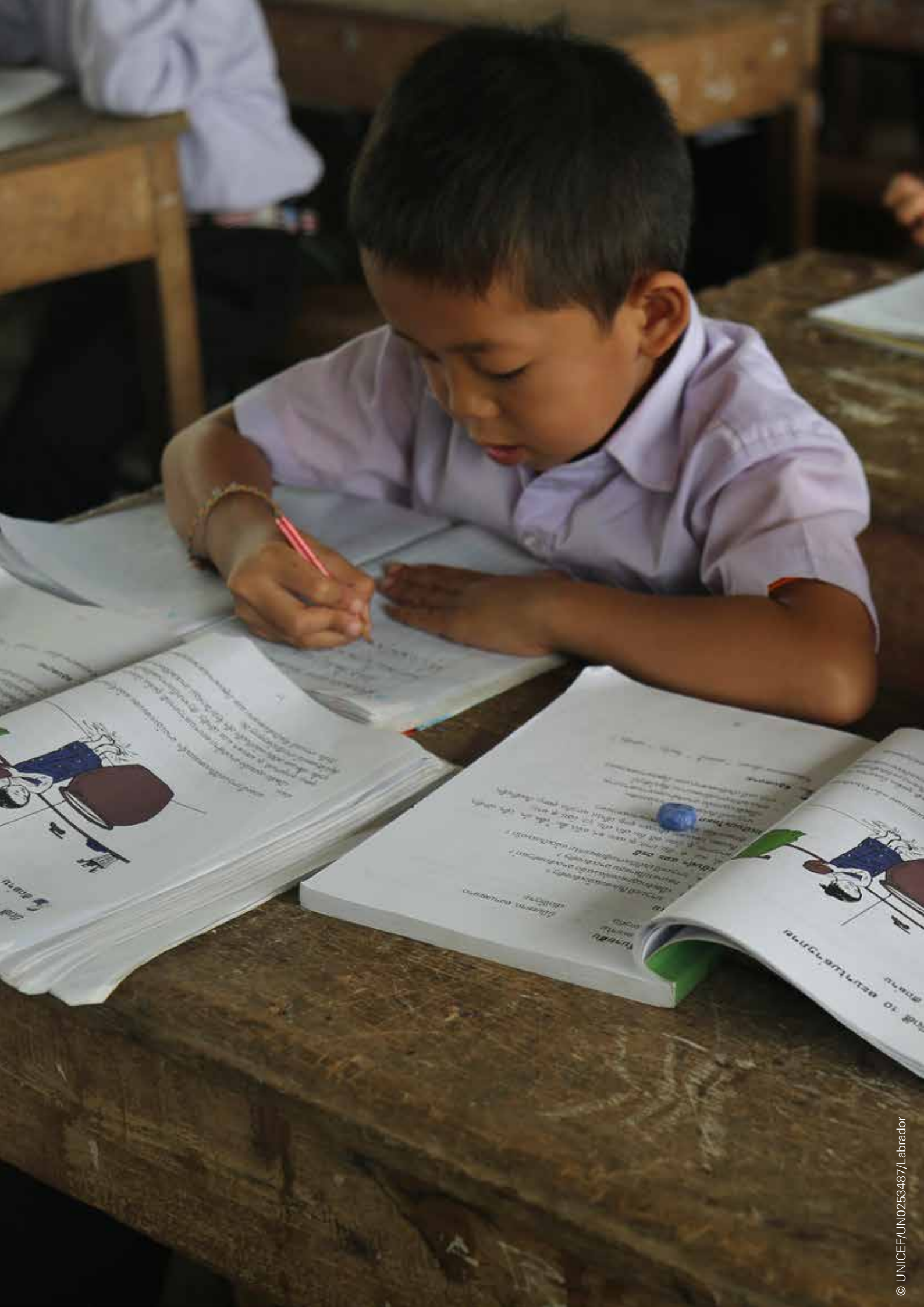
ການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈນີ້ຍັງໄດ້ຮັບການກວດຜ່ານຈາກບັນດາຄໍາຄິດເຫັນທີ່ເຈາະຈີ້ ແລະ ມີປະໂຫຍດຈາກຊ່ຽວຊານພາຍນອກ ເຊັ່ນ: ທ່ານ Nyi Nyi Thaug (ອົງການ UNESCO ບາງກອກ), ທ່ານ Satoko Yano (ອົງການ UNESCO) ແລະ ທ່ານ Antoine Marivin (ອົງການຢູນິເຊັບປະຈໍາພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກ ແລະ ປາຊີຟິກ).

ຂໍຂອບໃຈເປັນພິເສດມາຍັງ ທ່ານ ນາງ Jessica Bergmann ແລະ ທ່ານ Renaud Comba, ທີ່ໄດ້ໃຫ້ຄໍາຊີ້ນໍາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ; ທ່ານ Kevin Clidoro, ທີ່ໄດ້ຊ່ວຍໃນການກວດຜ່ານບົດລາຍງານຂັ້ນສຸດທ້າຍ; ສະມາຊິກທີມງານຄົ້ນຄວ້າວິໄຈໂຄງການຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຕ້ອງບອກເຖິງຄວາມເປັນຈິງ (DMS) ຈາກຫ້ອງການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈສາກົນຂອງອົງການຢູນິເຊັບທີ່ປະກອບສ່ວນໃນການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ; ພາກສ່ວນພະແນກບໍລິຫານ ແລະ ພະແນກສື່ສານ ທີ່ຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ການອອກບົດລາຍງານດໍາເນີນໄປດ້ວຍດີ; ແລະ ທ່ານ Matt Brossard ສໍາລັບການໃຫ້ຄໍາຊີ້ ແນະລາຍທັງໝົດໃນການຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງນີ້ ແລະ ຂະແໜງຄົ້ນຄວ້າການສຶກສາ ແລະ ການພັດທະນາຂອງຫ້ອງການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈສາກົນຂອງອົງການຢູນິເຊັບ.

ການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈພາຍໃຕ້ໂຄງການຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຕ້ອງບອກເຖິງຄວາມເປັນຈິງ ແມ່ນໄດ້ ດໍາເນີນໃນ 14 ປະເທດແຈກຢາຍຢູ່ທະວີບອາຟຣິກາ, ອາຊີ ແລະ ອາເມລິກາລາຕິນພາຍໃຕ້ການຮ່ວມທຶນ: ໂຄງການລິເລີ່ມດ້ານນະວັດຕະກໍາ ແລະ ການແລກປ່ຽນຄວາມຮູ້ (Knowledge Innovation and Exchange (KIX) ຂອງກອງທຶນຮ່ວມມືສາກົນເພື່ອການສຶກສາ (GPE), ສູນຄົ້ນຄວ້າວິໄຈສາກົນເພື່ອການພັດທະນາ (International Development Research Centre), ມູນນິທິ ຮິວເລັດ (Hewlett Foundation), ມູນນິທິເຈຄອບ (Jacobs Foundation), ອົງການຮ່ວມມືດ້ານການພັດທະນານອກແວ, ໂຄງການໂຮງຮຽນ 2030 (Schools 2030 initiative) ໂດຍມູນນິທິອາກາຄານ (Aga Khan Foundation) ແລະ ຊັບພະຍາກອນພາຍໃນຂອງອົງການຢູນິເຊັບ, ລວມທັງ ຄວາມພະຍາຍາມຂອງອົງການຢູນິເຊັບ ໃນ ສປປ ລາວ (ພາຍໃຕ້ເງິນທຶນຈາກສະຫະພາບເອີຣົບ ໃນການຮ່ວມມືເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ລະບົບການສຶກສາ).

ການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບໂຮງຮຽນພັດທະນາ ເຊິ່ງຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຕ້ອງບອກເຖິງຄວາມເປັນຈິງ ແມ່ນໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຈາກຫຼາຍພາກສ່ວນ

ສາລະບານ

ຄໍາຂອບໃຈ	5
ບົດສະຫຼຸບຫຍໍ້	8–16
ຄຸນລັກສະນະຂອງໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງໃນ ສປປ ລາວ	10
ຜົນການຄົ້ນຄວ້າເພີ່ມເຕີມຈາກທຸກປະເພດໂຮງຮຽນໃນ ສປປ ລາວ	11
ຂໍ້ສະເໜີດ້ານນະໂຍບາຍ	12
1. ພາກສະເໜີ	14
2. ວິທີດໍາເນີນການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ	18–22
2.1. ການອອກແບບການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈກ່ຽວກັບໂຮງຮຽນພັດທະນາ	19
2.2. ການສຸ່ມຕົວຢ່າງ ແລະ ການຄັດເລືອກໂຮງຮຽນ	20
2.3. ການເກັບກໍາຂໍ້ມູນ ແລະ ການວິເຄາະ	21
2.4. ຂໍ້ຈຳກັດໃນການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ	22
3. ຄຸນລັກສະນະຂອງໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງ	24–31
4. ຜົນການຄົ້ນຄວ້າທົ່ວໄປທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄຸນນະພາບການສຶກສາຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ	32–41
5. ການນໍາໃຊ້ຕົວຊີ້ວັດຂອງມາດຕະຖານຄຸນນະພາບຂັ້ນພື້ນຖານ (ມຄພ) ເພື່ອ ຄາດຄະເນປະເພດຂອງໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນ	42–45
6. ຂໍ້ສະເໜີແນະນຳດ້ານນະໂຍບາຍ	46–55
7. ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ	56–67
8. ເອກະສານອ້າງອີງ	68–70

ບົດສະຫຼຸບຫຍໍ້

ບົດສະຫຼຸບຫຍໍ້

ໃນທົດສະວັດທີ່ຜ່ານມາ, ສປປ ລາວ ໄດ້ມີຄວາມຄືບໜ້າດີໃນການຂະຫຍາຍການເຂົ້າເຖິງການສຶກສາ, ແຕ່ວ່າຍັງມີເດັກນ້ອຍ ທີ່ຈົບຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ຈຳນວນຫຼາຍ ຍັງບໍ່ສາມາດອ່ານອອກ, ຂຽນໄດ້ ຫຼື ບໍ່ສາມາດຄິດໄລ່ເລກຂັ້ນພື້ນຖານໄດ້.

ການປະເມີນລະດັບຊາດກ່ອນໜ້ານີ້ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າການຮຽນຮູ້ຂອງນັກຮຽນແມ່ນຕໍ່າກວ່າລະດັບພື້ນຖານທີ່ຄວນໄດ້ຮັບໃນຂັ້ນຮຽນ ປ.3 ແລະ ມ.4 (ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ [ສສກ] 2018) ແລະ ການປະເມີນໃນລະດັບພາກພື້ນໄດ້ຍັງຢືນເຖິງຄວາມໜ້າເປັນທ່ວງເຫຼົ່ານີ້, ເນື່ອງຈາກວ່າ ນັກຮຽນຂັ້ນ ປ.5 ຈຳນວນ 50% ຂອງ ສປປ ລາວ ໄດ້ຄະແນນໃນກຸ່ມທີ່ມີຜົນສໍາເລັດທາງການຮຽນທີ່ຢູ່ໃນເກນຕໍ່າທີ່ສຸດ ເມື່ອທຽບໃສ່ປະເທດອື່ນໆ (ກອງທຶນສໍາລັບເດັກ-ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ Southeast Asian Ministers of Education Organization 2020).

ເຖິງວ່າຈະເກີດວິກິດດ້ານການຮຽນດັ່ງກ່າວກໍຍັງມີບາງໂຮງຮຽນທີ່ເຮັດໄດ້ດີກວ່າໂຮງຮຽນອື່ນໆເຖິງແມ່ນວ່າຈະຢູ່ໃນສະພາບການ, ເງື່ອນໄຂທີ່ຄ້າຍຄືກັນແລະເຖິງແມ່ນວ່າຈະຢູ່ໃນຂົງເຂດທີ່ດ້ອຍໂອກາດທີ່ສຸດຂອງປະເທດ ກໍຕາມ. ການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບໂຮງຮຽນພັດທະນາ ໃນ ສປປ ລາວ ພາຍໃຕ້ໂຄງການຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຕ້ອງບອກເຖິງຄວາມເປັນຈິງມີຈຸດປະສົງເພື່ອຄົ້ນຄວ້າຊອກຫາເຫດຜົນ ແລະ ສາຍເຫດທີ່ພາໃຫ້

ໂຮງຮຽນດັ່ງກ່າວເຮັດໄດ້ດີ ເຊິ່ງເອີ້ນວ່າ “ໂຮງຮຽນພັດທະນາ” ຫຼື “ໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງ” ໃນ ສປປ ລາວ ພ້ອມທັງການປະຕິບັດຕົວຈິງ ແລະ ພຶດຕິກຳທີ່ຊ່ວຍບຸ້ງບອກເຖິງຜົນສໍາເລັດຂອງບັນດາໂຮງຮຽນດັ່ງກ່າວ. ການຄົ້ນຄວ້ານີ້ໄດ້ໃຊ້ວິທີວິທະຍາແບບປະສົມປະສານ, ການເກັບກຳຂໍ້ມູນທັງດ້ານປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບໄດ້ນຳເອົາວິທີການມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງຕັ້ງໜ້າໂດຍການຮ່ວມມືກັບພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ ໃນຂະແໜງການສຶກສາ ໂດຍສະເພາະກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ.

ບົດລາຍງານສະບັບນີ້ ໄດ້ນຳສະເໜີປະເດັນທີ່ສໍາຄັນຈາກການຄົ້ນຄວ້າຂໍ້ມູນດ້ານປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບກ່ຽວກັບປະສົບການ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົວຈິງ ແລະ ວິທີແກ້ໄຂບັນຫາ ໂດຍບັນດາຜູ້ບໍລິຫານການສຶກສາໃນທ້ອງຖິ່ນລວມເຖິງບັນດາໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງ. ມີບັນດາຫຼັກຖານທີ່ກວ້າງຂວາງກ່ຽວກັບສິ່ງທ້າທາຍຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການສຶກສາທີ່ໄດ້ຮຽນຮູ້ຈາກໂຮງຮຽນດັ່ງກ່າວທັງໝົດເພື່ອນຳມາເຜີຍແຜ່.

© UNICEF/UN031108/

ຄຸນລັກສະນະຂອງໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງ ໃນ ສປປ ລາວ

ບັນດາໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງເນັ້ນໜັກໃສ່ການຮຽນຂອງນັກຮຽນ ຫຼາຍກວ່າແລະ ໄດ້ນຳໃຊ້ວິທີການສອນທີ່ຫຼາກຫຼາຍ ແລະ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ເຊັ່ນ: ມີການຕິດຕາມກວດກາການເຮັດບົດຝຶກຫັດຂອງນັກຮຽນຢູ່ເລື້ອຍໆ, ມີການຕິດຕາມ ຜົນການຮຽນຂອງນັກຮຽນທີ່ຍັງຮຽນອ່ອນຢ່າງໃກ້ຊິດ ແລະ ສືບຕໍ່ສອນຈົນກວ່ານັກຮຽນຈະເຂົ້າໃຈເນື້ອໃນບົດຮຽນນັ້ນໆ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວແມ່ນກ່ຽວພັນກັບການປະເມີນຜົນລະຫວ່າງການຮຽນ ແລະ ຕິດພັນກັບ ກິດຈະກຳສອນບຳລຸງເພີ່ມ ເພື່ອປັບປຸງທັງການຮຽນ-ການສອນ.

ຂີດຄວາມສາມາດຂອງຄູສອນ - ທັກສະການສອນ ແລະ ຄວາມຮູ້ທາງດ້ານເນື້ອໃນຂອງວິຊາສອນແມ່ນເປັນຕົວຊີ້ວັດທີ່ສຳຄັນທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການຮຽນຮູ້ຂອງນັກຮຽນຢູ່ໂຮງຮຽນໃນສປປລາວ. ຄູສອນຢູ່ໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງໄດ້ຄະແນນຈາກການປະເມີນຄວາມຮູ້ວິຊາພາສາລາວແລະວິຊາຄະນິດສາດຫຼາຍກວ່າຄູສອນຢູ່ໃນໂຮງຮຽນອື່ນໆ. ແຕ່ວ່າຄວາມຮູ້ທາງດ້ານເນື້ອໃນ ຂອງຄູສອນ ໃນແຕ່ລະວິຊາເຫັນວ່າຍັງຢູ່ໃນລະດັບຕໍ່າ ໃນທຸກໂຮງຮຽນ.

ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງສົ່ງເສີມການຮ່ວມມື, ການສະໜັບສະໜູນຊ່ວຍເຫຼືອຄູສອນ ແລະ ໃຫ້ພໍ່ແມ່ຜູ້ປົກຄອງເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳເພື່ອປັບປຸງການຮຽນຮູ້ຂອງນັກຮຽນ. ຜູ້ອຳນວຍການພະຍາຍາມສົ່ງເສີມສ້າງຄວາມໄວ້ເນື້ອເຊື່ອໃຈ ແລະ ເຄົາລົບບົດບາດຂອງຊຸມຊົນທີ່ມີຕໍ່ໂຮງຮຽນ ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນຫຼາຍຄົນລາຍງານວ່າ ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມເພີ່ມຕື່ມໃນການຄຸ້ມຄອງການຮຽນການສອນ ເພື່ອໃຫ້ນັກຮຽນມີຜົນສຳເລັດການຮຽນໃຫ້ດີຂຶ້ນ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຫຼັກສູດໃໝ່ແລະການນຳໃຊ້ເງິນບໍລິຫານໂຮງຮຽນຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ.

ຜູ້ອຳນວຍການຢູ່ໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງມີແນວໂນ້ນເປັນເພດຍິງເຖິງສອງເທົ່າຫຼາຍກວ່າໂຮງຮຽນອື່ນໆ. ສິ່ງນີ້ໄດ້ເນັ້ນໃຫ້ເຫັນເຖິງທ່າແຮງຂອງຜູ້ອຳນວຍການທີ່ເປັນເພດຍິງໃນການນຳພາໂຮງຮຽນເພື່ອປັບປຸງການຮຽນຮູ້ຂອງນັກຮຽນ. ແຕ່ວ່າ ມີພຽງ 27% ຂອງຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນເທົ່ານັ້ນທີ່ເປັນເພດຍິງ, ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງເກັບກຳໃຈແຍກຂໍ້ມູນໃຫ້ລະອຽດເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າໃຈເພີ່ມຕື່ມກ່ຽວກັບສະຖານະພາບຂອງເພດຍິງໃນສາຍບໍລິຫານ, ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນ ແລະ ສິ່ງ ກິດຂວາງໃນການສົ່ງເສີມບົດບາດດັ່ງກ່າວ.

ຜົນການຄົ້ນຄວ້າເພີ່ມເຕີມຈາກ ໂຮງຮຽນທຸກ ປະເພດໃນ ສປປ ລາວ

ນັກຮຽນ, ຄູສອນ ແລະ ຜູ້ອໍານວຍການໂຮງຮຽນມີທັດສະນະທີ່ດີ ຫຼາຍກ່ຽວກັບສະພາບບັນຍາກາດໃນໂຮງຮຽນໃນຫຼາຍໆ ດ້ານ, ແຕ່ນັກຮຽນໄດ້ກ່າວເຖິງບັນຫາການເຢາະເຍີ້ຍ ແລະ ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງລະຫວ່າງນັກຮຽນດ້ວຍກັນເອງແລະຄວາມຂັດແຍ້ງກັບຄູເຊັ່ນກັນ, ລວມເຖິງການລົງໂທດທາງຮ່າງກາຍ, ບັນຫາສະພາບບັນຍາກາດບໍ່ຄ່ອຍດີທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນໂຮງຮຽນແມ່ນມີທ່າອ່ຽງແຜ່ຫຼາຍຢູ່ບັນດາໂຮງຮຽນໃນເຂດຕົວເມືອງແລະຂ້ອນຂ້າງທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນກັບນັກຮຽນຊາຍ ຫຼາຍກວ່ານັກຮຽນຍິງ.

ຜູ້ອໍານວຍການໂຮງຮຽນແລະຄູສອນໄດ້ພົບກັບສິ່ງທ້າທາຍຈໍານວນໜຶ່ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຫຼັກສູດໃໝ່. ພວກເຂົາເຈົ້າ ໄດ້ອ້າງວ່າມີເວລາການຝຶກອົບຮົມທີ່ຈໍາກັດແລະມີວຽກຫຼາຍເພື່ອດັດປັບຕາມແຜນການສິດສອນໃໝ່. ການປິດໂຮງຮຽນໃນຊ່ວງທີ່ມີການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດໂຄວິດ-19ໄດ້ເຮັດໃຫ້ສະຖານະການນີ້ ຮ້າຍແຮງຂຶ້ນ ເຮັດໃຫ້ຂອບຂອງເວລາທີ່ເຫຼືອຢູ່ແມ່ນໜ້ອຍລົງໃນການດໍາເນີນການຮຽນ-ການສອນເພື່ອໃຫ້ຈົບຕາມຫຼັກສູດ.

ຄູສອນ ແລະ ຜູ້ອໍານວຍການໂຮງຮຽນມີຄໍາຄິດເຫັນໃນທາງບວກກ່ຽວກັບລະບົບການຄຸ້ມຄອງການບໍລິຫານ ແລະ ການຊຸກຍູ້ຊ່ວຍເຫຼືອຂອງໂຮງຮຽນທີ່ມີຢູ່, ລວມທັງການສະໜັບສະໜູນຊ່ວຍເຫຼືອຈາກຫ້ອງການສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ເມືອງ, ສຶກສານິເທດແລະຄະນະພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນບ້ານ (ຄພສບ). ແຕ່ວ່າຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈນີ້ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າຜົນໄດ້ຮັບໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະບົບການສຶກສາແມ່ນກົງກັນຂ້າມກັບຄໍາເຫັນໃນທາງບວກ

ຂອງຄູສອນ ແລະ ຜູ້ອໍານວຍການໂຮງຮຽນໂດຍສະເພາະຜົນໄດ້ຮັບຈາກ ການປະເມີນ ຜົນການຮຽນຂອງນັກຮຽນ ແລະ ຄວາມຮູ້ ຂອງຄູສອນ.

ຂະບວນການສົ່ງມອບເງິນບໍລິຫານໂຮງຮຽນ ໄດ້ຮັບການປັບປຸງໃນໄລຍະຜ່ານມາ, ແຕ່ຍັງມີບາງບັນຫາທີ່ຄົງຄ້າງທີ່ຕ້ອງໄດ້ປັບປຸງແກ້ໄຂໃນພາກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ໂຮງຮຽນໄດ້ລາຍງານວ່າໄດ້ນໍາໃຊ້ ຫຼື ໃຊ້ຈ່າຍເງິນບໍລິຫານໂຮງຮຽນເຂົ້າໃນພາກການຮຽນການສອນປະມານ 56% ເຊິ່ງຕໍ່າກວ່າລະບຽບການທີ່ກໍານົດໄວ້ບໍ່ໃຫ້ຫຼຸດ 60%. ຜູ້ອໍານວຍການຈໍານວນໜຶ່ງ ໄດ້ສະເໜີວ່າຍັງຕ້ອງໄດ້ມີການປັບປຸງການສະໜອງເງິນບໍລິຫານໂຮງຮຽນ, ດໍາເນີນການໂອນເງິນບໍລິຫານໃຫ້ໂຮງຮຽນທັງໝົດໃນງວດດຽວ ແລະ ເພີ່ມຈໍານວນເງິນສໍາລັບປະເພດອັດຕາກິນຕາມລະບຽບການທີ່ຈ່າຍໄດ້.

ໂຮງຮຽນສ່ວນໃຫຍ່ໄດ້ລາຍງານວ່າ ມີການຈັດການຮຽນ-ການສອນທາງໄກໃນຊ່ວງໄລຍະປິດໂຮງຮຽນຍ້ອນການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດໂຄວິດ-19, ໂຮງຮຽນພະຍາຍາມຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຮຽນການສອນໃຫ້ຈົບຕາມຫຼັກສູດ ແລະ ໃຫ້ນັກຮຽນໄດ້ຮຽນທັງໝົດ. ສິ່ງທ້າທາຍເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງທີ່ເກີດເມື່ອງມາຈາກຂໍ້ຈໍາກັດທາງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີໃນຫຼາຍໆຊຸມຊົນ ແລະ ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການດໍາເນີນການຮຽນ-ການສອນໃຫ້ສໍາເລັດຕາມຫຼັກສູດຕາມຂອບເວລາໃນການສິດສອນແບບເຊິ່ງໜ້າທີ່ທຸດລົງ.

ຂໍ້ສະເໜີດ້ານນະໂຍບາຍ

ການລົງທຶນໃນການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດໃຫ້ແກ່ຄູສອນຢ່າງຮອບດ້ານ:

- ຊຸກຍູ້ຊ່ວຍເຫຼືອ ໃຫ້ໄດ້ຮັບການພັດທະນາ ຄວາມຮູ້ ໃນແຕ່ລະວິຊາໂດຍສະເພາະວິຊາພາສາລາວ ແລະ ວິຊາຄະນິດສາດ.
- ສ້າງລະບົບທີ່ມີປະສິດທິພາບເພື່ອເປັນການຊຸກຍູ້ຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານການສິດສອນຂອງຄູໃຫ້ມີຄວາມເປັນມີອາຊີບ.
- ຮັບປະກັນການລົງທຶນໃສ່ການພັດທະນາຄຸນນະພາບໃຫ້ແກ່ຄູສອນຊື່ນປະຖົມແບບຍືນຍົງ ແລະ ທົ່ວເຖິງ.

ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນການເປັນຜູ້ນຳດ້ານການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງໂຮງຮຽນ:

- ພັດທະນາຂີດຄວາມສາມາດຂອງຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນໃຫ້ກາຍເປັນຜູ້ນຳດ້ານການບໍລິຫານການສຶກສາ ແລະ ຮັບປະກັນການບໍລິຫານເວລາໃຫ້ເໝາະສົມ ຈັດກິດກຳນຳພາການສິດສອນ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ຫຼັກຂອງຜູ້ບໍລິຫານການສຶກສາ.
- ຍົກລະດັບຄວາມສະເໝີພາບຍິງ-ຊາຍໃນການນຳພາການບໍລິຫານໂຮງຮຽນ, ໂດຍຊອກຫາບັນດາຫຼັກຖານທີ່ເປັນສິ່ງກົດຂວາງຕໍ່ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ທີ່ເປັນຜູ້ນຳໃນການບໍລິຫານໂຮງຮຽນຂອງເພດຍິງ.

ຫັນປ່ຽນເພື່ອກ້າວໄປສູ່ການບໍລິຫານໂຮງຮຽນໂດຍເອົາການຮຽນຮູ້ເປັນຫຼັກທີ່ເນັ້ນໃສ່ຂະບວນການຮຽນຮູ້ຂອງນັກຮຽນທຸກຄົນ:

- ສ້າງລະບົບການປະເມີນລະຫວ່າງການຮຽນ, ຮັບປະກັນໃຫ້ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນ ແລະ ຄູສອນມີທັກສະ ແລະ ເຄື່ອງມືທີ່ຈຳເປັນເພື່ອການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການປະເມີນລະຫວ່າງການຮຽນ.

ສ້າງບັນຍາກາດທີ່ເອື້ອອຳນວຍຕໍ່ການຮຽນຮ່ວມກັນ ແລະ ມີຄວາມປອດໄພສຳລັບເດັກທຸກຄົນ:

- ສືບຕໍ່ຕິດຕາມ ສະຫວັດດີພາບຂອງນັກຮຽນ ໃນການປະເມີນຜົນສຳເລັດການຮຽນຮູ້ຂອງນັກຮຽນ ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈອື່ນໆ.
- ພິຈາລະນາກຳນົດມາດຕະການເພື່ອປັບປຸງ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາກ່ຽວກັບສະພາບແວດລ້ອມບັນຍາກາດໃນໂຮງຮຽນ ເຊັ່ນ: ການປະຕິບັດລະບຽບທີ່ມີລັກສະນະແບບສ້າງສັນ ແລະ ການຮຽນຮູ້ກ່ຽວກັບອາລົມສັງຄົມ.

**ປັບປຸງກົນໄກການຈັດຕັ້ງ
ປະຕິບັດການນຳໃຊ້ເງິນບໍລິຫານ
ໂຮງຮຽນ:**

- ຮັບປະກັນການເກັບຮັກສາ ແລະ ນຳໃຊ້ບັນດາເອກະສານທີ່ເປັນຫຼັກຖານໃນການນຳໃຊ້ເງິນບໍລິຫານໂຮງຮຽນຢ່າງມີປະສິດທິພາບ.
- ພິຈາລະນາທົບທວນຄືນລະບຽບ ແລະ ປະເພດຂອງລາຍການໃນການຈ່າຍຄ່າອັດຕາກິນໃນຮ່ວງຂອງເງິນບໍລິຫານໂຮງຮຽນ.

**ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ລະບົບ
ການສຶກສາໃຫ້ມີມາດຕະການໃນການ
ຫຼຸດຜ່ອນບັນເທົາຜົນກະທົບແລະໃຫ້
ມີຄວາມສາມາດພໍ້ ນຕົວຄົນຫຼາຍຂຶ້ນ
ກວ່າເກົ່າ ໃນເວລາເກີດການແຜ່
ລະບາດຂອງພະຍາດໂຄວິດ-19 ແລະ
ວິກິດການອື່ນໆທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນຈາກ
ພາຍນອກໃນອານາຄົດ:**

- ຂະຫຍາຍການເຂົ້າເຖິງການຮຽນຮູ້ລະບົບດິຈິຕອນ ແລະ ປັບປຸງໂຄງລ່າງພື້ນຖານຂອງ ICT ໃນເຂດຊົນນະບົດ.

**ສ້າງຕັ້ງລະບົບການສະໜັບສະໜູນ
ຊ່ວຍເຫຼືອຈາກທຸກພາກສ່ວນທີ່ມີ
ສ່ວນຮ່ວມໃນວຽກງານ
ການສຶກສາ:**

- ສືບຕໍ່ຈັດສັນແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນໃຫ້ແກ່ໂຮງຮຽນເປົ້າໝາຍທີ່ມີຄວາມຄວາມຕ້ອງການຫຼາຍທີ່ສຸດໂດຍການນຳໃຊ້ມາດຕະຖານຄຸນນະພາບຂັ້ນພື້ນຖານທີ່ກຳລັງດຳເນີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນ ສປປ ລາວ.
- ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ຄະນະພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນບ້ານ(ຄພສບ) ໃນການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງໂຮງຮຽນ.

**ເຜີຍແຜ່ນຳໃຊ້ວິທີວິທະຍາ ແລະ
ບົດຮຽນຈາກ ການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ
“ກ່ຽວກັບໂຮງຮຽນພັດທະນາ”
ພາຍໃຕ້ໂຄງການຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຕ້ອງ
ບອກເຖິງຄວາມເປັນຈິງ ເພື່ອສາ
ມາດນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການປັບປຸງ
ການຮຽນຮູ້ໃນ ສປປ ລາວ.**

- ນຳໃຊ້ວິທີວິທະຍາແບບມີສ່ວນຮ່ວມເພື່ອຊອກຫາວິທີການໃນການຜັນຂະຫຍາຍຮູບແບບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ເຮັດໄດ້ດີ ພ້ອມດ້ວຍພຶດຕິກຳທີ່ເໝາະສົມຂອງໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນດັ່ງກ່າວໃຫ້ແກ່ໂຮງຮຽນອື່ນໆ.

1. ພາກສະເໜີ

ພາກສະເໜີ

ເນື່ອງຈາກວ່າ ສປປ ລາວ ເຫັນໄດ້ເຖິງການສືບຕໍ່ປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງການສຶກສາ ໃນລະດັບຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ແລະ ມັດທະຍົມສຶກສາ ຕອນຕົ້ນ, ລະບົບການສຶກສາຈຶ່ງໃຫ້ຄວາມສໍາຄັນໃນການປັບປຸງຜົນການຮຽນຮູ້ຂອງນັກຮຽນຫຼາຍຂຶ້ນ ດັ່ງທີ່ໄດ້ເນັ້ນໜັກຢູ່ໃນແຜນພັດທະນາຂະແໜງການສຶກສາ ແລະ ກິລາ 2021-2025. ການປະເມີນລະດັບຊາດ ກ່ອນໜ້ານີ້ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ການຮຽນຮູ້ຂອງນັກຮຽນແມ່ນຕໍ່າກວ່າລະດັບພື້ນຖານທີ່ຄວນໄດ້ຮັບໃນຂັ້ນຮຽນ ປ.3 ແລະ ຂັ້ນຮຽນ ມ.4 (MOES, 2018).

ການປະເມີນໃນລະດັບພາກພື້ນ (SEA-PLM) ໃນປີ 2019 ໄດ້ຍິ່ງຍືນເຖິງຄວາມໜ້າເປັນຫ່ວງເຫຼົ່ານີ້, ເນື່ອງຈາກວ່າ ນັກຮຽນຂັ້ນ ປ.5 ຈຳນວນ 50% ຂອງ ສປປ ລາວ ໄດ້ຄະແນນຈັດຢູ່ໃນກຸ່ມທີ່ມີຜົນສໍາເລັດທາງການຮຽນຕໍ່າທີ່ສຸດ, ເຊິ່ງຖືວ່າສູງຫຼາຍ ເມື່ອທຽບກັບຄ່າສະເລ່ຍຂອງປະເທດອື່ນໆ (ກອງທຶນສໍາລັບເດັກ-ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ Southeast Asian Ministers of Education Organization 2020). ງົບປະມານການສຶກສາທີ່ຈຳເປັນ ທີ່ຈະໃຫ້ບັນລຸການປັບປຸງຄຸນນະພາບການສຶກສາ ກໍ່ຍັງບໍ່ທັນພຽງພໍ. ເຖິງແມ່ນວ່າ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສຶກສາສະບັບປີ 2015 ແລະ ແຜນພັດທະນາຂະແໜງການສຶກສາ ໄດ້ກຳນົດຄາດໝາຍປະຈຳປີໃຫ້ໄດ້ 18 ສ່ວນຮ້ອຍຂອງງົບປະມານແຫ່ງຊາດທີ່ຖືກຈັດສັນເຂົ້າໃນຂະແໜງການສຶກສາກໍ່ຕາມ, ແຕ່ໃນການຈັດສັນຕົວຈິງຂະແໜງການສຶກສາບໍ່ໄດ້ບັນລຸຕາມຄາດໝາຍດັ່ງກ່າວ.

ໃນປີ 2022, ງົບປະມານແຫ່ງຊາດທີ່ໄດ້ຈັດສັນໃຫ້ແກ່ຂະແໜງການສຶກສາມີພຽງ 12 ສ່ວນຮ້ອຍ ເຊິ່ງຫຼຸດລົງ 16 ສ່ວນຮ້ອຍໃນປີ 2016 (ທະນາຄານໂລກ, 2023).

ພ້ອມດຽວກັນ ຍັງມີຄວາມບໍ່ສົມດຸນກັນລະຫວ່າງ ງົບປະມານທີ່ເປັນເງິນເດືອນ ແລະ ບໍ່ແມ່ນເງິນເດືອນ, ມີພຽງແຕ່ ປະມານ 8 ສ່ວນຮ້ອຍຂອງງົບປະມານຂອງຂະແໜງການສຶກສາຢູ່ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນຖືກຈັດສັນເຂົ້າໃນລາຍຈ່າຍທີ່ບໍ່ແມ່ນເງິນເດືອນ ເຊັ່ນ: ວຽກງານພັດທະນາວິຊາຊີບຄູ ແລະ ວຽກງານຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມການສອນ (ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ, ສປປ ລາວ, 2020).

ເຖິງວ່າຈະມີສິ່ງທ້າທາຍດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວມາກໍ່ຕາມ, ຍັງມີບາງໂຮງຮຽນທີ່ເປັນກໍລະນີຍົກເວັ້ນທີ່ສາມາດປະຕິບັດໄດ້ດີກວ່າໂຮງຮຽນອື່ນໆ ໃນສະພາບ ແລະ ເງື່ອນໄຂທີ່ຄ້າຍຄືກັນ, ເຖິງແມ່ນວ່າຈະຢູ່ໃນຂົງເຂດທີ່ດ້ອຍໂອກາດທີ່ສຸດຂອງປະເທດ. ດ້ວຍການກຳນົດໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນເຫຼົ່ານີ້ ຫຼື ທີ່ເອີ້ນວ່າ “ ໂຮງຮຽນພັດທະນາ” ພ້ອມທັງການປະຕິບັດຕົວຈິງ ແລະ ພຶດຕິກຳທີ່ເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ຜົນສໍາເລັດຂອງບັນດາໂຮງຮຽນດັ່ງກ່າວ, ສາມາດຖອດຖອນເອົາບົດຮຽນທີ່ສໍາຄັນ ເພື່ອສົ່ງເສີມການຜັນຂະຫຍາຍການປະຕິບັດເຫຼົ່ານີ້ ແລະ ປັບປຸງການຮຽນຮູ້ຂອງນັກຮຽນໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.

ບົດລາຍງານສະບັບນີ້ ໄດ້ສະຫຼຸບຜົນການຄົ້ນຄວ້າທີ່ສໍາຄັນຂອງໂຮງຮຽນພັດທະນາ ພາຍໃຕ້ໂຄງການຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຕ້ອງບອກເຖິງຄວາມເປັນຈິງ ເປັນການສຶກສາແບບປະສົມປະສານຂອງໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ທີ່ໄດ້ດໍາເນີນການໂດຍ ກົມປະກັນຄຸນນະພາບການສຶກສາ (DEQA) ຮ່ວມມືກັບອົງການຢູນີເຊັບ ປະຈຳ ສປປ ລາວ ແລະ ທີມງານຄົ້ນຄວ້າວິໄຈຈາກຫ້ອງການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ Innocenti - ຫ້ອງການສາກົນສໍາລັບການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ ແລະ ຄາດຄະເນການວາງແຜນ (Global Office of Research and Foresight). ຫຼັງຈາກການກຳນົດ ກຸ່ມຕົວຢ່າງໂຮງຮຽນທີ່ມີຜົນການຮຽນໃນລະດັບສູງ, ລະດັບກາງ ແລະ ລະດັບຕໍ່າ ທີ່ສອດຄ່ອງກັນແລ້ວ ກໍ່ໄດ້ດໍາເນີນການລົງເກັບຂໍ້ມູນທາງດ້ານປະລິມານ ແລະ ດ້ານຄຸນນະພາບ ແລະ ພ້ອມທັງໄດ້ສະຫຼຸບລາຍລະອຽດຂອງຜົນການຄົ້ນຄວ້າທີ່ສໍາຄັນດັ່ງກ່າວ. ບົດລາຍງານນີ້ໄດ້ສັງລວມບັນດາສິ່ງທີ່ຄົ້ນພົບທີ່ສໍາຄັນຫຼັງຈາກຜ່ານການວິເຄາະຂ້າງເທິງ ແລະ ພ້ອມທັງມີຂໍ້ສະເໜີແນະທາງດ້ານນະໂຍບາຍທີ່ສໍາຄັນ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃນການຕັດສິນບັນຫາສໍາຄັນໃນລະດັບຊາດ. ນອກນັ້ນ, ຍັງເປັນການສະໜອງຄໍາແນະນໍາ ໃຫ້ແກ່ປະເທດອື່ນໆ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມຂະບວນການຄົ້ນຄວ້າໃນລະດັບນາໆຊາດກ່ຽວກັບ “ ໂຮງຮຽນພັດທະນາ” ພາຍໃຕ້ໂຄງການຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຕ້ອງບອກເຖິງຄວາມເປັນຈິງ.

ການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບ ໂຮງຮຽນພັດທະນາ ພາຍໃຕ້ໂຄງການຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຕ້ອງບອກເຖິງຄວາມເປັນຈິງ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໃນຄັ້ງນີ້ ລວມມີ 3 ຈຸດປະສົງຫຼັກ.

ຈຸດປະສົງ 1

ເພື່ອສ້າງຂໍ້ມູນຄຸນລັກສະນະຂອງໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງທີ່ໄດ້ຖືກຍິ່ງຍືນໂດຍບັນດາແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ ແລະ ວິທີການທີ່ຫຼາກຫຼາຍ. ຂໍ້ມູນນີ້ ມີທ່າແຮງທີ່ເປັນປະໂຫຍດສໍາລັບຂະແໜງການສຶກສາທີ່ເພື່ອນໍາໃຊ້ໃນການປຶກສາຫາລື ແລະ ສ້າງແຜນງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຂະຫຍາຍຄຸນລັກສະນະຂອງໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງໂດຍອີງຕາມແຫຼ່ງຂໍ້ມູນຜົນການຄົ້ນຄວ້າຈາກທ້ອງຖິ່ນ.

ຈຸດປະສົງ 2

ເພື່ອບົ່ງບອກເຖິງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາດຕະຖານຄຸນນະພາບຂັ້ນພື້ນຖານ (ມຄພ) ສໍາລັບໂຮງຮຽນປະຖົມ ຂອງກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ, ພ້ອມທັງປະເມີນລະດັບຄວາມສາມາດຂອງຕົວຊີ້ວັດ ມຄພ ໃນການຄາດຄະເນ ຄວາມມີປະສິດທິຜົນຂອງໂຮງຮຽນ.

ຈຸດປະສົງ 3

ເພື່ອກຳນົດນະໂຍບາຍທີ່ສໍາຄັນອື່ນໆ ໃນ ສປປ ລາວ, ຕົວຢ່າງ ເຊັ່ນ: ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຫຼັກສູດຊັ້ນປະຖົມສຶກສາແບບໃໝ່ ແລະ ມາດຕະການຂອງໂຮງຮຽນເພື່ອຕອບໂຕ້ຕໍ່ການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດໂຄວິດ-19.

ບົດລາຍງານໄດ້ແບ່ງອອກເປັນ 6 ພາກ. ພາກທີ 2 ສະເໜີພາບລວມໂດຍຫຍໍ້ຂອງຂອບເຂດການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈທີ່ອະທິບາຍເຖິງຄໍາຖາມສໍາລັບການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ, ການສຸ່ມຕົວຢ່າງ, ເຄື່ອງມື, ການເກັບກໍາຂໍ້ມູນ ແລະ ວິທີວິເຄາະຂໍ້ມູນ. ພາກທີ 3, 4 ແລະ 5 ແມ່ນລາຍລະອຽດຜົນໄດ້ຮັບທີ່ສໍາຄັນຈາກການວິເຄາະຂໍ້ມູນ, ທີ່ໄດ້ຈັດໄວ້ໂດຍຊຸດຄໍາຖາມຄົ້ນຄວ້າຫຼັກ 3 ຊຸດ. ພາກທີ 6 ສະຫຼຸບຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈທີ່ສໍາຄັນ ແລະ ຄໍາແນະນໍາດ້ານນະໂຍບາຍ.

2. ວິທີດໍາເນີນການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ

ວິທີດໍາເນີນການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ

2.1. ການອອກແບບການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ ກ່ຽວກັບໂຮງຮຽນພັດທະນາ

ວິທີການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບ “ໂຮງຮຽນພັດທະນາ” ພາຍໃຕ້ ໂຄງການຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຕ້ອງບອກເຖິງຄວາມເປັນຈິງ ແມ່ນໄດ້ກຳນົດ ເອົາໂຮງຮຽນພັດທະນາ ຫຼື ໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງ ເມື່ອ ທຽບກັບໂຮງຮຽນອື່ນທີ່ຕັ້ງຢູ່ໃນຂົງເຂດຄ້າຍຄືກັນ ແລະ ມີລະດັບ ຂອງຊັບພະຍາກອນຄ້າຍຄືກັນ. ຫຼັງຈາກນັ້ນ, ການຄົ້ນຄວ້າ ດໍາເນີນການວິເຄາະກ່ຽວກັບພຶດຕິກຳ ແລະ ການປະຕິບັດຕົວຈິງ ພາຍໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນດັ່ງກ່າວ ແລະ ຄົ້ນຄວ້າຊອກຫາ ວິທີການ ເພື່ອໃຫ້ການປະຕິບັດຕົວຈິງເຫຼົ່ານີ້ສາມາດນຳໄປຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດໄດ້ຢູ່ໃນບັນດາໂຮງຮຽນທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍັງບໍ່ທັນໄດ້ດີ ແຕ່ຢູ່ໃນສະພາບການທີ່ຄ້າຍຄືກັນ ເພື່ອເປັນການປັບປຸງ ຄຸນນະພາບການສຶກສາໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.

ການຄົ້ນຄວ້າ ໄດ້ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມລຳດັບ ໂດຍປະກອບມີ ຫຼາຍໆຂັ້ນຕອນຂອງການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ການວິເຄາະຂໍ້ມູນ. ການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈໄດ້ຮັບຮອງເອົາວິທີການແບບປະສົມປະສານໂດຍ ນຳໃຊ້ທັງສອງເຄື່ອງມືທັງດ້ານປະລິມານແລະດ້ານຄຸນນະພາບ. ສິ່ງ ທີ່ສຳຄັນ, ການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈດັ່ງກ່າວໄດ້ຮວບຮວມເອົາວິທີການແບບ ມີສ່ວນຮ່ວມທີ່ເຂັ້ມແຂງ ໂດຍຜ່ານການພັດທະນາຮ່ວມກັນກັບ ບັນດາພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທາງດ້ານການສຶກສາ, ໂດຍສະເພາະຈາກ ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ.

ຄຳຖາມຄົ້ນຄວ້າວິໄຈທົ່ວໄປມີ 3 ຄຳຖາມທີ່ໄດ້ກ່າວເຖິງໃນການຄົ້ນ ຄວ້ານີ້:

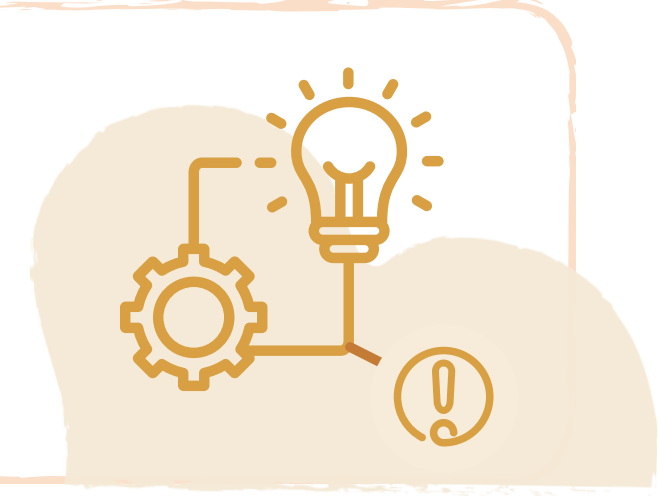
ຄຳຖາມຄົ້ນຄວ້າວິໄຈທີ 1:

ການບໍລິຫານໂຮງຮຽນ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມ ຂອງການຮຽນ-ການສອນ ມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນ ແນວໃດໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງ ເມື່ອສົມ ທຽບກັບບັນດາໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນຕໍ່າ ແລະ ປານກາງ? ເນື່ອງຈາກວ່າ ລະດັບການຮຽນຮູ້ຂອງນັກຮຽນ ແມ່ນຕໍ່າກວ່າທີ່ຄາດໝາຍໄວ້, ຜົນໄດ້ຮັບຈາກການຄົ້ນຄວ້ານີ້ ຈະສະໜອງຂໍ້ມູນທາງນະໂຍບາຍທີ່ສຳຄັນ ເພື່ອໃຫ້ ສສກ ສາ ມາດນຳໄປປັບປຸງຜົນການຮຽນຂອງນັກຮຽນໄດ້.

ຄຳຖາມຄົ້ນຄວ້າວິໄຈທີ 2:

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ອຸປະສັກດ້ານຄຸນນະພາບ ອັນໃດທີ່ມີຢູ່ໃນລະບົບນອກເໜືອຈາກປັດໃຈທີ່ ແຍກບັນດາໂຮງຮຽນປະສິດທິຜົນສູງ ແລະ ຕໍ່າ? ນອກເໜືອຈາກການກຳນົດຄວາມແຕກຕ່າງໃນການປະຕິບັດ ແລະ ພຶດຕິກຳຂອງໂຮງຮຽນປະສິດທິຜົນສູງ ແລະ ຕໍ່າ, ການຄົ້ນຄວ້ານີ້ຍັງສາມາດຊີ້ໃຫ້ເຫັນສິ່ງທ້າທາຍໂດຍລວມທີ່ ໂຮງຮຽນທັງໝົດໄດ້ປະເຊີນຢູ່ ແລະ ບັນດາບູລິມະສິດດ້ານ ນະໂຍບາຍໃນການແກ້ໄຂບັນດາສິ່ງທ້າທາຍດັ່ງກ່າວ.

ຄຳຖາມຄົ້ນຄວ້າວິໄຈທີ 3:

ຕົວຊີ້ວັດມາດຕະຖານຄຸນນະພາບພື້ນຖານ (ມຄພ)¹ ສາມາດຄາດຄະເນຄວາມມີປະສິດທິຜົນ ຂອງໂຮງຮຽນໄດ້ດີຄືແນວໃດ?

ມຄພ ຖືກປະກອບໃຊ້ ໃນປີ 2020 ແລະ ກຳລັງຖືກຜັນຂະຫຍາຍອອກ ໃນດ້ານເນື້ອໃນ (ຕົວຢ່າງ: ຕົວຊີ້ວັດມຄພ ພາກທີ 3 ກ່ຽວກັບ ການຮຽນຮູ້ຂອງນັກຮຽນ), ກົນໄກການລາຍງານຂໍ້ມູນ ເຊິ່ງຈະຖືກປ້ອນເຂົ້າໃສ່ໃນລະບົບຄຸ້ມຄອງຖານຂໍ້ມູນການສຶກສາ ແລະ ກິລາ ຂອງສປປ ລາວ (LESMIS) ແລະ ການນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນ (ເບິ່ງຂອບເນື້ອໃນຫຍໍ້ທີ 1 ສຳລັບຂໍ້ມູນເພີ່ມຕື່ມກ່ຽວກັບມຄພ). ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຄວາມອາດສາມາດຂອງຕົວຊີ້ວັດ ມຄພ ພາກທີ 1 ແລະ 2 ໃນການກຳນົດໂຮງຮຽນ ປະສິດທິຜົນສູງ ແລະ ຕໍ່າແມ່ນຍັງບໍ່ທັນເປັນທີ່ກະຈ່າງແຈ້ງ. ຂໍ້ມູນຈາກການຄົ້ນຄວ້ານີ້ເປັນການຍິ່ງຍືນເບື້ອງຕົ້ນ ໃຫ້ແກ່ ມຄພ ແລະ ກຳນົດຕົວຊີ້ວັດທີ່ມີສາຍກ່ຽວພັນກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ໄດ້ຈາກບັນດາແຫຼ່ງຂໍ້ມູນພາຍນອກ.

2.2 .ການສຸ່ມຕົວຢ່າງ ແລະ ການຄັດເລືອກໂຮງຮຽນ

ການຄັດເລືອກກຸ່ມຕົວຢ່າງທາງດ້ານປະລິມານ

ສອງແຫຼ່ງຂອງຂໍ້ມູນການປະເມີນນັກຮຽນໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ເພື່ອກຳນົດໂຮງຮຽນທີ່ມີຄວາມບ່ຽງເບນໃນທາງບວກ ແລະ ລົບ ເພື່ອນຳໃຊ້ເປັນກຸ່ມຕົວຢ່າງທາງດ້ານປະລິມານ: ຂໍ້ມູນການປະເມີນນັກຮຽນທີ່ກົມປະກັນຄຸນນະພາບການສຶກສາໄດ້ເກັບກຳ 119 ໂຮງຮຽນຂອງລັດໃນ ສປປ ລາວ ແລະ SEA-PLM ໄດ້ເກັບກຳ 200 ໂຮງຮຽນຂອງລັດ. ໂຮງຮຽນໄດ້ຖືກຄັດເລືອກ ໂດຍຜ່ານຂະບວນການສອງຂັ້ນຕອນ. ກ່ອນອື່ນໝົດ, ຂໍ້ມູນການປະເມີນຜົນຂອງນັກຮຽນໄດ້ຖືກນຳມາວິເຄາະເພື່ອກຳນົດສ່ວນຕ່າງທາງຜົນສຳເລັດດ້ານການຮຽນ ໃຫ້ແຕ່ລະໂຮງຮຽນ, ເຊິ່ງເປັນການເກັບກຳ ຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງລະດັບຄວາມສຳເລັດຂອງນັກຮຽນໂດຍສະເລ່ຍແຕ່ລະໂຮງຮຽນ ແລະ ລະດັບຄວາມສຳເລັດທີ່ຄາດໄວ້ຂອງໂຮງຮຽນ ແລະ ຄຸນລັກສະນະຂອງນັກຮຽນ. ໂຮງຮຽນທີ່ມີສ່ວນຕ່າງທາງທີ່ດີກວ່າ ແມ່ນຖືກຈັດເປັນໂຮງຮຽນທີ່ມີຜົນການປະເມີນສູງກວ່າໂຮງຮຽນອື່ນທີ່ມີລັກສະນະຄ້າຍຄືກັນ, ໃນຂະນະທີ່ໂຮງຮຽນທີ່ມີ ສ່ວນຕ່າງທາງລົບແມ່ນຖືກຈັດເປັນ

ໂຮງຮຽນທີ່ມີຜົນການປະເມີນຕໍ່າກວ່າຄາດໝາຍຕາມຄຸນລັກສະນະຕົວຈິງຂອງເຂົາເຈົ້າ. ໂຮງຮຽນເຫຼົ່ານີ້ໄດ້ຖືກແບ່ງອອກຕາມປະເພດຂອງປະສິດທິຜົນສູງ, ກາງ ແລະ ຕໍ່າ. ຫຼັງຈາກນັ້ນ, ໂຮງຮຽນ 40 ແຫ່ງທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງ (ຫຼື “ໃນທາງບວກ”) ໄດ້ຖືກຄັດເລືອກຄຽງຄູ່ກັບ 40 ໂຮງຮຽນປານກາງ ແລະ 40 ໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນຕໍ່າ. ໂດຍລວມແລ້ວ, ໂຮງຮຽນສາມປະເພດນີ້ມີລະດັບການປະເມີນຜົນຂອງນັກຮຽນທີ່ແຕກຕ່າງກັນຫຼາຍ ແຕ່ມີຄຸນລັກສະນະຂອງໂຮງຮຽນ ແລະ ນັກຮຽນທີ່ຄ້າຍຄືກັນ (ເບິ່ງຕາຕະລາງ ກ3 ໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ ກ). ໃນທັງໝົດ, ໂຮງຮຽນປະຖົມພາກລັດ 120 ແຫ່ງ ຈາກ 8 ແຂວງໃນພາກເໜືອ, ພາກໃຕ້ ແລະ ພາກກາງຂອງປະເທດໄດ້ຖືກປະກອບເຂົ້າເປັນກຸ່ມຕົວຢ່າງທາງດ້ານປະລິມານ. ໂຮງຮຽນກຸ່ມຕົວຢ່າງທັງໝົດ ມີຂັ້ນຮຽນ ປ.1-ປ.5 ແລະ ປະມານ 70 ສ່ວນຮ້ອຍ ແມ່ນຕັ້ງຢູ່ໃນເຂດຊົນນະບົດ. ຂະບວນການຄັດເລືອກທີ່ໄດ້ກ່າວມານີ້ໄດ້ຖືກອະທິບາຍຢ່າງລະອຽດຢູ່ໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ ກ.

¹ ສອດຄ່ອງກັບ ແຜນພັດທະນາຂະແໜງການສຶກສາ ແລະ ກິລາ 2021-2025, ສສກ ໄດ້ພັດທະນາ ມຄພ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ໂຮງຮຽນກຳນົດເປົ້າໝາຍການພັດທະນາຢ່າງຊັດເຈນ ແລະ ເປັນແນວທາງໃນການພັດທະນາຢ່າງຮອບດ້ານເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍສູງສຸດໃນການປັບປຸງການຮຽນຮູ້ຂອງນັກຮຽນ.

ການຄັດເລືອກ ກຸ່ມຕົວຢ່າງທາງດ້ານຄຸນນະພາບ

ຈາກ 120 ໂຮງຮຽນໃນກຸ່ມຕົວຢ່າງທາງດ້ານປະລິມານ, ໂຮງຮຽນ 12 ແຫ່ງໃນ 4 ແຂວງ ໄດ້ຖືກຄັດເລືອກເພື່ອເກັບກຳຂໍ້ມູນທາງດ້ານຄຸນນະພາບ. ມັນມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ກຳນົດເມືອງທີ່ບໍ່ມີຂໍ້ຈຳກັດ ໃນການເດີນທາງ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງ ພາຍໃຕ້ສະພາບການໂຄວິດ-19. ພາຍໃຕ້ເງື່ອນໄຂຂອງເມືອງທີ່ຫຼຸດລົງນີ້, ການຈັບຄູ່ທີ່ດີທີ່ສຸດຂອງໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງ ທຽບກັບໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນຕໍ່າ ໄດ້ຖືກຄັດເລືອກ, ໂດຍໄດ້ພະຍາຍາມ ໃຫ້ຄູ່ໂຮງຮຽນຢູ່ພາຍໃນເມືອງຫຼືແຂວງດຽວກັນ. ກຸ່ມຕົວຢ່າງຕົ້ນສະບັບປະກອບມີໂຮງຮຽນທີ່ຈັບກຸ່ມກັນໂດຍມີໂຮງຮຽນທີ່ມີທ່າອ່ຽງໃນທາງບວກ (ປະສິດທິຜົນສູງ) ແລະ ໂຮງຮຽນທີ່ທ່າອ່ຽງໃນທາງລົບ (ປະສິດທິຜົນຕໍ່າ). ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ໃນລະຫວ່າງການເກັບກຳຂໍ້ມູນໃນເດືອນມີນາ-ເມສາ 2022, ກຸ່ມຕົວຢ່າງໄດ້ຖືກດັດແກ້ເລັກໜ້ອຍເນື່ອງຈາກມີການປ່ຽນແປງທາງດ້ານຂໍ້ຈຳກັດໃນການເດີນທາງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໂຄວິດ-19. ດັ່ງນັ້ນ, ຈິ່ງມີພຽງແຕ່ 5 ກຸ່ມຂອງໂຮງຮຽນທີ່ມີທ່າອ່ຽງໃນທາງບວກ-ລົບໄດ້ຖືກໄປຢ້ຽມຢາມ, ບວກກັບສອງໂຮງຮຽນທີ່ມີທ່າອ່ຽງໃນທາງລົບເພີ່ມເຕີມ. ເບິ່ງຕາຕະລາງ 21 ແລະ 22 ໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2 ສຳລັບລາຍລະອຽດການສຸ່ມກຸ່ມຕົວຢ່າງເພີ່ມເຕີມ).

2.3. ການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ການວິເຄາະ

ເຄື່ອງມືເກັບກຳຂໍ້ມູນ² ໄດ້ຖືກພັດທະນາຮ່ວມກັນ ໂດຍຜ່ານຂະບວນການເຮັດວຽກຮ່ວມກັນລະຫວ່າງສສກແລະທີມງານຄົ້ນຄວ້າໂຄງການຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຕ້ອງບອກເຖິງຄວາມເປັນຈິງຂອງອົງການຢູນິເຊັບ. ຮ່າງແບບສຳຫຼວດທາງດ້ານປະລິມານໄດ້ຖືກພັດທະນາສຳລັບນັກຮຽນ, ຄູສອນ, ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນ, ຄພສບ ແລະ ພະນັກງານຂັ້ນເມືອງໂດຍໄດ້ກວມເອົາບັນດາຫົວຂໍ້ຕ່າງໆລວມທັງການພົວພັນລະຫວ່າງນັກຮຽນກັບຄູສອນ, ຄຸນລັກສະນະຂອງການຮຽນ-ການສອນໃນຫ້ອງຮຽນ (ລວມທັງວິທີການສິດສອນ), ບັນຍາກາດໃນຫ້ອງຮຽນ ແລະ ໂຮງຮຽນ, ສະພາບແວດລ້ອມໃນການເຮັດວຽກ ແລະ ການຊຸກຍູ້ຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ແກ່ພະນັກງານໃນໂຮງຮຽນ, ຂີດຄວາມສາມາດຂອງຄູສອນ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເງິນບໍລິຫານໂຮງຮຽນ ແລະ ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງພະນັກງານສກມ. ໃນຈຳນວນທັງໝົດ, ປະກອບມີນັກຮຽນ 1,780 ຄົນ, ຄູສອນ 361 ຄົນ, ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນ 120 ຄົນ, ສະມາຊິກ ຄພສບ 333 ຄົນ ແລະ ພະນັກງານຂອງ ສກມ 211 ຄົນ ໄດ້ຖືກສຳພາດ ແລະ ເກັບກຳຂໍ້ມູນ (ເບິ່ງຕາຕະລາງ 21 ໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2 ສຳລັບລາຍລະອຽດຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງ). ການວິເຄາະທາງດ້ານປະລິມານໄດ້ຖືກດຳເນີນໂດຍນຳໃຊ້ ການສະຫຼຸບສະຖິຕິພື້ນຖານ ໂດຍມີການກວດສອບຄວາມຖືກຕ້ອງເພີ່ມເຕີມ ແລະ ການວິເຄາະການຖັດຖອຍ. ນອກຈາກນັ້ນ, ພະນັກງານ ກົມປະກັນຄຸນນະພາບການສຶກສາ ໄດ້ສ້າງບົດປະເມີນ

ຄວາມຮູ້ທາງດ້ານເນື້ອໃນພາສາລາວ ແລະ ຄະນິດສາດ ໃຫ້ແກ່ຄູສອນທີ່ໄດ້ສຳຫຼວດ ໂດຍໃຊ້ຄຳຖາມທີ່ມາຈາກຫຼັກສູດໃນປື້ມແບບຮຽນປະຖົມ. ການປະເມີນປະກອບມີ ຄຳຖາມແບບອັດຕະໂນທີ່ຕ້ອງຕອບເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແລະ ຄຳຖາມແບບປາລະໄນທີ່ມີຫຼາຍຄຳຕອບໃຫ້ເລືອກ. ລວມທັງໝົດ ມີຄູສອນຈຳນວນ 310 ຄົນ ໄດ້ສຳເລັດການປະເມີນ.

ເຄື່ອງມືເກັບກຳຂໍ້ມູນທາງດ້ານຄຸນນະພາບ ລວມມີຄູ່ມືສຳພາດສ່ວນບຸກຄົນສຳລັບຄູສອນ, ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນ ແລະ ພໍ່ແມ່ຜູ້ປົກຄອງ, ມີເຄື່ອງມືການສົນທະນາເປັນກຸ່ມສຳລັບນັກຮຽນ. ບັນດາເຄື່ອງມືທາງດ້ານຄຸນນະພາບໄດ້ຖືກພັດທະນາຂຶ້ນໂດຍປື້ນອ້ອມໃນ 7 ຫົວຂໍ້ຫຼັກລວມມີ: ການປະຕິບັດການສິດສອນ, ບັນຍາກາດຂອງໂຮງຮຽນ, ການຄຸ້ມຄອງໂຮງຮຽນ, ການມີສ່ວນຮ່ວມຕາມຂັ້ນຄຸ້ມຄອງ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຫຼັກສູດໃຫມ່, ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງພໍ່ແມ່ຜູ້ປົກຄອງ, ຊຸມຊົນ ແລະ ການຕອບໂຕ້ການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດໂຄວິດ-19. ໃນນັ້ນ, ມີນັກຮຽນທັງໝົດ 144 ຄົນ, ຄູສອນ 33 ຄົນ, ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນ 12 ຄົນ ແລະ ຜູ້ປົກຄອງ 36 ຄົນ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມການສຳພາດ. ຂໍ້ມູນທາງດ້ານຄຸນນະພາບທັງໝົດໄດ້ຖືກຖອດຂໍ້ຄວາມເປັນລາຍລັກອັກສອນ, ແປ ແລະ ຈາກນັ້ນເຂົ້າລະຫັດໂດຍໃຊ້ຊອບແວ NVivo. ມີການນຳໃຊ້ເຕັກນິກການເຂົ້າລະຫັດທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ລວມທັງການເຂົ້າລະຫັດແບບອັດຕະໂນມັດ ແລະ ແບບໂຄງສ້າງ, ລະຫັດແບບຫັກລົບ ໂດຍອີງໃສ່ດ້ານຕ່າງໆທີ່ສຳຄັນ, ລະຫັດແບບຊັກນຳ ນຳໃຊ້ຕາມຫົວຂໍ້ທີ່ພົ້ນເດັ່ນ ແລະ ການນຳໃຊ້ລະຫັດແບບພ້ອມໆກັນ. ການເຂົ້າລະຫັດຂໍ້ມູນໄດ້ຖືກດຳເນີນໄປ ໂດຍບໍ່ໃຫ້ຮູ້ປະເພດປະສິດທິຜົນຂອງໂຮງຮຽນ. ເມື່ອການເຂົ້າລະຫັດສຳເລັດໂຮງຮຽນທີ່ກົງກັນໄດ້ຖືກນຳມາປຽບທຽບເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ ໂດຍເນັ້ນໃສ່ຄຸນລັກສະນະສະພາບການຂອງເຂົາເຈົ້າ. ຄວາມແຕກຕ່າງທີ່ພົ້ນເດັ່ນໃດໆ ລະຫວ່າງໂຮງຮຽນທີ່ມີທ່າອ່ຽງໃນທາງບວກ-ທາງລົບ ໄດ້ຖືກລະບຸ ແລະ ສືບຕໍ່ວິເຄາະໃນລວງເລິກຕື່ມອີກ. ການວິເຄາະຍັງໄດ້ກວດກາຄືນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງທຸກໆໂຮງຮຽນໃນຫົວຂໍ້ສະເພາະຕ່າງໆ.

ຄະນະກຳມະການທົບທວນດ້ານຈັນຍາທຳໄດ້ອະນຸມັດລະບຽບການຄົ້ນຄວ້າລວມ ກ່ຽວກັບ ໂຄງການຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຕ້ອງບອກເຖິງຄວາມເປັນຈິງໃນທົ່ວໂລກ ສຳລັບທັງການວິເຄາະຂໍ້ມູນຫຼັກ ແລະ ການວິເຄາະຂໍ້ມູນສຳຮອງ. ລະບຽບການດ້ານຈັນຍາບັນ ໄດ້ຖືກດັດປັບໃຫ້ແທດເໝາະກັບ ສປປ ລາວ ກ່ອນນຳໄປໃຊ້ໃນການດຳເນີນເກັບກຳຂໍ້ມູນຫຼັກໃນຂັ້ນຕອນທີ 3. ຂະບວນການທັງໝົດໃນການກະກຽມຂໍ້ມູນ, ການເກັບກຳ ແລະ ການວິເຄາະໃນທຸກໆຂັ້ນຕອນຂອງການຄົ້ນຄວ້າ ແມ່ນຖືກດຳເນີນໄປຕາມຫຼັກການດ້ານຈັນຍາບັນຂອງອົງການຢູນິເຊັບ, ລວມທັງການເຄົາລົບນັບຖືບັນດາຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ, ຮັບປະກັນການໄດ້ຮັບການເຫັນດີຍິນຍອມ, ການຮັກສາຄວາມລັບ ແລະ ປ້ອງກັນຄວາມສ່ຽງທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ.

² ເຄື່ອງມືເກັບກຳຂໍ້ມູນທາງດ້ານປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ ສາມາດສະໜອງໃຫ້ໄດ້ຕາມການຮ້ອງຂໍ ຈາກທີມງານຄົ້ນຄວ້າ ຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຕ້ອງບອກເຖິງຄວາມເປັນຈິງ.

2.4. ຂໍ້ຈຳກັດໃນການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ

ມີຂໍ້ຈຳກັດໃນການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈຫຼາຍຢ່າງທີ່ຄວນສັງເກດ:

-
 ຜົນການປະເມີນນັກຮຽນທີ່ຖືກນຳໃຊ້ເພື່ອກຳນົດບັນດາໂຮງຮຽນເຂົ້າຢູ່ໃນກຸ່ມຕົວຢ່າງທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງ, ຕໍ່າ ແລະ ປານກາງມີຄວາມອາດສາມາດຖືກວັດແທກພ້ອມກັບຂໍ້ຜິດພາດ ແລະ ຂະບວນການດັ່ງກ່າວນີ້ໄດ້ອີງໃສ່ຕົວແບບທາງສະຖິຕິ ເຊິ່ງອີງໃສ່ບັນດາຕົວປ່ຽນຄາດຄະເນ.
-
 ຂໍ້ມູນການປະເມີນນັກຮຽນແມ່ນໄດ້ມາຈາກສົກຮຽນ 2018-19 ແລະ 2019-20, ແຕ່ຂໍ້ມູນທາງດ້ານປະລິມານໄດ້ຖືກເກັບກຳໃນສົກຮຽນ 2020-21 ແລະ ເນື່ອງຈາກຂໍ້ຈຳກັດການເດີນທາງໃນຊ່ວງແຜ່ລະບາດພະຍາດໂຄວິດ-19, ຂໍ້ມູນທາງດ້ານຄຸນນະພາບແມ່ນໄດ້ຖືກເກັບກຳ ໃນສົກຮຽນ 2021-22. ສິ່ງນີ້ໝາຍຄວາມວ່າ ປະເພດປະສິດທິຜົນຂອງໂຮງຮຽນອາດມີການປ່ຽນແປງຕ່າງຈາກການຈັດປະເພດໃນເບື້ອງຕົ້ນ.
-
 ການຈັບຄູ່ຂອງໂຮງຮຽນແມ່ນບໍ່ແມ່ນອນ, ເນື່ອງຈາກວ່າ ມັນເປັນໄປບໍ່ໄດ້ທີ່ຈະຊອກຫາໂຮງຮຽນຕ່າງໆ ດ້ວຍສັດສ່ວນຂອງຄຸນລັກສະນະໃນລະດັບແມ່ນອນໄດ້ (ຕົວຢ່າງ: ຈຳນວນນັກຮຽນລາວ-ໄຕ ຫຼື ອັດຕາເຂົ້າຮຽນທີ່ເທົ່າທຽມກັນ). ອີກຢ່າງໜຶ່ງ, ບາງຄູ່ໂຮງຮຽນເປັນໂຮງຮຽນຈາກແຂວງທີ່ແຕກຕ່າງກັນ.
-
 ການນຳໃຊ້ການຈັບຄູ່ໝາຍຄວາມວ່າ ຜົນໄດ້ຮັບຈາກການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈບໍ່ສາມາດຫັນເປັນກໍລະນີທົ່ວໄປແບບອັດຕະໂນມັດຕໍ່ກັບໂຮງຮຽນທັງໝົດໃນທົ່ວປະເທດ, ເຖິງແມ່ນວ່າ ມີເຖິງ 120 ໂຮງຮຽນໄດ້ຖືກລວມຢູ່ໃນການວິເຄາະທາງດ້ານປະລິມານກໍຕາມ.
-
 ບັນດາຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການເກັບກຳຂໍ້ມູນພາກສະໜາມອາດຈະລັງເລທີ່ຈະວິພາກວິຈານບຸກຄົນໃດໜຶ່ງໂດຍສະເພາະ (ຕົວຢ່າງ: ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນ) ຫຼື ຄຳກ່າວທີ່ພາດພິງທີ່ເປັນການວິພາກວິຈານກ່ຽວກັບລະບົບໂດຍລວມເຊິ່ງອາດເປັນຜົນໄດ້ຮັບຈາກວັດທະນະທຳປະເພນີທີ່ເຄີຍປະຕິບັດຜ່ານມາແລະປັດໄຈອື່ນໆ, ເຊິ່ງອາດສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຜົນຂອງການຄົ້ນຄວ້າແລະສິ່ງທີ່ຄົ້ນພົບໃນຂໍ້ມູນທາງດ້ານປະລິມານ.
-
 ຂໍ້ມູນທາງດ້ານຄຸນນະພາບໄດ້ຖືກເກັບກຳຢູ່ໃນໂຮງຮຽນຢູ່ເຂດຊົນນະບົດຈຳນວນ 10 ແຫ່ງ ແລະ ມີພຽງແຕ່ໂຮງຮຽນຢູ່ 2 ແຫ່ງທີ່ເປັນເຂດຕົວເມືອງ ແລະ ບໍ່ໄດ້ສະທ້ອນເຖິງລັກສະນະພູມສັນຖານໂດຍລວມຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງຂອງໂຮງຮຽນຈຳນວນ 120 ແຫ່ງ ຫຼື ປະຊາກອນໃນທົ່ວປະເທດ.
-
 ການອ້າງອີງທັງໝົດຕໍ່ກັບວິທີການສິດສອນ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ ແມ່ນໄດ້ຈາກຄວາມຄິດເຫັນຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ບໍ່ໄດ້ອີງໃສ່ການສັງເກດການຕົວຈິງ.
-
 ໃນຂະນະທີ່ຜົນໄດ້ຮັບຈາກການວິເຄາະປະລິມານມັກຈະມີຄວາມສຳຄັນ, ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວແມ່ນມີຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ຫຼັກຖານໃນຮູບແບບສາມແຈຈາກຂໍ້ມູນປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບໃນບາງກໍລະນີກໍຍັງມີຄວາມຈຳກັດ.

$$5 + 4 = 9$$

$$4 + 3 = 7$$

$$6 + 3 = 9$$

3. ຄຸນລັກສະນະຂອງໂຮງຮຽນທີ່ມີ ປະສິດທິຜົນສູງ

ຄຸນລັກສະນະຂອງໂຮງຮຽນທີ່ມີ ປະສິດທິຜົນສູງ³

ຜົນການຄົ້ນພົບທີ່ສໍາຄັນ

ບັນດາໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງເນັ້ນໜັກໃສ່ການຮຽນຮູ້ຂອງນັກຮຽນທັງໝົດຫຼາຍກວ່າ, ທັງໃນແລະ ນອກຫ້ອງຮຽນ. ໃນຕົວຢ່າງສະເພາະ, ລວມທັງມີການຕິດຕາມກວດກາການເຮັດວຽກບ້ານຂອງນັກຮຽນຢູ່ເລື້ອຍໆ, ມີການຕິດຕາມຜົນການຮຽນທີ່ຍັງຮຽນອ່ອນຢ່າງໃກ້ຊິດ ແລະ ການສື່ສອນຈົນກວ່ານັກຮຽນທັງໝົດເຂົ້າໃຈເນື້ອໃນນັ້ນ.

ມີຫຼັກຖານບາງຢ່າງທີ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງມີການຄຸ້ມຄອງທີ່ດີກວ່າ. ຄວາມແຕກຕ່າງຫຼັກລະຫວ່າງກຸ່ມໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງ ແລະ ຕໍ່າແມ່ນນອນຢູ່ໃນຂົງເຂດຄວາມເອົາໃຈໃສ່ຂອງຜູ້ອໍານວຍການໂຮງຮຽນ, ການໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມື ແລະ ການລາຍງານເຖິງພໍ່ແມ່ຜູ້ປົກຄອງ.

ຄູສອນຢູ່ໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງມີລະດັບຄວາມຮູ້ດ້ານເນື້ອໃນທີ່ສູງກວ່າຫຼາຍ. ຄູສອນຢູ່ໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງໄດ້ຄະແນນສູງຈາກການປະເມີນເນື້ອໃນຄວາມຮູ້ດ້ານວິຊາພາສາລາວ ແລະ ວິຊາຄະນິດສາດຫຼາຍກວ່າຄູສອນຢູ່ໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນຕໍ່າແລະປານກາງ.

ຜູ້ອໍານວຍການຢູ່ໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງມີແນວໂນ້ມທີ່ຈະເປັນຜູ້ຍິງຫຼາຍກວ່າປະມານສອງເທົ່າທຽບກັບໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນຕໍ່າແລະປານກາງ. ການຄົ້ນພົບນີ້ໄດ້ອີງໃສ່ການສົມທຽບໂຮງຮຽນທີ່ມີຄຸນລັກສະນະສະພາບການທີ່ຄ້າຍຄືກັນ ແລະ ບໍ່ແມ່ນຜົນໄດ້ຮັບແບບງ່າຍໆ ທີ່ມັກຖືກເວົ້າວ່າ ໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງສ່ວນໃຫຍ່ມັກມີທີ່ຕັ້ງຢູ່ໃນເຂດຕົວເມືອງ.

³ ເຖິງແມ່ນວ່າການສຶກສາໄດ້ສຸມໃສ່ລັກສະນະຂອງໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງ, ໃນບາງກໍລະນີ, ການຄົ້ນພົບທາງດ້ານປະລິມານ ກໍເປີດເຜີຍຄຸນລັກສະນະຂອງໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນໜ້ອຍ. ສໍາລັບບາງຕົວຊີບອກ, ຄ່າສະເລ່ຍຂອງໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງ ອາດບໍ່ແຕກຕ່າງກັນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍຈາກໂຮງຮຽນທີ່ຍັງເຫຼືອໃນກຸ່ມຕົວຢ່າງ, ແຕ່ຄ່າສະເລ່ຍຂອງໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນໜ້ອຍ ແມ່ນຕໍ່າກວ່າໂຮງຮຽນອື່ນໆຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ.

ບັນດາໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງ ເນັ້ນໜັກໃສ່ ການຮຽນຮູ້ຂອງນັກຮຽນທັງໝົດຫຼາຍກວ່າ

ລັກສະນະ ໂດຍທົ່ວໄປຂອງໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ແມ່ນການ ເນັ້ນໜັກໃນລະດັບສະຖານການສຶກສາເນັ້ນໃສ່ຜົນການຮຽນ ແລະ ຮັບປະກັນວ່າ ນັກຮຽນທັງໝົດແມ່ນໄດ້ຮຽນຮູ້ (Organisation for Economic Co-operation and Development [OECD] 2016b). ມີຫຼາກຫຼາຍ ຄວາມແຕກຕ່າງ ລະຫວ່າງໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງ ແລະ ປະສິດທິຜົນຕໍ່າທີ່ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມແຕກຕ່າງກັນທີ່ມີຄວາມ ໝາຍສໍາຄັນໃນປະເດັນຂອງສະພາບແວດລ້ອມການຮຽນ ການສອນ ແລະ ລະດັບທີ່ໂຮງຮຽນມີປະສິດທິຜົນສູງໄດ້ເນັ້ນໜັກ ໃສ່ການຮຽນຮູ້ຂອງນັກຮຽນທັງໝົດ. ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຫຼັກຖານກໍບໍ່ໄດ້ ກໍານົດຢ່າງໜັກແໜ້ນວ່າ ຄຸນລັກສະນະເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນມີພຽງແຕ່ຢູ່ໃນກຸ່ມຕົວຢ່າງບັນດາໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ສູງ ແລະ ບໍ່ໄດ້ມີຢູ່ໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນຕໍ່າ.

ນັກຮຽນ, ຄູສອນ ແລະ ຜູ້ອໍານວຍການໂຮງຮຽນໄດ້ເນັ້ນໜັກ ເຖິງການດໍາເນີນວິທີການສິດສອນແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນ ຢ່າງຫຼວງຫຼາຍໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງ. ນັກຮຽນທີ່ຢູ່ໃນ ໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງໄດ້ລາຍງານເຖິງຄວາມປົກກະຕິທີ່ ຄູສອນສືບຕໍ່ສິດສອນຈົນກວ່ານັກຮຽນທັງໝົດເຂົ້າໃຈ ແລະ ຕິດຕາມການກວດກາເບິ່ງບົດຝຶກຫັດທີ່ເຮັດໃນຫ້ອງຮຽນ ແລະ ວຽກບ້ານຂອງນັກຮຽນ. ຜົນຂອງການສໍາຫຼວດຈາກຄູສອນ ແລະ ຜູ້ອໍານວຍການໂຮງຮຽນໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງໄດ້ ຍືນຍັນຜົນດັ່ງກ່າວ. ຄູສອນ ແລະ ຜູ້ອໍານວຍການໂຮງຮຽນ ໃນ ໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງຊີ້ແຈງກ່ຽວກັບຄວາມປົກກະຕິໃນ ການຊ່ວຍເຫຼືອນັກຮຽນຜູ້ທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການຮຽນເພີ່ມ, ກົງກັບ ຂໍ້ມູນຈາກນັກຮຽນໃນໂຮງຮຽນດັ່ງກ່າວທີ່ເຫັນດີວ່າຄູສອນຂອງ ພວກເຂົາໄດ້ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອນັກຮຽນເມື່ອເຂົາເຈົ້າຕ້ອງການ. ສຸດທ້າຍ, ຄູທີ່ຢູ່ໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງໄດ້ລາຍງານ ລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນທີ່ມີການປະຕິບັດການປະເມີນນັກຮຽນ ແມ່ນມີລະດັບສູງກວ່າຄູທີ່ຢູ່ໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນຕໍ່າ.

ອີງຕາມຄູ ແລະ ຜູ້ອໍານວຍການໂຮງຮຽນໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີ ປະສິດທິຜົນສູງ ໄດ້ລາຍງານເຖິງຄວາມເອົາໃຈໃສ່ໃນ ການຕິດຕາມຊ່ວຍເຫຼືອນັກຮຽນທີ່ມີຜົນການຮຽນຍັງບໍ່ທັນໄດ້ດີ ແລະ ພະຍາຍາມຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ປັບປຸງໃຫ້ດີຂຶ້ນ ນຕະຫຼອດຖ້າທຽບ ໃສ່ໂຮງຮຽນໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນຕໍ່າ. ເຖິງແມ່ນວ່າ ການສອນເພີ່ມ ສໍາລັບນັກຮຽນທີ່ມີບັນຫາດ້ານການຮຽນ (ຮຽນ ອ່ອນ) ໄດ້ຖືກຈັດຕັ້ງຂຶ້ນ ເກືອບທຸກໂຮງຮຽນໃນກຸ່ມຕົວຢ່າງ ສໍາລັບການຄົ້ນຄວ້າດ້ານຄຸນນະພາບ, ໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ສູງ ໄດ້ໃຫ້ຕົວຢ່າງທີ່ລະອຽດກວ່າກ່ຽວກັບວິທີການຕິດຕາມຜົນ ການຮຽນຮູ້ຂອງນັກຮຽນ. ຕົວຢ່າງ: ຄູສອນຄົນໜຶ່ງໄດ້ຊີ້ ໃຫ້ເຫັນ

ວ່າລາວຈະຍ່າງໄປທົ່ວຫ້ອງຮຽນແລະໃສ່ຊື່ຂອງນັກຮຽນທີ່ມີບັນຫາ ການຮຽນຮູ້ໃນຫົວຂໍ້ໃດໜຶ່ງ. ຫຼັງຈາກນັ້ນ, ຄູຈະສອນ ແລະ ແນະນຳ ນັກຮຽນເຫຼົ່ານີ້ ໃນຕອນບ່າຍຫຼືໃນມື້ ຕໍ່ມາໃນຫົວຂໍ້ສະເພາະນັ້ນ ເພື່ອ ປັບປຸງຄວາມເຂົ້າໃຈຂອງເຂົາເຈົ້າ. ໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງອື່ນໆ ໄດ້ລາຍງານສະຫຼຸບຜົນການຮຽນປະຈໍາເດືອນຂອງນັກຮຽນທັງໝົດ ແລະ ຕິດຕາມການຮຽນຮູ້ຂອງນັກຮຽນວ່າໄດ້ພັດທະນາດີຂຶ້ນຫຼືບໍ່ໃນ ໄລຍະຫນຶ່ງເດືອນ, ໂດຍເນັ້ນໃສ່ສະເພາະນັກຮຽນທີ່ມີຜົນການຮຽນ ຕໍ່າ. ຜູ້ອໍານວຍການຄົນໜຶ່ງຈາກໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງຍັງໄດ້ ກ່າວເຖິງການໃຫ້ຂອງຂວັນເລັກໆນ້ອຍໆ ແກ່ຄູສອນທີ່ຊ່ວຍຊຸກຍູ້ ການຮຽນຮູ້ຂອງນັກຮຽນທີ່ມີຜົນການຮຽນຕໍ່າ.

ຂໍ້ມູນດ້ານຄຸນນະພາບໄດ້ກວມເອົາການປະຕິບັດການສິດສອນ ເພີ່ມເຕີມທີ່ໄດ້ລາຍງານໂດຍຄູສອນ ແລະ ຜູ້ອໍານວຍການໂຮງຮຽນ ທີ່ຢູ່ໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງທີ່ສອດຄ່ອງກັບການສຸມໃສ່ ການຮຽນຮູ້ສໍາລັບນັກຮຽນທຸກຄົນ.

- ໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງແຫ່ງໜຶ່ງໄດ້ສ້າງຕັ້ງມຸມຂອງ ການອ່ານ ເຊັ່ນ: ກະກຽມພື້ນທີ່ຈັດເກັບປຶ້ມໃນຫ້ອງຮຽນ, ຄູສອນຢູ່ໃນໂຮງຮຽນດຽວກັນຍັງເວົ້າວ່າ ເຂົາເຈົ້າຈະໃຫ້ ນັກຮຽນຍືນຍັນປຶ້ມນິທານ ເພື່ອໃຫ້ພວກນັກຮຽນໄດ້ອ່ານ ປຶ້ມຢູ່ທີ່ບ້ານ ພວກເຂົາເຈົ້າອາດຈະສຸມເລືອກເອົາຂໍ້ຄວາມ ທີ່ຕັດເປັນຕອນອອກມາຈາກປຶ້ມເຫຼົ່ານັ້ນ ເພື່ອໃຫ້ ນັກຮຽນອ່ານ (ຕົວຢ່າງ: ຕົວອັກສອນບາງຕົວ, ສະຫຼະ, ຫຼັງຈາກນັ້ນແມ່ນຄໍາສັບ) ແລະ ຖ້າພວກເຂົາເຈົ້າເຮັດບໍ່ໄດ້ ນັກຮຽນຈະເອົາປຶ້ມກັບໄປບ້ານນໍາ ແລະ ກັບມາທວນຄືນ ບົດຝຶກຫັດໃນມື້ຕໍ່ໄປ.
- ອີງຕາມຄໍາແນະນໍາທີ່ໄດ້ຮັບຈາກການຝຶກອົບຮົມ ບັນດາຄູ ອາຈານຢູ່ໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງ 2 ແຫ່ງ ໄດ້ຊີ້ ໃຫ້ເຫັນຄວາມສໍາຄັນຂອງ ການຖອດລະຫັດຕົວອັກສອນ ຫຼືການອ່ານຕົວອັກສອນໃນຂະນະທີ່ສອນນັກຮຽນໃຫ້ອ່ານ ໂດຍອີງໃສ່ການຝຶກອົບຮົມທີ່ໄດ້ຮັບ. ຄູສອນຜູ້ໜຶ່ງ ໄດ້ ຍືນຍັນເປັນພິເສດວ່າລາວຈະທົບທວນເບິ່ງຄືນອັງປະກອບ ເຫຼົ່ານີ້ ກັບນັກຮຽນຂັ້ນ ປ.1 ແລະ ສອນຄືນໃໝ່ຈົນກວ່າ ພວກເຂົາເຈົ້າຈະເຂົ້າໃຈ.
- ຢູ່ໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງແຫ່ງໜຶ່ງ ຄູສອນຄົນ ໜຶ່ງຈະໄປຢ້ຽມຢາມເຮືອນຂອງນັກຮຽນຜູ້ທີ່ມັກຂາດ ໂຮງຮຽນເລື້ອຍໆ, ເຖິງແມ່ນວ່າ ສິ່ງນີ້ ຈະສາມາດສັງເກດ ເຫັນໄດ້ຢູ່ໃນໂຮງຮຽນພັດທະນາໜ້ອຍ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຢູ່ໃນຕົວຢ່າງນີ້ ຄູໄດ້ໃຫ້ບົດຮຽນພາສາລາວ ແລະ ຄະນິດສາດ ກັບແມ່ ເພື່ອສອນລູກລາວຢູ່ທີ່ບ້ານ ພາຍຫຼັງ ທີ່ຮູ້ວ່າ ລາວອາດຈະບໍ່ໃຫ້ລູກໄປເຂົ້າໂຮງຮຽນເປັນປະຈໍາ.

ຄູສອນມີຄວາມຮູ້ດ້ານເນື້ອໃນສູງກວ່າໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງ

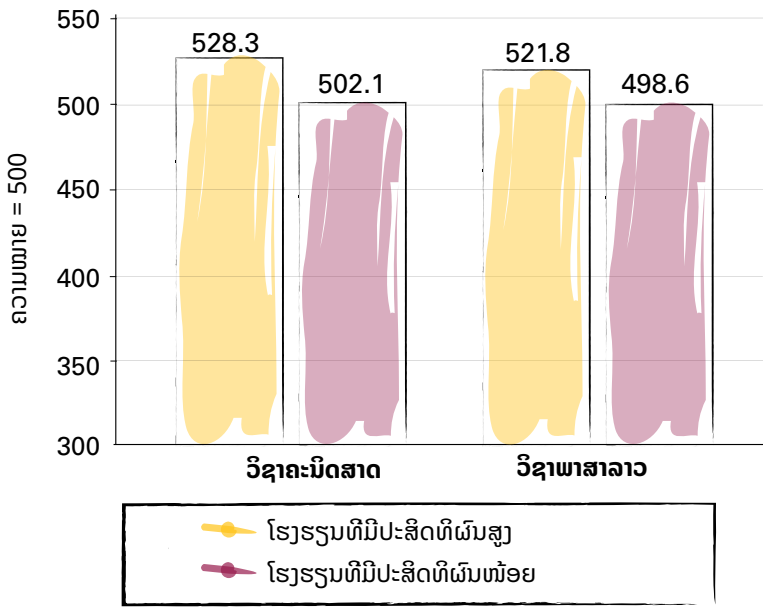
ການປະເມີນຕາມເນື້ອໃນຂອງຫຼັກສູດຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ເຫັນວ່າລະດັບຄວາມຮູ້ເນື້ອໃນລາຍວິຊາຂອງຄູຢູ່ໃນລະດັບຕໍ່າ, ໂດຍສະເລ່ຍຂອງຄູເກືອບເຄິ່ງໜຶ່ງໄດ້ຄະແນນ 50% ຫຼື ຕໍ່າກວ່ານັ້ນ. ຄູທີ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມການປະເມີນບໍ່ສາມາດຕອບຄໍາຖາມໄດ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງທັງໝົດສິ່ງນີ້ແມ່ນສອດຄ່ອງກັບຫຼັກຖານທີ່ຍັງພົບວ່າ ຄູມີຄວາມຮູ້ດ້ານເນື້ອໃນລາຍວິຊາຢູ່ໃນລະດັບຕໍ່າຫຼາຍໃນກຸ່ມໂຮງຮຽນຕົວຢ່າງໃນລະດັບຊາດ (ທະນາຄານໂລກ, ປີ 2016).

ແຕ່ວ່າ, ຄູສອນຢູ່ໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງມີຄວາມຮູ້ເນື້ອໃນລາຍວິຊາທີ່ສູງກວ່າຫຼາຍ. ສົມທຽບໃນຮູບທີ 1 ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຄະແນນສະເລ່ຍ ຄູສອນຢູ່ໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງ ໄດ້ຕອບຄໍາຖາມຖືກຕ້ອງເຖິງ 20 ຄະແນນ ສູງກວ່າຄູສອນ ທີ່ຢູ່ໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ປານກາງ ແລະ ຕໍ່າສໍາລັບ ຄະນິດສາດ ແລະ ພາສາລາວ. ສໍາລັບຄະນິດສາດຄູສອນຢູ່ໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງຕອບຖືກ 60.1 % ສົມທຽບກັບ 53% ສໍາລັບຄູສອນຢູ່ໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນຕໍ່າ. ສໍາລັບວິຊາພາສາລາວ ຄະແນນສະເລ່ຍຂອງຄູທີ່ຕອບຖືກແມ່ນຢູ່ໃນເກນຕໍ່າ ແຕ່ວ່າຄູຈາກໂຮງຮຽນປະສິດທິຜົນສູງກໍຍັງໄດ້ຄະແນນສະເລ່ຍສູງກວ່າ.

ຄູສອນຢູ່ໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງມີຄວາມຮູ້ດ້ານເນື້ອໃນລາຍວິຊາທີ່ດີກວ່ານັບທັງເນື້ອມິການຄວບຄຸມຄຸນລັກສະນະສະພາບການຕ່າງໆ (ຂະໜາດຂອງໂຮງຮຽນ, ຊົນເຜົ່າຂອງຄູ, ສະຖານະພາບດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ (SES) ຂອງນັກຮຽນ, ແລະ ອື່ນໆ). ຜົນໄດ້ຮັບເຫຼົ່ານີ້ ຍັງພົບວ່າ ຄູສອນທີ່ບໍ່ແມ່ນ ຊົນເຜົ່າລາວ-ໄຕ ໄດ້ຄະແນນຈາກການປະເມີນຕໍ່າຫຼາຍ ແລະ ຄູສອນທີ່ມີລະດັບການສຶກສາສູງກວ່ານັ້ນ ໄດ້ຄະແນນສູງກວ່າຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຂໍ້ມູນດ້ານປະລິມານບໍ່ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຄວາມແຕກຕ່າງຢ່າງຫຼວງຫຼາຍໃນລະດັບການສຶກສາຫຼື ປະສົບການຫຼາຍປີຂອງພະນັກງານລັດຖະກອນໃນໂຮງຮຽນທີ່ເຮັດວຽກຢູ່ໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງ ແລະ ໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນຕໍ່າ.

ມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນເຖິງຄວາມຄິດເຫັນ ແລະ ຜົນຕົວຈິງກ່ຽວກັບຄວາມຮູ້ດ້ານເນື້ອໃນລາຍວິຊາຂອງຄູ. ຄູເກືອບທັງໝົດ “ເຫັນດີ” ຫຼື “ເຫັນດີທີ່ສຸດ” ກັບຂໍ້ຄວາມທີ່ວ່າ ພວກເຂົາເຈົ້າມີຄວາມຮູ້ທາງດ້ານພາສາລາວ ຫຼື ຄະນິດສາດເປັນຢ່າງດີ ແລະ ຜູ້ອໍານວຍການໂຮງຮຽນຂອງເຂົາເຈົ້າ ກໍມີຄວາມຄິດເຫັນໃນທາງບວກຫຼາຍຂຶ້ນຕື່ມ ຕົວຢ່າງຄື: 87.5% ຂອງຜູ້ອໍານວຍການໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນຕໍ່າ ແມ່ນ “ເຫັນດີທີ່ສຸດ” ທີ່ຄູຂອງພວກເຂົາເຈົ້າມີທັກສະພາສາລາວທີ່ດີ, ທັງໆທີ່ວ່າ ຄູສອນມີຜົນງານການປະຕິບັດໜ້າທີ່ທີ່ຕໍ່າກໍຕາມ.

ຮູບທີ 1. ຄະແນນສະເລ່ຍ ຂອງຄູສອນໃນວິຊາ ຄະນິດສາດ ແລະ ພາສາລາວ

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມປະກັນຄຸນນະພາບການສຶກສາ, 2020/21

**ມີຫຼັກຖານບາງຢ່າງທີ່ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນຢູ່ໃນ
ໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ ແລະ ສົ່ງເສີມ
ສະພາບແວດລ້ອມການເຮັດວຽກຮ່ວມກັນຫຼາຍຂຶ້ນ**

ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ພະນັກງານຂອງໂຮງຮຽນມີຄວາມຮູ້ທີ່ດີກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານໂຮງຮຽນ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນບາງຢ່າງກ່ຽວກັບຄວາມແຕກຕ່າງໃນການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານໂຮງຮຽນລະຫວ່າງໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງ ແລະ ຕໍ່າ. **ໃນການສຳຫຼວດດ້ານປະລິມານຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນຈາກໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງໄດ້ລາຍງານວ່າ ມີລະດັບການຮ່ວມມື ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມກັບຄູອາຈານຫຼາຍກ່ວາ ເມື່ອສົມທຽບກັບບັນດາໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນຕໍ່າ (ຮູບທີ 2).** ຜູ້ອຳນວຍການຂອງ ໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງໄດ້ລາຍງານວ່າ ພວກເຂົາ “ນັກ” ສັງເກດຕິດຕາມການສອນຂອງຄູສອນເລີຍ ອຍາຫຼາຍກວ່າ, ເມື່ອທຽບກັບຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນຕໍ່າ. ຜົນໄດ້ຮັບທີ່ຄ້າຍຄືກັນກໍພົບວ່າຄູສອນໄດ້ມີການລາຍງານຕໍ່ພໍ່ແມ່ນັກຮຽນ, “ຮັບປະກັນວ່າຄູສອນມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຜົນການຮຽນຮູ້ຂອງນັກຮຽນ” ແລະ “ສະຫນັບສະຫນູນການຮ່ວມມືລະຫວ່າງຄູອາຈານ” ຜູ້ອຳນວຍການໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງຍັງມີແນວໂນ້ມທີ່ຈະຕົກລົງເຫັນດີວ່າ “ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນຊຸກຍູ້ໃຫ້ຄູອາຈານທັງຫມົດເຂົ້າມາມີສ່ວນໃນເວລາຕັດສິນບັນຫາ”.

ການສຳຫຼວດຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຄູ ໄດ້ຍີ້ ງຢືນ ຜົນການຄົ້ນຄວ້າຕື່ມອີກວ່າຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນປະສິດທິຜົນສູງ ຊຸກຍູ້ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຄູສອນ ແລະ ພໍ່ແມ່ຫຼາຍຂຶ້ນ, ເຖິງແມ່ນວ່າຄວາມແຕກຕ່າງບໍ່ໃຫຍ່ຫຼວງ ຫຼື ໜັກແໜ້ນກວ່າບັນຫາທີ່ໄດ້ຄົ້ນພົບກ່ຽວກັບຄວາມອາດສາມາດຂອງຄູສອນ ແລະ ວິທີການສິດສອນທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງ ກໍຕາມ.

ການວິເຄາະຂໍ້ມູນດ້ານປະລິມານບໍ່ໄດ້ຊີ້ແຈງເຖິງຄວາມແຕກຕ່າງຢ່າງສະໜິດແໜ້ນກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານຂອງຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງ ແລະ ໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນຕໍ່ານັ້ນກໍໝາຍຄວາມວ່າຜົນຂອງການວິເຄາະຂໍ້ມູນດ້ານປະລິມານຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ຕື່ມຢ່າງລະມັດລະວັງ, ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ມີການອ້າງອີງເຖິງການປະຕິບັດຕົວຈິງໃນການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຂະແໜງການສຶກສາໂດຍລວມ **(ເບິ່ງໃນພາກທີ 4)** ຕົວຢ່າງ: ຄູສອນຈາກໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງຄົນໜຶ່ງ ໄດ້ສັງເກດເຫັນວ່າ ຜູ້ອຳນວຍການຂອງພວກເຂົາໄດ້ປຽບທຽບໂຮງຮຽນຂອງພວກເຂົາກັບໂຮງຮຽນອື່ນໆ ເພື່ອຈະໄດ້ເອົາແນວທາງປະຕິບັດທີ່ດີທີ່ສຸດ ທີ່ໄດ້ສັງເກດເຫັນ ເອົາມານຳໃຊ້:

//

ຜູ້ອຳນວຍການໄດ້ປຽບທຽບໂຮງຮຽນແຫ່ງນີ້ກັບບ່ອນອື່ນໆ ແລະ ນຳເອົາຈຸດດີຂອງພວກເຂົາເຈົ້າມາປະຕິບັດຢູ່ໃນໂຮງຮຽນແຫ່ງນີ້. ຖ້າຫາກມີບາງສິ່ງບາງຢ່າງທີ່ພວກເຮົາບໍ່ສາມາດປະຕິບັດຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ, ພວກເຮົາຈະຕ້ອງໄດ້ປັບປຸງ. [...] ຜູ້ອຳນວຍການນຳເອົາສິ່ງດີໆຫຼາຍຢ່າງມາສະເໜີໃຫ້ພວກເຮົາຢູ່ສະເໜີ.

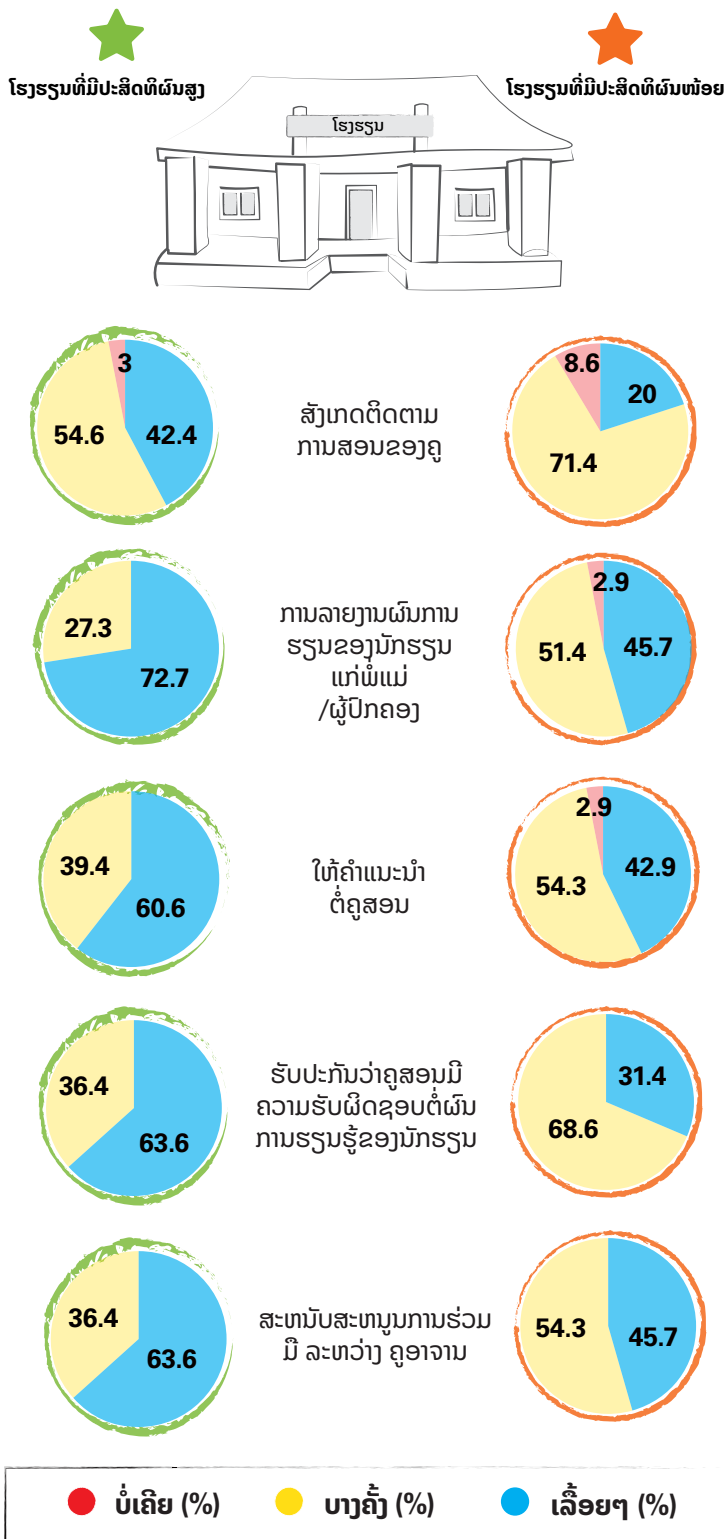
//

© UNICEF Lao People's Democratic Republic

ຮູບທີ 2. ຕົວຊີ້ບອກການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ການຮ່ວມມືຂອງຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນ ໂດຍກຸ່ມຂອງໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນ

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມປະກັນຄຸນນະພາບການສຶກສາ, 2020/21

ໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງມີທ່າອ່ຽງທີ່ຈະມີຜູ້ອໍານວຍການເປັນເພດຍິງ

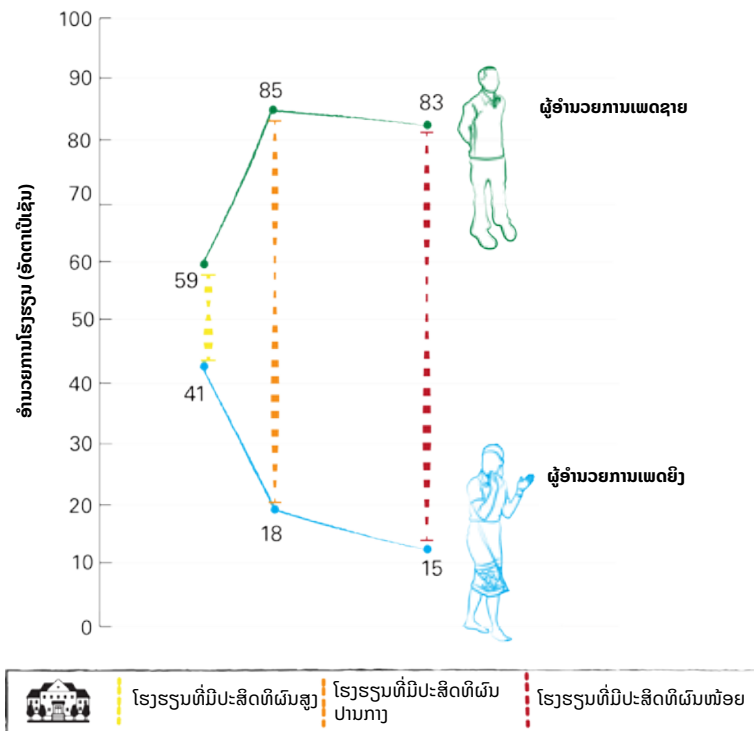
ມີຫຼັກຖານທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນທີ່ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່ານັກຮຽນເຂົ້າໂຮງຮຽນທີ່ນໍາພາໂດຍຜູ້ອໍານວຍການທີ່ເປັນເພດຍິງປະຕິບັດໄດ້ດີກວ່າໃນດ້ານຜົນສໍາເລັດການຮຽນຂອງນັກຮຽນ **ໃນ ສປປ ລາວ, ຜົນການຮຽນຂອງນັກຮຽນແມ່ນສູງກວ່າໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີຜູ້ອໍານວຍການເປັນເພດຍິງ, ເຖິງວ່າຈະມີການຄວບຄຸມລັກສະນະສະເພາະດ້ານກຸ່ມຊຸມຊົນ, ໂຮງຮຽນ ແລະ ນັກຮຽນ.** ອໍານວຍການໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງຈໍານວນ 41% ແມ່ນເປັນເພດຍິງ, ເມື່ອສົມທຽບກັບກຸ່ມອື່ນໆໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນຕໍ່າມີພຽງແຕ່ 16%.⁴

ຜູ້ອໍານວຍການໂຮງຮຽນທີ່ເປັນເພດຍິງອາດໃຊ້ແນວທາງພາກປະຕິບັດການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານໂຮງຮຽນ ແລະ ການສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທາງບວກໃນການສົ່ງເສີມການຮຽນ-ການສອນ ຫຼັກຖານໄດ້ບົ່ງບອກໃຫ້ເຫັນຈາກການວິເຄາະດ້ານຄຸນນະພາບວ່າການຈັດການຮຽນການສອນຢ່າງລະອຽດ ແລະ ເປັນປົກກະຕິແມ່ນມີສູງກວ່າຢູ່ໃນໂຮງຮຽນທີ່ນໍາພາໂດຍເພດຍິງ, ຄູສອນຢູ່ໃນໂຮງຮຽນເຫຼົ່ານີ້ຂ້ອນຂ້າງທີ່ຈະລາຍງານການກະກຽມ

ແຜນການສອນ, ກວດແກ້ບົດຝຶກຫັດ ແລະ ໃຫ້ຄໍາຄິດເຫັນ, ຂ້ອນຂ້າງຈະມີກໍລະນີໜ້ອຍທີ່ຈະຂຶ້ນທ້ອງສອນຊໍາ ຫຼື ເລິກໄວ.

ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຜູ້ອໍານວຍການໂຮງຮຽນທີ່ເປັນເພດຍິງກໍຍັງບໍ່ສາມາດເປັນຕົວແທນທົ່ວປະເທດໄດ້ ເນື່ອງຈາກວ່າແມ່ຍິງມີສັດສ່ວນພຽງແຕ່ປະມານ 27% ຂອງຈໍານວນຜູ້ອໍານວຍການໂຮງຮຽນປະຖົມທັງຫມົດທີ່ເປັນເພດຍິງ (ສສກ ສປປ ລາວ 2023). ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ທີ່ມີແມ່ຍິງເປັນຜູ້ອໍານວຍການໂຮງຮຽນນັ້ນໄດ້ກ່ຽວຂ້ອງກັບກົນໄກການຄັດເລືອກ ຫຼື ການກັ່ນຕອງ. ຜູ້ອໍານວຍການເພດຍິງທີ່ຖືກຄັດເລືອກເພື່ອຮັບຜິດຊອບບົດບາດເປັນຜູ້ອໍານວຍການໂຮງຮຽນອາດຈະພິສູດຕົວເອງຂອງຜູ້ທີ່ມີປະສິດທິຜົນໃນການນໍາພາ ໂດຍສະເພາະ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຈາກການສຶກສາຄັ້ງນີ້ຍັງອາດບໍ່ພຽງພໍທີ່ຈະຊີ້ໃຫ້ເຫັນຢ່າງຊັດເຈນຍັງຕ້ອງການຫຼັກຖານ ແລະ ຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມທີ່ຈະຍິ່ງຍືນເຖິງຕົວແທນຂອງເພດຍິງໃນການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານໂຮງຮຽນ ສິ່ງທ້າທາຍຕໍ່ການເຂົ້າເຖິງ ຫຼື ການທີ່ຈະເປັນຜູ້ອໍານວຍການເພດຍິງ ວິທີການປະຕິບັດຕົວຈິງ ແລະ ພຶດຕິກຳທີ່ມີຜົນຕໍ່ຜົນການຮຽນຂອງນັກຮຽນ.⁵

ຮູບທີ 3. ຜູ້ອໍານວຍການໂຮງຮຽນຕາມປະເພດຂອງໂຮງຮຽນ ແລະ ເພດ

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມປະກັນຄຸນນະພາບການສຶກສາ, 2020/21

⁴ ໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງ, ປານກາງ ແລະ ໜ້ອຍແມ່ນກຽມກັນກັບທີ່ຕັ້ງ, ສະນັ້ນ ຜູ້ອໍານວຍການທີ່ເປັນເພດຍິງຈຶ່ງບໍ່ໄດ້ຈຸ້ມຢູ່ໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງຢູ່ໃນຕົວເມືອງ ແລະ ຍັງຖືກສົມທຽບກັບໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນໜ້ອຍຈາກເຂດຊົນນະບົດ ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ໂຮງຮຽນທີ່ມີຜູ້ອໍານວຍການໂຮງຮຽນເປັນເພດຍິງແມ່ນມີຈໍານວນຜູ້ລົງທະບຽນເຂົ້າຮຽນຫຼາຍກວ່າ ແລະ ມີເດັກນ້ອຍທີ່ເປັນ ລາວ-ໄຕ ຫຼາຍຂຶ້ນ. ດັ່ງນັ້ນ, ມັນຈຶ່ງເປັນໄປໄດ້ວ່າ ຄວາມໄດ້ປຽບດ້ານປະສິດທິພາບສໍາລັບໂຮງຮຽນທີ່ນໍາພາໂດຍແມ່ຍິງແມ່ນມີຄວາມກ່ຽວຂ້ອງກັບ ຄຸນລັກສະນະສະພາບການຂອງຊຸມຊົນເຫຼົ່ານີ້ຕື່ມອີກ.

⁵ ເບິ່ງບົດຄົ້ນຄວ້າວິໄຈຮ່ວມລະຫວ່າງ ທ້ອງການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ Innocenti ຂອງອົງການຢູນີເຊັບ ແລະ UNESCO-IIEP Dakar [ກ່ຽວກັບບົດບາດຂອງແມ່ຍິງໃນການນໍາພາການຮຽນຮູ້](#) ທີ່ເຜີຍແຜ່ຫຼັກຖານກ່ຽວກັບບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ການເປັນຜູ້ບໍລິຫານໂຮງຮຽນ

4. ຜົນການຄົ້ນຄວ້າທົ່ວໄປ ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄຸນນະພາບ ການສຶກສາຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ

ຜົນການຄົ້ນຄວ້າທົ່ວໄປທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄຸນນະພາບ ການສຶກສາຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ

ຜົນການຄົ້ນຄວ້າທີ່ສໍາຄັນ

ນັກຮຽນ, ຄູສອນ ແລະ ຜູ້ອໍານວຍການໂຮງຮຽນມີ
ທັດສະນະທີ່ດີຫຼາຍກ່ຽວກັບສະພາບແວດລ້ອມ
ບັນຍາກາດຂອງໂຮງຮຽນໃນຫຼາຍໆດ້ານ, ນັກຮຽນໄດ້
ກ່າວເຖິງບັນຫາຄວາມຮຸນແຮງທີ່ຮ້າຍແຮງຢູ່ໃນ
ໂຮງຮຽນ. ຜົນການຄົ້ນຄວ້າທີ່ຂ້ອນຂ້າງຂັດແຍ້ງກັນ
ເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນເປັນທີ່ສັງເກດເຫັນ ທັງຢູ່ໃນແຫຼ່ງຂໍ້ມູນດ້ານ
ປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ. ບັນຫາສະພາບແວດລ້ອມ,
ບັນຍາກາດໃນໂຮງຮຽນແມ່ນມີ ແຜ່ຫຼາຍຢ່າງກວ້າງຂວາງ
ຢູ່ ບັນດາໂຮງຮຽນຢູ່ໃນເຂດຕົວເມືອງ ແລະ ເດັກຊາຍ
ແມ່ນຂ້ອນຂ້າງທີ່ຈະມີໂອກາດຫຼາຍກວ່າເດັກຍິງ ທີ່ຈະມີ
ສ່ວນຮ່ວມໃນສະຖານະການເຫຼົ່ານີ້.

ຜູ້ອໍານວຍການໂຮງຮຽນ ແລະ ຄູກໍາລັງລະບຸສິ່ງທ້າທາຍ
ຈໍານວນໜຶ່ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຫຼັກສູດໃຫມ່ພວກເຂົາເຈົ້າ
ໄດ້ອ້າງວ່າ ເວລາການຝຶກອົບຮົມທີ່ຈໍາກັດ ແລະ ມີ
ວຽກໜັກຫຼາຍເກີນໄປ ເພື່ອດັດປັບແຜນການສິດສອນ
ໃໝ່. ການປິດໂຮງຮຽນໃນຊ່ວງທີ່ມີການແຜ່ລະບາດຂອງ
ພະຍາດໂຄວິດ-19 ໄດ້ເຮັດໃຫ້ສະຖານະການນີ້ຮ້າຍແຮງ
ຂຶ້ນ ດ້ວຍການຫຼຸດຜ່ອນເວລາທີ່ມີເພື່ອຮຽນໃຫ້ຈົບ.

ຜູ້ອໍານວຍການໂຮງຮຽນ ແລະ ຄູສອນມີຄວາມຄິດເຫັນໃນ
ທາງບວກກ່ຽວກັບລະບົບການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ ແລະ
ການຊຸກຍູ້ຊ່ວຍເຫຼືອຂອງໂຮງຮຽນທີ່ມີຢູ່. ຜູ້ອໍານວຍການ
ໂຮງຮຽນ ແລະ ສຶກສານິເທດແມ່ນມີຄວາມຮັບຜິດຊອບທີ່
ສໍາຄັນຫຼາຍໃນການສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ຈະຊ່ວຍຊຸກຍູ້
ຊ່ວຍເຫຼືອການຮຽນຮູ້ ແລະ ການປັບປຸງຜົນການຮຽນຂອງ
ນັກຮຽນ.

ຂະບວນການສົ່ງມອບເງິນບໍລິຫານໂຮງຮຽນໄດ້ຮັບ
ການປັບປຸງ, ແຕ່ຍັງມີຊ່ອງຫວ່າງເພື່ອການປັບປຸງ. ບັນຫາ
ຕ່າງໆ ລວມທັງການທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບເງິນເຕັມຈໍານວນ ແລະ ມີ
ຄວາມຊັກຊ້າ. ນອກຈາກນີ້, ປະກົດວ່າໂຮງຮຽນບໍ່ເກີນເຄິ່ງ
ໜຶ່ງສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົງກັບເງື່ອນໄຂສໍາລັບການໃຊ້ຈ່າຍ
ຈໍານວນ 60% ຂອງເງິນບໍລິຫານໂຮງຮຽນໃນກຸ່ມການ
ຮຽນ-ການສອນທີ່ເປັນບູລິມະສິດ.

ໂຮງຮຽນສ່ວນໃຫຍ່ໄດ້ລາຍງານວ່າ ມີການຈັດການສອນ
ທາງໄກໃນຊ່ວງໄລຍະປິດໂຮງຮຽນ ຍ້ອນການລະບາດ ໂຄ
ວິດ-19, ແຕ່ພວກເຂົາພະຍາຍາມບຸກບີນ ເພື່ອ
ປະຕິບັດຕາມຫຼັກສູດ ແລະ ໃຫ້ນັກຮຽນເຂົ້າ ມີສ່ວນຮ່ວມ
ທັງໝົດ. ສິ່ງທ້າທາຍເຫຼົ່ານີ້ບໍ່ໜ້າແປກໃຈເລີຍ ເນື່ອງຈາກຂໍ້
ຈໍາກັດທາງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີມີຫຼາຍໃນຊຸມຊົນ ແລະ
ຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການສໍາເລັດຫຼັກສູດ ເມື່ອເວລາທີ່ໃຊ້
ສອນແບບຕົວຕໍ່ຕົວຫຼຸດລົງ.

ການຄົ້ນຄວ້ານີ້ແມ່ນເພື່ອໃຫ້ຫຼັກຖານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບສິ່ງທ້າທາຍ ຕໍ່ຄຸນນະພາບຂອງຂະແໜງການສຶກສາໂດຍທົ່ວໄປທີ່ບໍ່ສະເພາະ ເຈາະຈົງໃນການປຽບທຽບລະຫວ່າງໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງ ແລະ ຕໍ່າ ແຕ່ກໍ່ສອດຄ່ອງກັບຂະແໜງການສຶກສາ ເຊັ່ນ: ການ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຫຼັກສູດໃໝ່ ແລະ ຜົນກະທົບຂອງ ໂຄວິດ-19. ສອດຄ່ອງກັບພາກທີ່ໄດ້ກ່າວຜ່ານມາ, ຜົນການຄົ້ນຄວ້າທີ່ໄດ້ຮັບ ການສະຫນັບສະຫນູນຈາກຂໍ້ມູນ ລວມທັງດ້ານປະລິມານ ແລະ ດ້ານຄຸນນະພາບ. ແຕ່ສໍາລັບບາງຫົວຂໍ້ ຫຼັກຖານແມ່ນມີຢູ່ໃນແຫຼ່ງ ຂໍ້ມູນດຽວ ຫຼື ຜົນໄດ້ຮັບບໍ່ສອດຄ່ອງຢ່າງທົ່ວເຖິງກັບແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ.

ໃນທຸກໂຮງຮຽນ ສ່ວນຫຼາຍ ຜູ້ອໍານວຍການໂຮງຮຽນ ແລະ ຄູສອນລາຍງານວ່າການເຮັດວຽກມີບັນຍາກາດທີ່ເອີ້ນອໍານວຍ ທີ່ດີ ແລະ ມີການຮ່ວມມືກັນທີ່ດີ ລະຫວ່າງຄູສອນດ້ວຍກັນ. ໃນ ການຄົ້ນຄວ້າສໍາຫຼວດດ້ານປະລິມານເຫັນວ່າຜູ້ອໍານວຍການເກືອບ ທັງໝົດ ມີຄວາມເພິ່ງພໍໃຈຕໍ່ອາຊີບວຽກງານຂອງຕົນເອງ. ໃນການ ສໍາພາດດ້ານຄຸນນະພາບ, ຜູ້ອໍານວຍການໂຮງຮຽນ ແລະ ຄູຍັງ ລາຍງານວ່າພວກເຂົາມີການພົວພັນທີ່ດີເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ ທັງກັບ ຄູສອນ ໂດຍລວມ.

ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ການພັນລະນາໃນແບ່ງຕີຫຼາຍຂອງບັນຍາກາດໃນ ໂຮງຮຽນທີ່ການຮ່ວມມືທີ່ດີລະຫວ່າງຄູສອນ ແຕ່ແມ່ນ ກົງກັນຂ້າມກັບການລາຍງານຂອງນັກຮຽນກ່ຽວກັບມືກໍລະນີ ການເຢາະເຢີ້ຍ ແລະ ຄວາມຮຸນແຮງລະຫວ່າງນັກຮຽນເລື້ອຍໆ ແລະ ຄວາມຂັດແຍ່ງກັບຄູ, ລວມເຖິງການລົງໂທດທາງຮ່າງກາຍ.

ຂໍ້ມູນດ້ານຄຸນນະພາບ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າໃນໂຮງຮຽນຫຼາຍແຫ່ງ, ນັກຮຽນໄດ້ລາຍງານການຜິດຖຽງກັນຢ່າງໜັກໜ່ວງ, ການຖືກ ກວມໃຫ້ອັບອາຍ ແລະ ການເຢາະເຢີ້ຍລະຫວ່າງນັກຮຽນ ດ້ວຍກັນ, ລວມທັງ ການລົງໂທດທາງຮ່າງກາຍໂດຍຄູສອນບາງ ຄົນ. ໂຮງຮຽນຫຼາຍແຫ່ງ ຍັງໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການປະຕິບັດ ລະບຽບວິໄນໃນຫ້ອງຮຽນບໍ່ເໝາະສົມໄດ້ດີ, ນັກຮຽນໄດ້ລາຍງານວ່າ ມີ ສຽງລົບກວນໃນຫ້ອງຮຽນ ທີ່ເປັນການລົບກວນຂະບວນການ ຮຽນຮູ້ ແລະ ການຂາດມາດຕະການ ຂອງໂຮງຮຽນ ເພື່ອ ຮັບປະກັນສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອີ້ນອໍານວຍໃຫ້ແກ່ການຮຽນ. ນັກຮຽນ ຖືວ່າບັນຫາເຫຼົ່ານີ້ເປັນອຸປະສັກທີ່ສໍາຄັນ ຕໍ່ ປະສິດທິພາບການຮຽນຮູ້ຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ. ການປະຕິບັດ ບາງຢ່າງ ເພື່ອປ້ອງກັນ ແລະ ລົງໂທດ ພຶດຕິກຳທີ່ຮຸນແຮງດັ່ງກ່າວ, ລວມທັງການຮ້າຍດ່າ ແລະ ການຕັກເຕືອນນັກຮຽນ, ເວົ້າກັບ ພໍ່ແມ່ຜູ້ປົກຄອງ, ຫຼື ຂໍໃຫ້ພວກເຂົາປະຕິບັດກິດຈະກຳ ການລົງໂທດທາງຮ່າງກາຍ (ເຊັ່ນ: ແລ່ນອ້ອມໂຮງຮຽນ, ປີນ ຕົ້ນໄມ້). ນັກຮຽນຍັງໄດ້ລາຍງານອີກວ່າ ຄູບາງຄົນ ຈະຕີນັກຮຽນ ເພື່ອເປັນການລົງໂທດ ເຊິ່ງຖືເປັນພຶດຕິກຳທີ່ຮຸນແຮງ.

ຮູບທີ 4 ສັງລວມຂໍ້ມູນດ້ານປະລິມານຈາກການສໍາຫຼວດນັກຮຽນ ທີ່ບອກເຖິງເລື່ອງລາວທີ່ຄ້າຍຄືກັນຫຼາຍ. ປະມານເຄິ່ງຫນຶ່ງຂອງ ນັກຮຽນທີ່ຖືກສໍາພາດ ໄດ້ລາຍງານວ່າ “ບາງມື້” ນັກຮຽນຜູ້ອື່ນໆ ເອີ້ນຊື່ພວກເຂົາ, ເອົາສິ່ງຂອງ ຂອງພວກເຂົາ ແລະ ຕີ ຫຼື ຍູ້ ພວກເຂົາ. ເກືອບວ່າສອງສ່ວນສາມຂອງນັກຮຽນໄດ້ລາຍງານວ່າ ຄູ ໄດ້ຮ້ອງຖັງໃສ່ພວກເຂົາ ຫຼື ນັກຮຽນຄົນອື່ນໆໃນ “ບາງມື້”, ແລະ ມີອີກ 8% ໄດ້ບອກວ່າ ເຫດການນີ້ເກີດຂຶ້ນ “ເກືອບທຸກໆ ວັນ”. ສິ່ງທີ່ໜ້າເປັນຫ່ວງຍິ່ງກວ່ານັ້ນ ກັບຄວາມຈິງທີ່ວ່າ ນັກຮຽນເກືອບເຄິ່ງໜຶ່ງໄດ້ລາຍງານວ່າ ຄູອາຈານໃຊ້ການລົງໂທດ ທາງຮ່າງກາຍກັບພວກເຂົາ ຫຼື ນັກຮຽນຄົນອື່ນໆໃນ “ບາງມື້”, ເຊິ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ເກືອບ 4% ເຫດການນີ້ໄດ້ເກີດຂຶ້ນເປັນ ປະຈຳ.

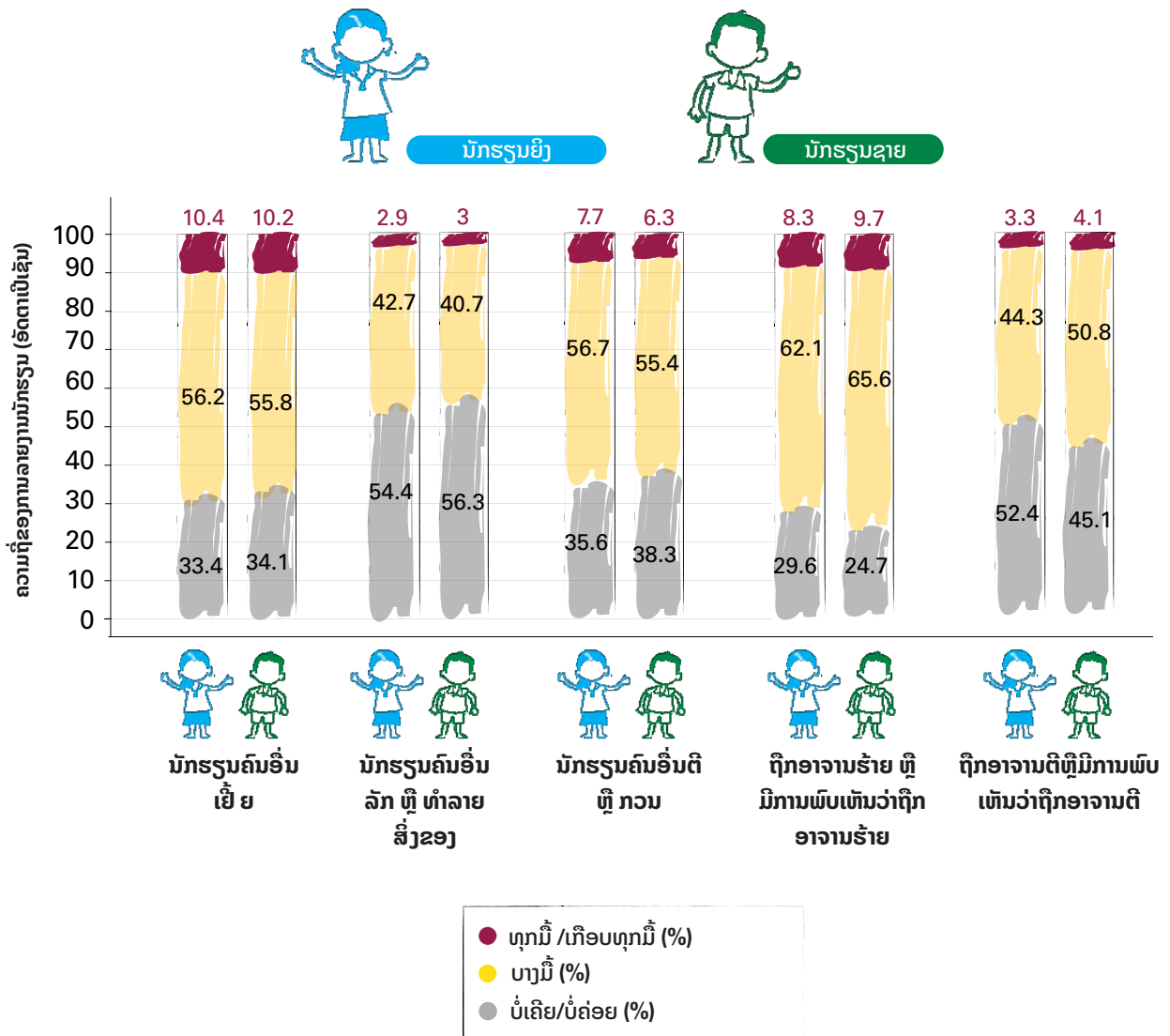

ນັກຮຽນ, ຄູ ແລະ ຜູ້ ອໍານວຍການໂຮງຮຽນມີ ທັດສະນະທີ່ດີຫຼາຍກ່ຽວກັບ ບັນຍາກາດຂອງໂຮງຮຽນໃນຫຼາຍໆ ດ້ານ, ນັກຮຽນໄດ້ກ່າວເຖິງ ບັນຫາຄວາມຮຸນແຮງທີ່ຮ້າຍແຮງ ຢູ່ໃນໂຮງຮຽນ.

ຂໍ້ມູນດ້ານປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ ໃຫ້ຜົນການຄົ້ນພົບທີ່ ເກືອບຄືກັນກ່ຽວກັບຫົວຂໍ້ຂອງບັນຍາກາດຂອງໂຮງຮຽນ, ເຊິ່ງ ນໍາສະເໜີ ພາບບັນຍາກາດຂອງໂຮງຮຽນທີ່ມີຄວາມສັບສົນ ແລະ ຂ້ອນຂ້າງຂັດແຍ່ງກັນ. ໃນດ້ານບວກ, ຂໍ້ມູນດ້ານປະລິມານ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ນັກຮຽນທີ່ໄດ້ເຫັນດີທີ່ສຸດ ທີ່ “ພວກເຂົາມັກ ທີ່ຈະຢູ່ໂຮງຮຽນ” ເຊິ່ງມີເຖິງ 94%, ໃນຂະນະທີ່ເຫັນດີສ່ວນຫຼາຍ ວ່າພວກເຂົາເຈົ້າ “ຂ້ອຍຮູ້ສຶກປອດໄພເມື່ອຂ້ອຍຢູ່ໂຮງຮຽນ” ແມ່ນ 88%. ນັກຮຽນຍັງຂ້ອນຂ້າງມີທັດສະນະທີ່ດີຕໍ່ກັບຄູ ມີ ນັກຮຽນປະມານ 3 ໃນ 4 ຄົນ ເຫັນດີວ່າພວກເຂົາເຂົ້າກັນດີກັບຄູ ແລະ ມີໜ້ອຍກວ່າ 3% ຂອງຈໍານວນນັກຮຽນທີ່ບໍ່ເຫັນດີກັບຄໍາ ເວົ້າທີ່ວ່າ “ຂ້ອຍມັກຈະເຂົ້າກັບຄູຂອງຂ້ອຍໄດ້ດີ”. ໃນລະຫວ່າງ ການຈັດກຸ່ມສົນທະນາ, ນັກຮຽນມັກຈະອະທິບາຍຢ່າງລະອຽດ ເລື້ອຍໆວ່າເປັນຫຍັງຈຶ່ງມັກໂຮງຮຽນ, ທີ່ເນັ້ນຢື່ນເຖິງຄວາມສໍາຄັນ ຂອງການສຶກສາຕໍ່ກັບອະນາຄົດຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ ແລະ ພວກເຂົາ ເຈົ້າຕ້ອງການຮຽນໃຫ້ຫຼາຍເທົ່າທີ່ຈະເປັນໄປໄດ້ ໃນເວລາຮຽນຢູ່ ໂຮງຮຽນ. ພວກເຂົາເຈົ້າຍັງໄດ້ລາຍງານຕື່ມອີກວ່າ ມີຄວາມສໍາພັນ ທີ່ດີໂດຍລວມກັບຄູອາຈານ, ເພື່ອນຮ່ວມຫ້ອງຮຽນ ແລະ ຜູ້ອໍານວຍການ.

ຮູບທີ 4 ຄວາມຖີ່ຂອງນັກຮຽນທີ່ໄດ້ລາຍງານບັນຫາບັນຍາກາດໃນໂຮງຮຽນແບ່ງຕາມເພດ

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມປະກັນຄຸນນະພາບການສຶກສາ, 2020/21

ຜົນຈາກການວິເຄາະຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຄວາມສໍາພັນກັນລະຫວ່າງການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງໃນໂຮງຮຽນ ແລະ ຜົນສໍາເລັດການຮຽນຂອງນັກຮຽນໃນ ສປປ ລາວ ຍັງສະຫຼຸບບໍ່ທັນໄດ້. ການຄົ້ນຄວ້າສະແດງໃຫ້ເຫັນການເຢາະເຍີ້ຍ ແລະ ການລົງໂທດທາງຮ່າງກາຍແມ່ນເກີດຂຶ້ນຫຼາຍກວ່າໃນໂຮງຮຽນຢູ່ເຂດຕົວເມືອງ ແລະ ໃນໂຮງຮຽນໃຫຍ່ ເຊິ່ງເປັນບ່ອນທີ່ມີນັກຮຽນມີປະສິດທິພາບດີກວ່າທຽບກັບໝູ່ໃນໂຮງຮຽນອື່ນໆ. ສ່ວນນີ້ ອາດຈະຊ່ວຍອະທິບາຍໄດ້ວ່າເປັນຫຍັງຄວາມສໍາພັນໂດຍລວມລະຫວ່າງຜົນສໍາເລັດການຮຽນຂອງນັກຮຽນ ແລະ ຕົວຊີ້ວັດຄວາມຮຸນແຮງໃນໂຮງຮຽນຫຼາຍອັນຈຶ່ງເປັນບວກ. ການເຢາະເຍີ້ຍ ລະຫວ່າງ ນັກຮຽນດ້ວຍກັນເອງ ແລະ

ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຂອງຄູ ກັບ ນັກຮຽນ ແມ່ນບໍ່ໄດ້ກ່ຽວຂ້ອງກັບຊົນເຜົ່າ, ເພດຂອງຄູ ຫຼື ຄຸນລັກສະນະເນື້ອງຫຼັງຂອງນັກຮຽນ ແລະ ຄູອາຈານ. ມີການລາຍງານເພີ່ມເຕີມວ່າ ຍັງມີຄວາມແຕກຕ່າງຢ່າງຫຼວງຫຼາຍແບ່ງຕາມເພດ. ຕາມແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ, **ເດັກຊາຍມີແນວໂນ້ມຫຼາຍກວ່າເດັກຍິງທີ່ຖືກປະຕິບັດວິໄນລົງໂທດຈາກຄູ.** ຄວາມຜັນແປຕາມເພດ ແລະ ທີ່ຕັ້ງຂອງໂຮງຮຽນ ໂດຍທົ່ວໄປແມ່ນສອດຄ່ອງກັບການຄົ້ນຄວ້າບັນຍາກາດໃນໂຮງຮຽນໃນທົ່ວໂລກ (UNESCO 2017; UNESCO 2019; ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດເພື່ອແມ່ ແລະ ເດັກ, ສູນສະຖິຕິແຫ່ງຊາດລາວ ແລະ ອົງການຢູນິເຊັບປະຈຳ ສປປ ລາວ 2019).

ມີບົດຄົ້ນຄວ້າວິໄຈຈຳນວນຫຼາຍ ທີ່ຊີ້ແຈງໃຫ້ເຫັນວ່າ ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງໃນໂຮງຮຽນຈະມີຜົນກະທົບດ້ານລົບຕໍ່ “ສະຫວັດດິພາບຂອງນັກຮຽນທັງທາງດ້ານຮ່າງກາຍ ແລະ ຈິດໃຈ, ຂີດຄວາມສາມາດຂອງພວກເຂົາໃນການຮຽນ ແລະ ຜົນການຮຽນຂອງເຂົາ. ຜູ້ທີ່ຖືກໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງໃນໂຮງຮຽນ ຫຼື ຜູ້ທີ່ເຫັນເຫດການ ແມ່ນມີທ່າອ່ຽງຫຼາຍກວ່າທີ່ຈະຂາດຮຽນ, ມີຜົນການຮຽນຕໍ່າ ແລະ ປະລະການຮຽນໄປເລີຍ. ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງໃນໂຮງຮຽນຍັງເຮັດໃຫ້ນັກຮຽນເຫຼົ່ານັ້ນຂາດຄວາມເຊື່ອໝັ້ນໃນຕົວເອງ, ມີອາການຊຶມເສົ້າ, ກະວົນກະວາຍ ແລະ ອາດຈະມີບັນຫາສຸຂະພາບທາງຈິດອື່ນໆ” (ສະຖາບັນສາກົນສຳລັບການວາງແຜນຂະແໜງການສຶກສາ ຂອງອົງການ UNESCO [IIEP-UNESCO] 2021b). ບົດຄົ້ນຄວ້າວິໄຈໃນລະດັບສາກົນຍັງໄດ້ເນັ້ນໃຫ້ເຫັນວ່າໂຮງຮຽນທີ່ໃຫ້ຄວາມສຳຄັນກັບສະຫວັດດິພາບຂອງນັກຮຽນ ຈະຊຸກຍູ້ເຮັດໃຫ້ຜົນສຳເລັດທາງການຮຽນຂອງນັກຮຽນດີຂຶ້ນຫຼາຍກວ່າ (ຫ້ອງການ UNESCO ປະຈຳຢູບາງກອກແລະຫ້ອງການປະຈຳພາກພື້ນອາຊີ ແລະ ປາຊີຟິກ 2017). ຂໍ້ມູນຈາກການປະເມີນໃນລະດັບສາກົນ ແລະ ພາກພື້ນໄດ້ແນະນຳວ່າ ການຢຸດຕິຄວາມຮຸນແຮງໃນໂຮງຮຽນສາມາດສົ່ງຜົນໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນສຳເລັດທາງການຮຽນໂດຍລວມເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 2% ທຽບກັບຄ່າພື້ນຖານ (Wodon et al. 2021).

ຜູ້ອໍານວຍການໂຮງຮຽນ ແລະ ຄູ່ຊີ້ແຈງໃຫ້ເຫັນສິ່ງທ້າທາຍໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກັບຫຼັກສູດໃໝ່

ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ (ສສກ) ໄດ້ນຳໃຊ້ຫຼັກສູດໃໝ່ຂອງຊັ້ນປະຖົມທີ່ເລີ່ມແຕ່ຂັ້ນ ປ.1 ໃນປີ 2018 ແລະ ສືບຕໍ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນ ຊັ້ນ ປ.5 ໃນປີ 2023. ຄູສອນ ແລະ ຜູ້ອໍານວຍການໂຮງຮຽນໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບ ເນື້ອໃນ ແລະ ສື່ການຮຽນ-ການສອນແບບໃໝ່.⁶

ຜູ້ອໍານວຍການໂຮງຮຽນ ໂດຍທົ່ວໄປແມ່ນມີທັດສະນະໃນທາງທີ່ດີກ່ຽວກັບເປົ້າຫມາຍໂດຍລວມ ແລະ ຜົນກະທົບໃນຕອນທ້າຍຂອງຫຼັກສູດໃໝ່. ຢ່າງນ້ອຍ 3 ໃນ 4 ຂອງຜູ້ອໍານວຍການໂຮງຮຽນ ເຫັນດີທີ່ສຸດວ່າຫຼັກສູດໃໝ່ແມ່ນຈຳເປັນ, ຈະເພີ່ມຄວາມພໍໃຈ, ຜົນສຳເລັດໃນການເຮັດວຽກຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ ແລະ ດີໃຈທີ່ໄດ້ນຳຫຼັກສູດໃໝ່ມາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ,

ອັດຕາສ່ວນທີ່ບໍ່ເຫັນດີຂອງຜູ້ອໍານວຍການໂຮງຮຽນແມ່ນໜ້ອຍມີພຽງ (3.4%) ບໍ່ເຫັນດີວ່າ ພວກເຂົາຈະສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຫຼັກສູດໃໝ່. ຂໍ້ມູນດ້ານປະລິມານຈາກການສຳພາດເຫັນວ່າຈຸດແຂງຂອງຫຼັກສູດໃໝ່ ໂດຍສະເພາະເນື້ອໃນແມ່ນໄດ້ເນັ້ນໃສ່ກິດຈະກຳການຕອບ-ຖາມຂອງນັກຮຽນ ແລະ ການປັບປຸງການສອນທີ່ເອົານັກຮຽນເປັນໃຈກາງ ແລະ ວິທີການແກ້ໄຂບັນຫາ.

ຄວາມກັງວົນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດ ທີ່ຜູ້ອໍານວຍການໄດ້ຍົກຂຶ້ນມາໃນການສຳຫຼວດດ້ານປະລິມານແມ່ນມີຢູ່ໃນການສຳພາດດ້ານຄຸນນະພາບກັບຄູສອນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ. **ໂຮງຮຽນຫຼາຍແຫ່ງໄດ້ລາຍງານວ່າ ພວກເຂົາເຈົ້າກຳລັງປະສົບກັບສິ່ງທ້າທາຍຫຼາຍສົມຄວນ ໃນການປະຕິບັດຫຼັກສູດໃໝ່.**⁷ ຄູ ໄດ້ລາຍງານວ່າ ຄູຫຼາຍຄົນຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ເພິ່ງພາອາໄສເພື່ອນຮ່ວມງານ ໃນການຮັບເອົາຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບຫຼັກສູດໃໝ່. ຄູສອນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມ ໄດ້ເນັ້ນຢ້ຳວ່າ ໄລຍະເວລາສັ້ນຫຼາຍ ແລະ ພວກເຂົາເຈົ້າຍັງບໍ່ມີຄວາມຄຸ້ນເຄີຍກັບເນື້ອໃນໃໝ່ໄດ້ຢ່າງເຕັມທີ່, ລວມທັງຍຸດທະສາດການສິດສອນ ແລະ ອຸປະກອນການສອນໃຫມ່. ຄູສອນໄດ້ເວົ້າ ວ່າ ບາງຫົວຂໍ້ໃໝ່ແມ່ນຍາກຫຼາຍ ແລະ ພວກເຂົາເຈົ້າໃຊ້ຄວາມພະຍາຍາມຫຼາຍ ເພື່ອທີ່ຈະເລັ່ງລັດໃນການນຳໃຊ້ ຫຼັງຈາກການຝຶກອົບຮົມໄລຍະສັ້ນດັ່ງກ່າວ. ຄູຄົນໜຶ່ງໄດ້ໃຫ້ຂໍ້ສັງເກດວ່າ “ຄູຝຶກໄດ້ຝຶກໂດຍການນຳສະເໜີບົດຮຽນ 18 ບົດໃຫ້ຄູສອນພາຍໃນ 1.5 ວັນ” ແລະ ໄດ້ເນັ້ນຢ້ຳວ່າຍັງຄົງສັບສົນຢູ່ພາຍຫຼັງການຝຶກອົບຮົມໃນຄັ້ງນີ້.

ໄລຍະຂ້າມຜ່ານ ແມ່ນຍັງມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ເນື່ອງຈາກວ່າຄູສອນຕ້ອງກະກຽມແຜນການສອນໃໝ່ທັງໝົດ ໂດຍອີງຕາມຫຼັກສູດໃໝ່. ການປິດໂຮງຮຽນໄດ້ສ້າງຄວາມທ້າທາຍເພີ່ມເຕີມໃຫ້ແກ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຫຼັກສູດໃຫ້ປະສົບຜົນສຳເລັດ ເນື່ອງຈາກວ່າ ຄູຍັງປະສົບກັບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກທີ່ຈະພະຍາຍາມຕິດຕາມສິດສອນໃຫ້ຈົບຕາມຫຼັກສູດທາງການ. ຫຼັກສູດໃໝ່ສຳລັບວິຊາຄະນິດສາດໄດ້ຖືກອ້າງອີງວ່າເປັນສິ່ງທ້າທາຍໂດຍສະເພາະ, ເນື່ອງຈາກວ່າ ຄູໄດ້ກ່າວເຖິງຄວາມສັບສົນກ່ຽວກັບວິທີການສິດສອນແບບໃໝ່, ວິທີການປະເມີນນັກຮຽນ ແລະ ເນື້ອໃນທີ່ກວ້າງ. ດັ່ງນັ້ນ, ຄູຫຼາຍຄົນຍັງຕ້ອງໄດ້ອີງໃສ່ຫຼັກສູດເກົ່າບາງສ່ວນ ຫຼື ທັງໝົດ.

⁶ ເຖິງວ່າ ໃນໄລຍະການເກັບກຳຂໍ້ມູນດ້ານປະລິມານ (2019-20) ການຝຶກອົບຮົມຍັງບໍ່ທັນດຳເນີນໄປຮອດ ໃນຂັ້ນຮຽນທີ່ສູງໃນຊັ້ນປະຖົມສຶກສາເທື່ອ, ສະນັ້ນບັນດາຄຳຖາມການສຳຫຼວດດ້ານປະລິມານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຫຼັກສູດໃໝ່ແມ່ນໄດ້ລວມຢູ່ໃນການສຳຫຼວດຜູ້ອໍານວຍການໂຮງຮຽນເທົ່ານັ້ນ ແລະ ບໍ່ໄດ້ຊຸດຄຳຖາມສຳລັບຄູສອນ.

⁷ ສິ່ງສຳຄັນທີ່ຈະຕ້ອງສັງເກດວ່າ ສິ່ງທ້າທາຍໃນການປະຕິບັດທີ່ໄດ້ກຳນົດຢູ່ທີ່ນີ້ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນມາຈາກຂໍ້ມູນດ້ານຄຸນນະພາບທີ່ຖືກເກັບກຳຢູ່ໃນໂຮງຮຽນ 12 ແຫ່ງ

ຄູ ແລະ ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນ ແມ່ນມີທັດສະນະໃນທາງທິດີ ກ່ຽວກັບ ລະບົບການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ ແລະ ການຊຸກຍູ້ຊ່ວຍເຫຼືອໃນໂຮງຮຽນ

ການປະຕິບັດການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານຫຼາຍຢ່າງ ທີ່ເຫັນເລື້ອຍໆຢູ່ໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງ ໄດ້ລະບຸໃນຂໍ້ມູນດ້ານປະລິມານ. ແຕ່ອີງໃສ່ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນດ້ານປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ, ຍັງຂາດຫຼັກຖານທີ່ພົ້ນເດັ່ນວ່າ: ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອຳນວຍໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງ ຈະເໝືອກວ່າໂຮງຮຽນອື່ນໆ. ຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວແມ່ນມີຫຼາຍທີ່ຊີ້ແຈງເຖິງລັກສະນະການປະຕິບັດທົ່ວໄປ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຫົວຂໍ້ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານໂຮງຮຽນ.

ຜູ້ອຳນວຍໂຮງຮຽນມີຄວາມຮັບຜິດຊອບທີ່ສຳຄັນໃນການສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ສະໜັບສະໜູນການຮຽນຮູ້ ແລະ ການປັບປຸງຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ. ພວກເຂົາອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ເກີດການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຄູອາຈານໃນກິດຈະກຳການຮຽນຮູ້ແບບເພື່ອນສອນເພື່ອນ. ໃນທົ່ວໂຮງຮຽນສ່ວນໃຫຍ່, ກິດຈະກຳການຮຽນຮູ້ແບບເພື່ອນສອນເພື່ອນແມ່ນເກີດຂຶ້ນຢູ່ໃນລະດັບໂຮງຮຽນ ແລະ ລະດັບກຸ່ມໂຮງຮຽນ:

- **ໃນລະດັບໂຮງຮຽນ,** ບາງກິດຈະກຳເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນມີໂຄງສ້າງທີ່ດີ, ເນື່ອງຈາກວ່າ ຄູໄດ້ກຳນົດວາລະການປະຊຸມກັບຜູ້ອຳນວຍການ ແລະ ຄູສອນຜູ້ອື່ນໆ (ເຊັ່ນ: ກອງປະຊຸມສ່ອງແສງລາຍງານປະກອບຄຳຄິດເຫັນຂອງຄູ, ດຳເນີນການປະຕິບັດຕົວຈິງທີ່ມີການໃຫ້ຄຳແນະນຳກັບທີ່). ຄູຜູ້ອື່ນກໍ່ດຳເນີນແບບບໍ່ເປັນທາງການ ຄູສອນໄດ້ອະທິບາຍວິທີທີ່ເຂົາເຈົ້າປຶກສາຫາລືກັບໝູ່ເພື່ອນຂອງພວກເຂົາ ໃນກໍລະນີທີ່ພວກເຂົາມີຄວາມທ້າທາຍດ້ານການສິດສອນ. ໃນບາງໂຮງຮຽນ, ຄູຊ່ວຍເຫຼືອເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນດ້ວຍການສ້າງສື່ການສອນ ແລະ ການແຕ່ງບົດສອນ. ນອກຈາກຄູສອນເປັນແບບເພື່ອນສອນເພື່ອນແລ້ວ, ສຶກສານິເທດຍັງມີບົດບາດໃນຂະບວນການຮຽນແບບເພື່ອນສອນເພື່ອນ. ຄູສອນຜູ້ໜຶ່ງໄດ້ໃຫ້ຂໍ້ສັງເກດວ່າ:

// **ຂ້ອຍຮຽນຮູ້ຈາກຄົນອື່ນໆ ກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ຂ້ອຍບໍ່ເຂົ້າໃຈ ຂ້ອຍຈຳເປັນຕ້ອງຖາມພວກເຂົາເຈົ້າ, ຮຽນຮູ້ເພີ່ມເຕີມ, ບາງເທື່ອຂ້ອຍກໍ່ໄດ້ພົບກັບ ສຶກສານິເທດ ທີ່ມາຢ້ຽມຢາມໂຮງຮຽນພວກເຮົາ ແລະ ຂ້ອຍຈະສົນທະນາກັບພວກເພິ່ນກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ຂ້ອຍບໍ່ເຂົ້າໃຈ.** //

- **ຢູ່ໃນລະດັບກຸ່ມໂຮງຮຽນ,** ຜູ້ອຳນວຍການລາຍງານການປະຊຸມ ແລະ ການລົງຢ້ຽມຢາມໂຮງຮຽນເພື່ອສັງເກດການຮຽນ-ການສອນ ແລະ ການປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບ ສິ່ງທ້າທາຍຂອງຄູສອນ ແລະ ຜູ້ອຳນວຍການພ້ອມທັງວິທີການແກ້ໄຂທີ່ເປັນໄປໄດ້. ຄູສອນໃນລະດັບຊັ້ນຮຽນດຽວກັນໃນໂຮງຮຽນຕ່າງໆພາຍໃນກຸ່ມ ຍັງໄດ້ປະຊຸມກັນເພື່ອຮ່ວມໂມງສອນໃນຫ້ອງຮຽນຂອງໝູ່ເພື່ອນ ແລະ ປຶກສາຫາລືບັນຫາທີ່ເຂົາເຈົ້າ ໄດ້ປະເຊີນ.

ກິດຈະກຳການຮຽນຮູ້ແບບເພື່ອນສອນເພື່ອນເຫຼົ່ານີ້ ໄດ້ຮັບການຍົກຍ້ອງຈາກຄູ ເນື່ອງຈາກວ່າສາມາດເຮັດໃຫ້ພວກເຂົາເຈົ້າແລກປ່ຽນຄວາມຄິດເຫັນກັບຜູ້ອື່ນໆ ກ່ຽວກັບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກທີ່ເຂົາເຈົ້າກຳລັງປະເຊີນຢູ່, ຮຽນຮູ້ຈາກກັນ ແລະ ກັນ, ໄດ້ຮັບຄຳແນະນຳທີ່ເປັນຮູບປະທຳກ່ຽວກັບວິທີການປັບປຸງເພີ່ມເຕີມອີກ, ໂດຍສະເພາະໃນເວລາປະຕິບັດການສິດສອນ.

ຂໍ້ມູນດ້ານຄຸນນະພາບ ຍັງໄດ້ໃຊ້ແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ**ບົດບາດການເປັນຜູ້ນຳທາງດ້ານການສິດສອນຂອງຜູ້ອຳນວຍການ** ເຊັ່ນ: ການສ້າງຄວາມສຳຄັນຂອງການສອນ ແລະ ການຮຽນຮູ້ ເພື່ອປັບປຸງຜົນໄດ້ຮັບຂອງການຮຽນ ໂດຍການສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການຮ່ວມມືກັນລະຫວ່າງຄູ ແລະ ມີເປົ້າໝາຍ ມີແນວທາງດຽວກັນ (OECD 2016a; IIEP-UNESCO, 2021a). ຄູໄດ້ເນັ້ນຢື່ນວ່າ ພວກເຂົາເຈົ້າໄປຫາຜູ້ອຳນວຍການ ຖ້າພວກເຂົາມີຄຳຖາມໃດໆ ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຫຼັກສູດໃໝ່ ຫຼື ຄຳຖາມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບເນື້ອໃນ ແລະ ການສິດສອນ. ຜູ້ອຳນວຍການຍັງໄດ້ແບ່ງປັນຄວາມຮູ້ທີ່ພວກເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮັບໃນລະຫວ່າງການຝຶກອົບຮົມກັບຄູ ຢູ່ໃນໂຮງຮຽນຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ. ການຮ່ວມໂມງສອນໃນຫ້ອງຮຽນ ພ້ອມກັບການຕຳນິຕິຊົມ ແລະ ການປະຊຸມຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ທີ່ໄດ້ອະທິບາຍມາກ່ອນໜ້ານີ້ ການແລກປ່ຽນແບບເຊິ່ງໜ້າລະຫວ່າງຜູ້ອຳນວຍການ ແລະ ຄູ ແມ່ນໄດ້ກ່າວເຖິງ ການສ້າງໂອກາດສຳລັບການແລກປ່ຽນກັນ.

ດັ່ງທີ່ຜູ້ອຳນວຍການທ່ານໜຶ່ງ ໄດ້ອະທິບາຍວ່າ:

**“ພວກເຮົາພຽງແຕ່ສັງເກດການເບິ່ງທ້ອງ
ຮຽນທີ່ສອນ, ຖ້າຄູຄົນນີ້ມີບັນຫາໃດໜຶ່ງ,
ຫຼັງຈາກພວກເຮົາເກັບເອົາເລື່ອງນັ້ນມາ
ປຶກສາຫາລື ແລະ ຊອກຫາທາງແກ້ໄຂ
ຕື່ມ. ຖ້າການສອນຂອງເຂົາເຈົ້າ ບໍ່ດີ,
ຈາກນັ້ນພວກເຮົາຈະຊ່ວຍໃຫ້ຄູຄົນນັ້ນ
ປັບປຸງຫົວຂໍ້ ເຫຼົ່ານັ້ນ. ຫຼື ພວກເຮົາຍັງ
ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້ໃນລະຫວ່າງການປະຊຸມ
ປະຈຳເດືອນ, ພວກເຮົາສາມາດສືບຕໍ່
ປຶກສາຫາລືຢູ່ໃນຊີວິດປະຈຳວັນຂອງຄູຕື່ມ
ອີກວ່າ ເມື່ອພວກເຮົາພົບເຫັນສິ່ງທີ່
ຜິດພາດ ກັບຄູ, ພວກເຮົາຈະພະຍາຍາມ
ຊ່ວຍພວກເຂົາເຈົ້າ ແລະ ສາມາດ
ແລກປ່ຽນປຶກສາຫາລືກັນຢ່າງເປີດເຜີຍ
ໃນລະຫວ່າງການປະຊຸມນັ້ນໆ. ພວກເຮົາ
ມີກອງປະຊຸມໃຫ້ຄຳປຶກສາຫາລື ດ້ານ
ການສອນພາຍໃນຂອງພວກເຮົາ;
ສາມາດປຶກສາຫາລື ແລະ ປັບປຸງ
ວຽກງານດ້ານວິຊາການໄດ້ເຊັ່ນກັນ.**

**ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ພະນັກງານໃນໂຮງຮຽນມີທັດສະນະທີ່ດີ
ກ່ຽວກັບ ສະພາບແວດລ້ອມໃນການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ ແລະ
ຊຸກຍູ້ຊ່ວຍເຫຼືອໃນໂຮງຮຽນ.** ຄູສອນໄດ້ກ່າວໄວ້ ໃນຂໍ້ມູນດ້ານ
ປະລິມານທີ່ເຂົາເຈົ້າ “ເຫັນດີທີ່ສຸດ” ໃນຂໍ້ຄວາມສ່ວນໃຫຍ່
ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານໂຮງຮຽນ ແລະ ກິດຈະກຳ
ການຮ່ວມມືມີຫຼາຍກວ່າ 90%, ເຊິ່ງການປະຕິບັດເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນ
ຂົງເຂດທີ່ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນມີແນວໂນ້ມໜ້ອຍທີ່ສະເໜີ
ຄວາມຕ້ອງການໃນການຝຶກອົບຮົມລວມທັງຫົວຂໍ້ “ພາວະ
ຄວາມເປັນຜູ້ນຳ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານໂຮງຮຽນ”
(20.3%), “ການສົ່ງເສີມການໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມືລະຫວ່າງຄູ
ອາຈານ” (20.3%) ແລະ “ການສັງເກດການສອນໃນທ້ອງຮຽນ

ແລະ ການໃຫ້ຄຳແນະນຳ” (17.8%). ຂົງເຂດທີ່ຜູ້ອຳນວຍການ
ໂຮງຮຽນກ່າວເຖິງຫຼາຍແມ່ນກ່ຽວກັບຄວາມຕ້ອງການຝຶກອົບຮົມ
ຫົວຂໍ້ການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງການຮຽນ-ການສອນແມ່ນ
(58.5%), ຕາມມາດ້ວຍຫຼັກສູດແມ່ນ (48%) ແລະ ການນຳໃຊ້
ເງິນບໍລິຫານໂຮງຮຽນຢ່າງມີປະສິດທິຜົນແມ່ນ (38%).

ພະນັກງານຂອງໂຮງຮຽນໄດ້ລາຍງານການລົງຕິດຕາມຢ່າງເປັນ
ປົກກະຕິຈາກສຶກສານິເທດຂັ້ນເມືອງເຊິ່ງໄດ້ກ່າວເຖິງຫົວຂໍ້ຕ່າງໆ,
ສອງຫົວຂໍ້ທົ່ວໄປທີ່ກ່າວເຖິງຫຼາຍທີ່ສຸດ ເຊັ່ນ: ການແຕ່ງບົດສອນ
ແລະ ຫຼັກສູດໃໝ່. ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ສຶກສາ
ນິເທດຂັ້ນເມືອງໄດ້ໄປຕິດຕາມຊ່ວຍເຫຼືອໂຮງຮຽນຂອງເຂົາເຈົ້າ
ຢ່າງໜ້ອຍໜຶ່ງຄັ້ງໃນໄລຍະສອງປີທີ່ຜ່ານມາມີເຖິງ 87%.
ຄູສອນໄດ້ລາຍງານເຊັ່ນດຽວກັນມີເຖິງ (93%). ແຕ່ວ່າມີ
ພຽງແຕ່ປະມານ 4 ໃນ 5 ຂອງຄູເທົ່ານັ້ນທີ່ລາຍງານວ່າ ສຶກສາ
ນິເທດຂັ້ນເມືອງຍັງລົງຕິດຕາມການຮຽນການສອນໃນທ້ອງຮຽນ
ຂອງເຂົາເຈົ້າ ຢ່າງໜ້ອຍໜຶ່ງຄັ້ງໃນສອງປີທີ່ຜ່ານມາ.

ຄະນະພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນບ້ານໄດ້ລາຍງານການມີສ່ວນຮ່ວມ
ໃນກິດຈະກຳທີ່ຊ່ວຍພັດທະນາໂຮງຮຽນສະເລ່ຍແມ່ນຈັດກອງ
ປະຊຸມປຶກສາຫາລືສື່ສັ່ງຕໍ່ປີ. ກິດຈະກຳທີ່ສະໜັບສະໜູນການ
ພັດທະນາຂອງໂຮງຮຽນທີ່ກ່າວເຖິງຫຼາຍທີ່ສຸດແມ່ນການຕິດຕາມ
ການມາຮຽນຂອງນັກຮຽນ (96.7%) ການຕິດຕາມການຈັດຕັ້ງ
ປະຕິບັດແຜນພັດທະນາໂຮງຮຽນ (92.6%) ແລະ ກາມຊຸກຍູ້
ຊຸມຊົນໃນການສະໜັບສະໜູນໂຮງຮຽນ (89.9 %).⁸ ຄະນະ
ພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນບ້ານໄດ້ລາຍງານກ່ຽວກັບການຕິດຕາມ
ການຂາດຊົ່ວໂມງສອນຂອງຄູ (77.2%) ຊຶ່ງການຕິດຕາມ
ດັ່ງກ່າວນີ້ບໍ່ແມ່ນພາລະບົດບາດຂອງເຂົາເຈົ້າ 1. ການຂາດສອນຂອງ
ຄູຍັງເປັນບັນຫາທີ່ທ້າທາຍ ຊຶ່ງສົ່ງຜົນສະທ້ອນໃຫ້ແກ່ຜົນການ
ຮຽນຂອງນັກຮຽນທົ່ວປະເທດ (ທະນາຄານໂລກ, 2016, ສປປ
ລາວ ແລະ ອົງການຢູນີເຊັບ, 2018, ສສກ 2020). ເຖິງຢ່າງໃດ
ກໍ່ຕາມ, ການຄົ້ນຄວ້າດັ່ງກ່າວນີ້ຍັງໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນຂໍ້ມູນທີ່ຍັງຂາດ ຫຼື
ບໍ່ພຽງພໍໃນການສະຫຼຸບຜົນການຕິດຕາມການຂຶ້ນທ້ອງສອນຂອງ
ຄູໂດຍຄະນະພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນບ້ານ ຊຶ່ງອາດຈະຍ້ອນ
ສາເຫດຂອງການຂາດການຕິດຕາມຈາກຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນ
ຫຼື ທ້ອງການສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາເມືອງ. ຄະນະ
ພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນບ້ານຍັງໄດ້ລາຍງານເພີ່ມເຕີມກ່ຽວກັບ
ກິດຈະກຳການສ້າງກອງທຶນສຶກສາ (74.9%) ແລະ ຕິດຕາມ
ລາຍຈ່າຍເງິນບໍລິຫານໂຮງຮຽນ (77.5%) ຊຶ່ງການຕິດຕາມ
ທັງສອງຫົວຂໍ້ນີ້ແມ່ນເປັນໄປຕາມພາລະບົດບາດໃນການ
ສະໜັບສະໜູນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເງິນບໍລິຫານໂຮງຮຽນ ແລະ
ການຂົນຂວາຍການສະໜັບສະໜູນຈາກຊຸມຊົນ.

⁸ ລວມມີການປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການກໍ່ສ້າງໂຮງຮຽນ, ການບຳລຸງຮັກສາອຸປະກອນການຮຽນ-ການສອນ ແລະ ອຸປະກອນ, ແລະ ເຮັດວຽກກັບຄູສອນ/ ແລະ ໂຮງຮຽນເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາ, ລວມທັງການຕິດຕາມການມາຮຽນຂອງນັກຮຽນ.

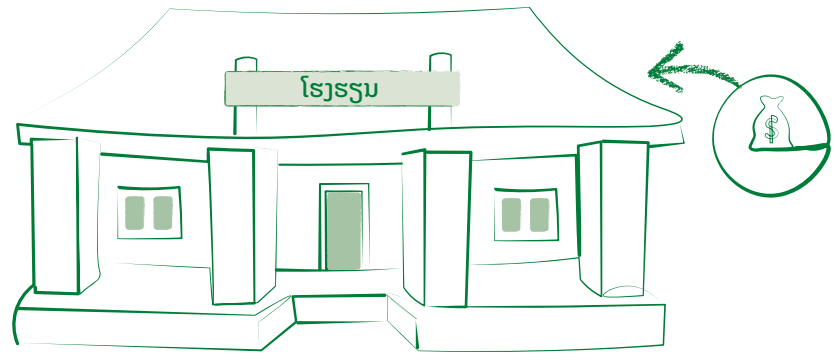
ຂໍ້​ມູນ​ດ້ານ​ປະ​ລິ​ມານ ແລະ ຄຸນ​ນະ​ພາບ​ສະ​ແດງ​ໃຫ້​ເຫັນ​ຢ່າງ​ສະ​ໝໍ່າ​ສະ​ເໝີ​ວ່າ ພະ​ນັກ​ງານ​ຂອງ​ໂຮງ​ຮຽນ​ມີ​ທັດ​ສະ​ນະ​ທີ່​ດີ​ກ່ຽວ​ກັບ​ການ​ຄຸ້ມ​ຄອງ​ບໍລິ​ຫານ​ໂຮງ​ຮຽນ ແລະ ສະ​ພາບ​ແວດ​ລ້ອມ​ສະ​ໜັບ​ສະ​ໜູນ​ໃນ​ໂຮງ​ຮຽນ​ຂອງ​ພວກ​ເຂົາ​ເຈົ້າ. ໃນ​ຄວາມ​ຈິງ​ແລ້ວ, ສາ​ມາດ​ສັງ​ເກດ​ເຫັນ​ວ່າ ດ້ານ​ທາງ​ລົບ​ພຽງ​ເລັກ​ໜ້ອຍ ກ່ຽວ​ກັບ​ຂະ​ບວນ​ການ​ເຫຼົ່ານີ້, ເຊິ່ງ​ອາດ​ຈະ​ກ່ຽວ​ຂ້ອງ​ກັບ​ຄວາມ​ບໍ່​ເຕັມ​ໃຈ​ທີ່​ຈະ​ວິ​ພາກ​ວິ​ຈານ​ພະ​ນັກ​ງານ​ຂອງ​ໂຮງ​ຮຽນ​ເອງ ແລະ ພະ​ນັກ​ງານ​ຂອງ ສກມ. ສິ່ງ​ທີ່​ໜ້າ​ເປັນ​ຫ່ວງ​ອີກ​ຢ່າງ​ໜຶ່ງ​ຕໍ່​ກັບ​ຜົນ​ການ​ຄົ້ນ​ຄວ້າ​ໂດຍ​ລວມ​ສໍາ​ລັບ​ການ​ຄຸ້ມ​ຄອງ​ບໍລິ​ຫານ​ໂຮງ​ຮຽນ ແມ່ນ​ວ່າ​ໂດຍ​ທົ່ວ​ໄປ​ແລ້ວ​ທັດ​ສະ​ນະ​ໃນ​ທາງ​ບວກ​ຂອງ​ຜູ້​ເຂົ້າ​ຮ່ວມ​ແມ່ນ​ກົງ​ກັນ​ຂ້າມ​ກັນ​ກັບ​ການ​ປະ​ຕິ​ບັດ​ຕົວ​ຈິງ​ຂອງ​ລະ​ບົບ, ໂດຍ​ອີງ​ໃສ່​ການ​ວັດ​ແທກ​ຜົນ​ສໍາ​ເລັດ​ການ​ຮຽນ​ຂອງ​ນັກ​ຮຽນ ແລະ ການ​ບັນ​ລຸ​ເປົ້າ​ໝາຍ​ຂອງ​ການ​ສິດ​ສອນ​ຂອງ​ຄູ​ສອນ​ໂດຍ​ສະ​ເພາະ. ຍິ່ງ​ໄປ​ກວ່າ​ນັ້ນ, ການ​ຄົ້ນ​ຄວ້າ​ທີ່​ຜ່ານ​ມາ ໄດ້​ບັນ​ທຶກ​ບັນ​ຫາ​ການ​ຄຸ້ມ​ຄອງ​ບໍລິ​ຫານ​ໄວ້ ເຊັ່ນ: ເປີ​ເຊັນ​ການ​ຂາດ​ຂອງ​ຄູ​ທີ່​ສູງ (ທະ​ນາ​ຄານ​ໂລກ, 2016) ທີ່​ບໍ່​ໄດ້​ກ່າວ​ເຖິງ​ໃນ​ການ​ເກັບ​ກຳ​ຂໍ້​ມູນ.

ຂະ​ບວນ​ການ​ຈັດ​ສັ່ງ​ເງິນ​ບໍລິ​ຫານ​ໂຮງ​ຮຽນ​ໄດ້​ຖືກ​ຈັດ​ຕັ້ງ​ປະ​ຕິ​ບັດ​ຢ່າງ​ເປັນ​ລະ​ບົບ ແຕ່​ກໍ່​ຍັງ​ຕ້ອງ​ໄດ້​ມີ​ການ​ປັບ​ປຸງ​ຕື່ມ

ລັດ​ຖະ​ບານ​ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ຖື​ເອົາ​ການ​ເປັນ​ເຈົ້າ​ການ​ຢ່າງ​ຕັ້ງ​ໜ້າ​ໃນ​ຂະ​ບວນ​ການ​ຈັດ​ຕັ້ງ​ປະ​ຕິ​ບັດ​ເງິນ​ບໍລິ​ຫານ​ໂຮງ​ຮຽນ (SBG), ແລະ ຮ່ວມ​ກັບ​ພາກ​ສ່ວນ​ຕ່າງ​ໆ ໂດຍ​ສະ​ເພາະ​ບັນ​ດາ​ຄູ່​ຮ່ວມ​ພັດ​ທະ​ນາ​ຕ້ອງ​ການ​ຢາກ​ຮັບ​ຮູ້​ຂໍ້​ມູນ​ເພີ່ມ​ເຕີມ​ກ່ຽວ​ກັບ​ SBG ເພື່ອ​ປັບ​ປຸງ​ການ​ຈັດ​ຕັ້ງ​ປະ​ຕິ​ບັດ. ການ​ເກັບ​ຂໍ້​ມູນ​ທາງ​ດ້ານ​ປະ​ລິ​ມານ ໄດ້​ລວມ​ມີ​ການ​ທົບ​ທວນ​ເບິ່ງ​ລະ​ອຽດ​ກ່ຽວ​ກັບ​ການ​ມອບ​ໂອນ ແລະ ຂໍ້​ມູນ​ການ​ໃຊ້​ຈ່າຍ, ພ້ອມ​ກັບ​ຊຸດ​ຄຳ​ຖາມ​ຄົ້ນ​ຄວ້າ​ຕ່າງໆ ສໍາ​ລັບ​ຜູ້​ອໍານວຍ​ການ​ໂຮງ​ຮຽນ, ຄູ ແລະ ຄະ​ນະ​ພັດ​ທະ​ນາ​ການ​ສຶກ​ສາ​ຂັ້ນ​ບ້ານ (ຄພສບ) ໃນ​ຂະ​ບວນ​ການ​ປະ​ຕິ​ບັດ​ຢ່າງ​ຕັ້ງ​ໜ້າ.

ເກືອບ​ທຸກ​ໂຮງ​ຮຽນ​ໄດ້​ລາຍ​ງານ​ວ່າ ຊຸດ​ເຄື່ອງ​ມື​ສໍາ​ລັບ​ການ​ຄຸ້ມ​ຄອງ​ບໍລິ​ຫານ​ໂດຍ​ເອົາ​ໂຮງ​ຮຽນ​ເປັນ​ຫຼັກ (SBM) ທີ່​ໄດ້​ເຊື່ອມ​ສານ​ວຽກ​ງານ ແລະ ຂະ​ບວນ​ການ​ນໍາ​ໃຊ້​ເງິນ​ບໍລິ​ຫານ​ໂຮງ​ຮຽນ ປະ​ກອບ​ມີ ການ​ປະ​ເມີນ​ຕົນ​ເອງ ແລະ ແຜນ​ພັດ​ທະ​ນາ​ໂຮງ​ຮຽນ, ຫຼາຍ​ໂຮງ​ຮຽນ​ຍັງ​ໄດ້​ລາຍ​ງານ​ວ່າ ມີ​ເອກະ​ສານ​ເຄື່ອງ​ມື​ການ​ຄຸ້ມ​ຄອງ​ບໍລິ​ຫານ​ໂດຍ​ເອົາ​ໂຮງ​ຮຽນ​ເປັນ​ຫຼັກ ແລະ ການ​ນໍາ​ໃຊ້​ເງິນ​ບໍລິ​ຫານ​ໂຮງ​ຮຽນ​ເປັນ​ສ່ວນ​ໃຫຍ່, ແຕ່​ເປີ​ເຊັນ​ຂອງ​ເອກະ​ສານ ທີ່​ຖືກ​ກວດ​ກາ​ໄດ້​ໃນ​ຕົວ​ຈິງ ແມ່ນ​ຕໍ່າ​ຫຼາຍ. ອີງ​ໃສ່​ເອກະ​ສານ​ທີ່​ໄດ້​ກວດ​ສອບ​ແລ້ວ ມີ​ຄວາມ​ໜ້າ​ເປັນ​ຫ່ວງ​ຢ່າງ​ຈະ​ແຈ້ງ​ກ່ຽວ​ກັບ​ທັງ​ການ​ເກັບ​ມ້ຽນ​ເອກະ​ສານ​ທີ່​ສໍາ​ຄັນ (ຕົວ​ຢ່າງ: ບໍ່​ພົບ​ເຫັນ​ມີ​ປຶ້ມ​ຄູ່​ມື​ການ​ຄຸ້ມ​ຄອງ​ບໍລິ​ຫານ​ໂດຍ​ເອົາ​ໂຮງ​ຮຽນ​ເປັນ​ຫຼັກ ໃນ​ໂຮງ​ຮຽນ) ພ້ອມ​ກັບ​ການ​ຈັດ​ຕັ້ງ​ປະ​ຕິ​ບັດ​ຄຸນ​ລັກ​ສະ​ນະ​ທີ່​ສໍາ​ຄັນ​ຂອງ​ເງິນ​ບໍລິ​ຫານ​ໂຮງ​ຮຽນ (ເຊັ່ນ: ໃບ​ຮັບ​ເງິນ​ຈາກ​ການ​ໃຊ້​ຈ່າຍ ຫຼື ບົດ​ບັນ​ທຶກ​ຂອງ​ກອງ​ປະ​ຊຸມ).

ການ​ກວດ​ກາ​ເບິ່ງ​ຄືນ​ໃນ​ລາຍ​ລະ​ອຽດ​ທີ່​ມາ​ຂອງ​ການ​ໂອນ​ເງິນ​ໃນ​ມຸ່ງ​ນີ້ ບໍ່​ໄດ້​ຊີ້​ໃຫ້​ເຫັນ​ບັນ​ຫາ​ຂອງ​ການ​ຈັດ​ຕັ້ງ​ປະ​ຕິ​ບັດ​ທີ່​ສໍາ​ຄັນ ກັບ​ການ​ນໍາ​ໃຊ້​ເງິນ​ບໍລິ​ຫານ​ໂຮງ​ຮຽນ, ແຕ່​ໃນ​ແງ່​ຂອງ​ການ​ໄດ້​ຮັບ​ບັງ​ເງີນ​ດັ່ງ​ກ່າວ​ຍັງ​ມີ​ຄວາມ​ລ່າ​ຊ້າ. ໂຮງ​ຮຽນ​ເກືອບ​ທັງ​ຫມົດ​ໄດ້​ຍັງ​ຢືນ​ວ່າ ການ​ໄດ້​ຮັບ​ການ​ໂອນ​ເງິນ​ທັງ ຂອງ​ລັດ​ຖະ​ບານ ແລະ ໂຄງ​ການ GPE IIE II⁹, ມີ​ເປີ​ເຊັນ​ທີ່​ສູງ​ຫຼາຍ ທີ່​ລາຍ​ງານ​ວ່າ​ການ​ໄດ້​ຮັບ​ເງິນ​ເຕັມ​ຕາມ​ຈໍານວນ. ຍິ່ງ​ໄປ​ກວ່າ​ນັ້ນ, ຫຼາຍ​ກວ່າ 9 ໃນ 10 ໂຮງ​ຮຽນ​ແມ່ນ​ໄດ້​ລາຍ​ງານ​ການ​ໄດ້​ຮັບ​ເງິນ​ບໍລິ​ຫານ​ໂຮງ​ຮຽນ ໂດຍ​ຜ່ານ​ບັນ​ຊີ​ທະ​ນາ​ຄານ, ເຊິ່ງ​ເປັນ​ການ​ປະ​ຕິ​ຮູບ​ທີ່​ສໍາ​ຄັນ​ໃນ​ໄລຍະ​ຂອງ​ໂຄງ​ການ GPE II. ເຖິງ​ຢ່າງ​ໃດ​ກໍ່​ຕາມ, ກໍ່​ຍັງ​ສາ​ມາດ​ປັບ​ປຸງ​ໄດ້​ຕື່ມ​ອີກ. ຢ່າງ​ທຶນ​ໜຶ່ງ, ມີ​ຫຼາຍ​ໂຮງ​ຮຽນ​ທີ່​ໄດ້​ລາຍ​ງານ​ວ່າ ບໍ່​ໄດ້​ຮັບ​ເງິນ​ບໍລິ​ຫານ​ໂຮງ​ຮຽນ: ສິ່ງ​ນີ້​ແມ່ນ​ການ​ຍາກ​ທີ່​ຈະ​ກວດ​ສອບ​ຈາກ​ຂໍ້​ມູນ​ທີ່​ມີ​ຢູ່ ແລະ ໜ້າ​ເປັນ​ຫ່ວງ. ຢ່າງ​ທຶນ​ສອງ, ໂຮງ​ຮຽນ​ຈໍານວນ​ໜຶ່ງ​ໄດ້​ລາຍ​ງານ​ການ​ບໍ່​ໄດ້​ຮັບ​ງົບ​ມານ​ເຕັມ​ຈໍານວນ ແລະ ການ​ຈັດ​ສັ່ງ​ທີ່​ຊັກ​ຊ້າ ຍັງ​ສືບ​ຕໍ່​ເປັນ​ບັນ​ຫາ.

⁹ ໂຄງ​ການ GPE ໄລຍະ​ທີ 2 ໃນ​ສປປ ລາວ ມີ​ຈຸດ​ປະ​ສົງ​ເພື່ອ​ສະ​ໜັບ​ສະ​ໜູນ​ລັດ​ຖະ​ບານ ຂອງ ສປປ ລາວ ໃນ​ການ​ປັບ​ປຸງ​ຄຸນ​ນະ​ພາບ​ການ​ສຶກ​ສາ​ກ່ອນ​ໄວ​ຮຽນ ແລະ ການ​ຊົ່ມ​ປະ​ຖົມ​ສຶກ​ສາ (i) ສະ​ໜອງ​ງົບ​ປະ​ມານ​ເພີ່ມ​ເຕີມ​ເຊັ່ນ​ເງິນ​ບໍລິ​ຫານ​ໂຮງ​ຮຽນ, ໃນ​ຂັ້ນ​ໂຮງ​ຮຽນ, ເມືອງ ແລະ ແຂວງ ລວມ​ທັງ​ການ​ສ້າງ​ຂີດ​ຄວາມ​ສາ​ມາດ​ໃນ​ການ​ບໍລິ​ຫານ​ຈັດ​ການ​ຊັບ​ພະ​ຍາ​ກອນ​ເພື່ອ​ບັນ​ລຸ​ມາດ​ຕະ​ຖານ​ຄຸນ​ນະ​ພາບ​ການ​ສຶກ​ສາ​ຂັ້ນ​ພື້ນ​ຖານ, (ii) ປັບ​ປຸງ​ສະ​ພາບ​ແວດ​ລ້ອມ​ສໍາ​ລັບ​ການ​ຮຽນ​ການ​ສອນ​ໃນ​ໂຮງ​ຮຽນ ດ້ວຍ​ການ​ປັບ​ປຸງ​ວິ​ທີ​ການ​ສອນ, ຈັດ​ສັນ​ແຫຼ່ງ​ຊັບ​ພະ​ຍາ​ກອນ​ໃຊ້​ໃນ​ການ​ສິດ​ສອນ ແລະ ການ​ວິ​ເຄາະ​ຜົນ ເພື່ອ​ຊ່ວຍ​ປັບ​ປຸງ​ການ​ຮຽນ​ຮູ້​ທັງ​ສີ​ໂດຍ​ສະ​ເພາະ​ໃນ​ຂັ້ນ​ຮຽນ​ຂັ້ນ​ຕົ້ນ.

ໂດຍສະເລ່ຍແລ້ວ, ຫຼາຍໂຮງຮຽນໄດ້ລາຍງານການໃຊ້ຈ່າຍເງິນບໍລິຫານໂຮງຮຽນທັງໝົດແມ່ນ 56% ໃນຂອບເຂດການໃຊ້ຈ່າຍທີ່ເປັນບູລິມະສິດທີ່ສຸມໃສ່ການຮຽນ-ການສອນ, ເຊິ່ງຕໍ່າກວ່າເກນຂັ້ນຕໍ່າສຸດ 60%. ສໍາລັບຕົວຢ່າງທັງໝົດ, ໂຮງຮຽນທີ່ບັນລຸໄດ້ 60% ສໍາລັບຂົງເຂດການໃຊ້ຈ່າຍທີ່ເປັນບູລິມະສິດໃນປີ 2019-20 ມີພຽງແຕ່ 42% ແລະ ບັນລຸໄດ້ໃນເກນນີ້ ໃນປີ 2020-21 (ກໍລະນີພຽງເລັກນ້ອຍ) ແມ່ນ 45.2%. ເງິນບໍລິຫານໂຮງຮຽນ ທີ່ໄດ້ໃຊ້ໃນປະເພດທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດມີພຽງແຕ່ປະມານ 7%, ລວມມີເຄື່ອງອຸປະໂພກບໍລິໂພກ, ຄ່າທ້ອງຮຽນສອນພິເສດ ແລະ ອື່ນໆ.

ສຸດທ້າຍ, ຜູ້ອໍານວຍການໂຮງຮຽນໄດ້ຖືກຖາມ ກ່ຽວກັບການປັບປຸງທີ່ຈໍາເປັນສໍາລັບແຜນງານເງິນບໍລິຫານໂຮງຮຽນ, 1) ເພີ່ມຈໍານວນເງິນບໍລິຫານໂຮງຮຽນ (79,7%); 2) ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມລໍາຊ້າໃນການຈັດສົ່ງ (72,9%); 3) ສະຫນອງເງິນບໍລິຫານໂຮງຮຽນໃນການໂອນພຽງຄັ້ງດຽວເທົ່ານັ້ນ (43.2%); ແລະ 4) ຂະຫຍາຍປະເພດລາຍຈ່າຍທີ່ອະນຸຍາດຈ່າຍສໍາລັບການໃຊ້ຈ່າຍເງິນບໍລິຫານໂຮງຮຽນ (32.2%). ມີຈໍານວນ 28.8% ຂອງຜູ້ອໍານວຍການໂຮງຮຽນໄດ້ກ່າວເຖິງ “ໃຫ້ການຝຶກອົບຮົມເພີ່ມເຕີມກ່ຽວກັບເງິນບໍລິຫານໂຮງຮຽນເປັນການປັບປຸງທີ່ຈໍາເປັນ”.

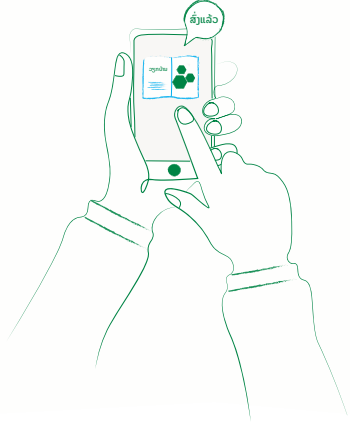
ເກືອບທຸກໂຮງຮຽນມີການຈັດການສອນທາງໄກ ໃນຊ່ວງໄລຍະປິດໂຮງຮຽນຍ້ອນ ໂຄວິດ-19 ແຜ່ລະບາດ, ແຕ່ພວກເຂົາພະຍາຍາມບຸກບີນ ເພື່ອປະຕິບັດຕາມຫຼັກສູດ ແລະ ໃຫ້ນັກຮຽນເຂົ້າມີສ່ວນຮ່ວມທັງໝົດ.

ຂໍ້ມູນດ້ານຄຸນນະພາບເປີດໂອກາດທີ່ດີຫຼາຍຕໍ່ການປະເມີນປະສິດທິພາບໃນການຕອບໂຕ້ຂອງໂຮງຮຽນຕໍ່ກັບການແຜ່ລະບາດໃຫຍ່ຂອງພະຍາດໂຄວິດ-19 ໃນ ສປປ ລາວ.

ຕົວຢ່າງຂອງກິດຈະກຳການຮຽນຮູ້ທາງໄກດ້ວຍຫຼາຍວິທີທີ່ໂຮງຮຽນໄດ້ສະໜອງໃຫ້ລວມມີ:

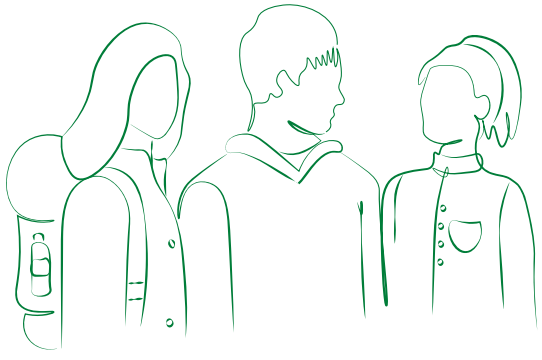
- ນຳໃຊ້ຕັ້ງທີ່ໃຊ້ເກັບຊຸດບົດຝຶກທັດທີ່ຄູສອນແຈກຢາຍໃຫ້ນັກຮຽນໄປເຮັດຢູ່ເຮືອນຢ່າງເປັນລະບົບ (ໜຶ່ງຄັ້ງ ຫຼື ສອງຄັ້ງຕໍ່ອາທິດ) ຈາກນັ້ນໃຫ້ໄປຮັບເອົາຈາກບ່ອນຕັ້ງດັ່ງກ່າວດ້ວຍຕົວເອງ. ບາງໂຮງຮຽນກໍ່ໃຫ້ນັກຮຽນ ມາຮັບເອົາວຽກບ້ານຢູ່ໂຮງຮຽນ ຫຼື ຢູ່ເຮືອນຂອງຄູສອນ ທີ່ແຈ້ງຜ່ານໂທລະໂຄງຂອງບ້ານ, ເຟສບຸກ ຫຼື ໂທລະສັບ.

- ຄູອາຈານບາງຄົນອາໄສ ວິວັດແອັບ ຫຼື ແອັບພລິເຄຊັນອື່ນໆ ເພື່ອຖ່າຍຮູບຊຸດບົດຝຶກທັດ ແລະ ສົ່ງໃຫ້ນັກຮຽນ, ຊຶ່ງນັກຮຽນຜູ້ນັ້ນກໍ່ຈະຕອບກັບ ແລະ ຄູ ກໍ່ສາມາດທົບທວນ ບົດຝຶກທັດຕາມຄວາມເໝາະສົມໄດ້.
- ບາງໂຮງຮຽນ ໄດ້ແຈກຢາຍປຶ້ມໃຫ້ນັກຮຽນ ແລະ ມອບບົດຝຶກທັດໃຫ້ພວກເຂົາເຈົ້າເຮັດຢູ່ເຮືອນ ຫຼື ພຽງແຕ່ບອກໃຫ້ພວກເຂົາເຈົ້າສືບຕໍ່ການຮຽນຮູ້ໂດຍໃຫ້ພໍ່ແມ່ຊ່ວຍ.

ຕາມການຮ້ອງຂໍຂອງ ສກມ, ຄູສອນໄດ້ສຸມໃສ່ສາມວິຊາຕົ້ນຕໍ ໃນລະຫວ່າງການປິດໂຮງຮຽນ ຄື: ພາສາລາວ, ຄະນິດສາດ ແລະ ໂລກອ້ອມຕົວພວກເຮົາ. ມີການເນັ້ນໜັກຫຼາຍຂຶ້ນ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າຂັ້ນຮຽນທີ່ສູງຂຶ້ນໄປ, ໂດຍສະເພາະຂັ້ນ ປ.5, ໄດ້ສືບຕໍ່ການຮຽນຮູ້ທາງໄກ ໃນຂະນະທີ່ຊັ້ນຮຽນທີ່ຕໍ່າກວ່າ ຍັງມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກກວ່າ.

ເຖິງແມ່ນວ່າໂຮງຮຽນສ່ວນໃຫຍ່ໄດ້ລາຍງານການປະຕິບັດບາງກິດຈະກຳການຮຽນຮູ້ທາງໄກ, ພະນັກງານໂຮງຮຽນໄດ້ກ່າວວ່າ ພວກເຂົາເຈົ້າພະຍາຍາມຢ່າງໜັກ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ກິດຈະກຳການຮຽນຮູ້ທີ່ມີປະສິດທິພາບໃນໄລຍະເວລາໂຮງຮຽນປິດ, ແຕ່ການຮຽນຮູ້ໄດ້ຢຸດສະຖັກສໍາລັບນັກຮຽນສ່ວນຫນຶ່ງ.

ເພາະວ່າພວກເຂົາຂາດການເຂົ້າເຖິງເຕັກໂນໂລຊີທີ່ຈຳເປັນ (ໂທລະສັບມືຖື ຫຼື ຄອມພິວເຕີໂນດບຸກທີ່ເຂື່ອມຕໍ່ກັບອິນເຕີເນັດ ບໍ່ໄດ້) ຫຼື ພວກເຂົາບໍ່ຮູ້ວິທີການນຳໃຊ້ອຸປະກອນເຫຼົ່ານີ້ເພື່ອ ການຮຽນຮູ້. ນອກຈາກນັ້ນ, ນັກຮຽນບາງຄົນບໍ່ສາມາດຕິດຕໍ່ ເພື່ອເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳການຮຽນຮູ້ທາງໄກໄດ້ (ເຊັ່ນ: ຄູອາຈານ ບໍ່ມີເບີໂທລະສັບຕິດຕໍ່ ຂອງພໍ່ແມ່ຜູ້ປົກຄອງທັງຫມົດ, ພວກເຂົາ ບໍ່ໄດ້ຢູ່ເຮືອນ ເວລາຄູໄດ້ພະຍາຍາມຕິດຕໍ່ຫາພວກເຂົາ). ນີ້ແມ່ນ ຄວາມຈິງແທ້ໆ ສຳລັບນັກຮຽນທີ່ອາໄສຢູ່ໄກຈາກໂຮງຮຽນ. ນັກຮຽນບາງຄົນບໍ່ສາມາດຮຽນຕໍ່ໄດ້ ເຖິງແມ່ນວ່າພວກເຂົາເຈົ້າ ສາມາດເຂົ້າເຖິງກິດຈະກຳການຮຽນທາງໄກໄດ້ ເນື່ອງຈາກຕ້ອງໄດ້ ເຮັດວຽກຊ່ວຍຄອບຄົວຂອງພວກເຂົາ. ພໍ່ແມ່ ມັກຈະບໍ່ມີ ຊັບພະຍາກອນ ຫຼື ຄວາມຮູ້ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການຮຽນຮູ້ທາງ ອອນລາຍນ໌ ຂອງລູກຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ. ພໍ່ແມ່ ແລະ ຄູອາຈານໄດ້ ເຫັນດີວ່າ ການສອນທາງໄກ ບໍ່ໄດ້ປະສິດທິຜົນ ເທົ່າກັບການສອນ ແບບເຊິ່ງຫນ້າ.

ການສະໜັບສະໜູນຊ່ວຍເຫຼືອຂອງພໍ່ແມ່ ໃນໄລຍະບົດໂຮງຮຽນ ແມ່ນສຳຄັນຫຼາຍ ແລະ ສ່ວນໃຫຍ່ໄດ້ກຳນົດວ່າ ນັກຮຽນສືບຕໍ່ ຮຽນຮູ້ ຫຼື ແທນທີ່ຈະສຸມໃສ່ເຮັດວຽກບ້ານ. ພໍ່ແມ່ບາງຄົນໄດ້ ຊ່ວຍລູກຂອງພວກເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮຽນຮູ້ໃນເວລາທີ່ໂຮງຮຽນໄດ້ຖືກ ປິດ, ແຕ່ສິ່ງນີ້ບໍ່ໄດ້ປະກົດເຫັນສຳລັບນັກຮຽນທັງຫມົດ. ບົດ ຄົ້ນຄວ້າສາກົນໄດ້ຊີ້ແຈງໃຫ້ເຫັນວ່າ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງພໍ່ແມ່ ໃນການຮຽນຮູ້ຂອງນັກຮຽນໃນໄລຍະການແຜ່ລະບາດໃຫຍ່ຂອງ ພະຍາດ ແມ່ນກຸນແຈສຳຄັນຕໍ່ການຮຽນຮູ້ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ໂດຍສະເພາະໃນຄົວເຮືອນທີ່ມີການເຂົ້າເຖິງເຕັກໂນໂລຊີທີ່ຈຳກັດ (Brossard et al., 2020).

ຜູ້ຮັບຜິດຊອບລະດັບໂຮງຮຽນໄດ້ລະບຸຜົນກະທົບຕ່າງໆ ຂອງ ການປິດໂຮງຮຽນທີ່ຜ່ານມາ:

- ນັກຮຽນມີຜົນການຮຽນຕໍ່າໄດ້ຮັບຜົນກະທົບໂດຍກົງ ໂດຍສະເພາະຜົນການຮຽນຂອງພວກເຂົາເຈົ້າຕົກຕໍ່າລົງ ຢ່າງຫນ້າເປັນຫວ່ງທຽບໃສ່ໝູ່ເພື່ອນຂອງພວກເຂົາ.
- ການຈ່າຍເງິນເດືອນຂອງຄູແມ່ນຊັກຊ້າ. ຄອບຄົວຍັງ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບດ້ານການເງິນ ເນື່ອງຈາກພວກເຂົາເຈົ້າ ຈຳນວນໜຶ່ງເລີ່ມມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການຈ່າຍຄ່າຮຽນ ແລະ ຊື້ອຸປະກອນການຮຽນທີ່ຈຳເປັນຕ່າງໆ.
- ຄູ ບໍ່ສາມາດເຮັດສຳເລັດຫຼັກສູດທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້ ທັງໝົດ ເນື່ອງຈາກວ່າ ການຮຽນຮູ້ຊ້າລົງຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ຄູອາຈານຕ້ອງໄດ້ກັບຄືນໄປສອນຄືນໃນບົດຮຽນທີ່ໄດ້ ສອນທາງໄກ, ເນື່ອງຈາກວ່ານັກຮຽນມີບັນຫາກັບ ເນື້ອໃນຂອງບົດຮຽນ ນັກຮຽນຫຼາຍຄົນລືມເນື້ອໃນທີ່ສຳ ຄັນ ໃນລະຫວ່າງການປິດໂຮງຮຽນ. ດັ່ງນັ້ນ, ຄູສອນຈຶ່ງ ເລັ່ງບົດຮຽນ ເພື່ອໃຫ້ຈົບຫຼັກສູດທີ່ຕ້ອງໄດ້ສອນໃນ ໄລຍະສັ້ນ ບາງຄົນກໍ່ພະຍາຍາມຫຍໍ້ບົດຮຽນລົງ ແລະ ສຸມໃສ່ປະເດັນທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດ ເພື່ອໃຫ້ກວມລວມເອົາ ເນື້ອໃນຫຼາຍຂຶ້ນ.

© UNICEF/UN0268455/Brown

5. ການນຳໃຊ້ຕົວຊີ້ວັດຂອງມາດຕະຖານຄຸນນະພາບຂັ້ນ ພື້ນຖານ (ມຸຄພ) ເພື່ອຄາດຄະເນປະເພດຂອງ ໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນ

ການນຳໃຊ້ຕົວຊີ້ວັດຂອງມາດຕະຖານຄຸນນະພາບຂັ້ນພື້ນຖານ (ມຄພ) ເພື່ອຄາດຄະເນປະເພດຂອງໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນ

ຜົນການຄົ້ນຄວ້າທີ່ສຳຄັນ

ໂດຍລວມແລ້ວ, ຕົວຊີ້ວັດຂອງການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງໂຮງຮຽນ ອີງຕາມມາດຕະຖານຄຸນນະພາບຂັ້ນພື້ນຖານ (ມຄພ) ພາກ 1 ແລະ ພາກ 2 ທີ່ເປັນປັດໄຈນຳເຂົ້າສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງ ແລະ ໜ້ອຍ ມີຜົນໄດ້ຮັບທີ່ແຕກຕ່າງກັນຫຼາຍ. ຜົນໄດ້ຮັບນີ້ ໃຫ້ການຢັ້ງຢືນແກ່ຕົວຊີ້ວັດ ມຄພ, ແຕ່ກໍຈຳເປັນຕ້ອງສອດຄ່ອງກັບສາຍສຳພັນໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຕົວຈິງຂອງໂຮງຮຽນ ເພື່ອຊ່ວຍໃນພາລະກິດການຕິດຕາມປະເມີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງໂຮງຮຽນ.

ຈຸດປະສົງທີ່ສາມຂອງການຄົ້ນຄວ້ານີ້ ແມ່ນເພື່ອປະເມີນຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງມາດຕະຖານຄຸນນະພາບຂັ້ນພື້ນຖານ (ມຄພ) ພາກທີ 1 (ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ) ແລະ ພາກທີ 2 (ຂະບວນການຂອງໂຮງຮຽນ) ເຊິ່ງເປັນຕົວຊີ້ບອກ ປະສິດທິຜົນຂອງໂຮງຮຽນ. ການຈັດປະເພດໂຮງຮຽນ ເຂົ້າໃສ່ໝວດປະສິດທິຜົນສູງ, ປານກາງ ແລະ ຕໍ່າ (ຫຼື ຕົວແປທາງບວກ, ປານກາງ ແລະ ລົບ) ທີ່ນຳໃຊ້ສຳລັບການສຶກສານີ້ ແມ່ນຄ້າຍຄືກັນກັບຮູບແບບຂອງການຈັດປະເພດສີຂຽວ (ຜ່ານທານ), ສີເຫຼືອງ (ປັບປຸງໜ້ອຍ) ແລະ ສີແດງ (ປັບປຸງຫຼາຍ) ທີ່ຈະນຳໃຊ້ໂດຍກົມປະກັນຄຸນນະພາບການສຶກສາ ໃນລະບົບການຕິດຕາມ ແລະ ສະຫນັບສະຫນູນ ມຄພ ຂອງເຂົາເຈົ້າ. ຄວາມແຕກຕ່າງທີ່ສຳຄັນລະຫວ່າງ ສອງການຈັດປະເພດ ແມ່ນວ່າ ປະສິດທິຜົນຂອງໂຮງຮຽນ ຫຼື ວິທີການຕົວແປທາງບວກ ແມ່ນໄດ້ອີງໃສ່ຜົນການປະເມີນໂດຍພາຍນອກ ປະກອບມີການປະເມີນຜົນການຮຽນຂອງນັກຮຽນ ແລະ ແບບສອບຖາມຕ່າງໆ, ໃນຂະນະທີ່ລະບົບ ມຄພ ຈະອີງໃສ່ການລາຍງານການປະເມີນຕົນເອງຂອງໂຮງຮຽນ. ລາຍລະອຽດເພີ່ມເຕີມກ່ຽວກັບຕົວຊີ້ວັດໃນຊຸດຄຳຖາມຄົ້ນຄວ້າຂອງການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບໂຮງຮຽນພັດທະນາເຊິ່ງຂໍ້ມູນຕ້ອງບອກເຖິງຄວາມຈິງ ສອດຄ່ອງກັບ ມາດຕະຖານຕົວຊີ້ວັດ ມຄພ ພາກທີ 1 ແລະ ພາກທີ 2 ໄດ້ລະບຸໃນຕາຕະລາງ ຄ1 ໃນ ເອກກະສານຊ້ອນທ້າຍ ຄ.

ຕົວຊີ້ວັດ ມຄພ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນມີຄວາມສຳພັນທາງບວກກັບຜົນສຳເລັດທາງການຮຽນຂອງນັກຮຽນ. ໃນການສຳຫຼວດດ້ານປະລິມານ ຄູໄດ້ລາຍງານວ່າ ເຂົາເຈົ້າມີຂີດຄວາມສາມາດຢູ່ໃນລະດັບສູງ ແລະ ເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ບັນດາຕົວຊີ້ວັດເຫຼົ່ານີ້, ມີອົງປະກອບຄື ຄູກຽມແຜນການສອນຢູ່ສະເໝີ (ມຄພ 2.9); ຄູມີຄວາມຮູ້ພາສາລາວ/ຄະນິດສາດທີ່ດີ (ມຄພ 2.11); ຄູສອນໃຫ້ຄຳແນະນຳ ແລະ ການຖາມ-ຕອບອື່ນໆກັບນັກຮຽນ (ມຄພ 2.13); ແລະ ຄູລາຍງານຜົນການປະເມີນໃຫ້ພໍ່ແມ່ (ມຄພ 2.15) ແມ່ນໂຮງຮຽນນັ້ນຈະມີຜົນຄະແນນການປະເມີນນັກຮຽນສູງກວ່າ. ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ,

ໂຮງຮຽນທີ່ຄູໄດ້ລາຍງານວ່າ ເຂົາເຈົ້າມີລະດັບຕໍ່າໃນຕົວຊີ້ວັດເຫຼົ່ານີ້, ພວກເຂົາເຈົ້າມີທ່າອ່ຽງ ທີ່ຈະມີຄະແນນຂອງຜົນການປະເມີນຂອງນັກຮຽນໃນລະດັບທີ່ຕໍ່າກວ່າ. ຂໍ້ມູນ ມຄພ ມີທ່າແຮງທີ່ຈະກຳນົດປະເພດໂຮງຮຽນທີ່ຕ້ອງການການສະໜັບສະໜູນຫຼາຍ ຫຼື ແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນເພີ່ມເຕີມ ແລະ ການຊຸກຍູ້ຊ່ວຍເຫຼືອຈາກຂັ້ນເມືອງ. ສິ່ງນີ້ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນ ເພາະວ່າເປົ້າໝາຍລວມຂອງລະບົບ ມຄພ ແມ່ນເພື່ອກຳນົດໂຮງຮຽນທີ່ມີປະຕິບັດຍັງບໍ່ທັນໄດ້ດີ ທີ່ຕ້ອງການການສະໜັບສະໜູນເພີ່ມເຕີມ ແລະ ເມື່ອເປັນໄປໄດ້, ກໍຍັງກຳນົດລັກສະນະສະເພາະຂອງການຮຽນ-ການສອນ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງໂຮງຮຽນທີ່ຕ້ອງການໃຫ້ມີການປັບປຸງ.

ຜົນໄດ້ຮັບສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຄ່າວັດແທກໂດຍລວມຂອງ ມຄພ ແມ່ນຕົວຊີ້ບອກຄວາມມີປະສິດທິຜົນຂອງໂຮງຮຽນທີ່ຊັດເຈນພໍສົມຄວນ. ຕົວຢ່າງ: ໂຮງຮຽນທີ່ຖືກຈັດປະເພດວ່າມີປະສິດທິຜົນສູງມີຄະແນນປັດໄຈລວມຂອງ ຄ່າຜົນປ່ຽນມາດຕະຖານ 0.29 (SD) ເຊິ່ງສູງກວ່າ ໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນປານກາງໃນລະດັບສະເລ່ຍ (-0.11 SD) ແລະ ໂດຍສະເພາະແມ່ນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນໜ້ອຍ (-0.19 SD). ຄວາມແຕກຕ່າງຂອງຄ່າຜົນປ່ຽນມາດຕະຖານ ເມື່ອເອົາມາປຽບທຽບລະຫວ່າງໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງ ແລະ ໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນໜ້ອຍ ແມ່ນເກືອບ 0.50, ເຊິ່ງເປັນຊ່ອງຫວ່າງຫຼາຍພໍສົມຄວນລະຫວ່າງປະເພດໂຮງຮຽນ ອີງໃສ່ຜົນຂອງຂໍ້ມູນມຄພ (ເບິ່ງຕາຕະລາງ ຄ2 ໃນເອກກະສານຊ້ອນທ້າຍ ຄ. .

ນີ້ແມ່ນບາດກ້າວເບື້ອງຕົ້ນທີ່ຊຸກຍູ້ໃນຂະບວນການນີ້, ແຕ່ວ່າລະບົບ ມຄພ ຈະໄດ້ຖືກເປີດຕົວໃນທ້າຍເມືອງທົດລອງໃນປີ 2022-23, ມັນມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ທົບທວນຄືນການວິເຄາະນີ້ ເພື່ອປະເມີນລະດັບທີ່ຕົວຊີ້ວັດ ມຄພ 1 ແລະ 2 ຈະມີຄວາມອາດສາມາດຄາດຄະເນວ່າໂຮງຮຽນປະຕິບັດໜ້າທີ່ໄດ້ດີປານໃດໃນການປະເມີນຜົນການຂອງນັກຮຽນ.

¹⁰ ການວິເຄາະດ້ານປັດໄຈ ແມ່ນເຕັກນິກໃນການຫຼຸດຈຳນວນຂໍ້ມູນດ້ວຍວິທີການເອົາຕົວແປຈຳນວນຫຼາຍເຊັ່ນຕົວຊີ້ວັດ ມຄພ ແລະ ຫຼຸດຈຳນວນລົງເປັນຕົວວັດຜົນດຽວ. ປັດໄຈດັ່ງກ່າວໄດ້ຖືກຕີຄວາມໝາຍໃນລັກສະນະທີ່ຄ້າຍຄືກັນກັບຄ່າສະເລ່ຍລວມ, ແຕ່ມັນແຕກຕ່າງກັນທີ່ແຕ່ລະຕົວແປມີນ້ຳໜັກທີ່ເປັນເອກະລັກໃນການຄິດໄລ່. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົວຈິງຕາມມາດຕະຖານທີ່ມີການສ້າງປັດໄຈຂຶ້ນມາ ແມ່ນກຳນົດຄ່າສະເລ່ຍຢູ່ທີ່ 0.0 ແລະຄ່າມາດຕະຖານຂອງລະດັບປະສິດທິຜົນ (Standard Deviation ເທົ່າກັບ 1.0. ຄະແນນຂອງປັດໄຈເທົ່າກັບ 0.50 ໝາຍຄວາມວ່າຜົນໄດ້ຮັບສຳລັບໝວດປະເພດນັ້ນ (ເຊັ່ນ: ໂຮງຮຽນໃນຕົວເມືອງ) ແມ່ນເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງມາດຕະຖານຂອງລະດັບປະສິດທິຜົນ (Standard Deviation) ທີ່ມີຄ່າສູງກວ່າ; ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ, ຄະແນນຂອງປັດໄຈທີ່ເທົ່າກັບ -0.50 ໝາຍເຖິງຄ່າສະເລ່ຍທີ່ເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງມາດຕະຖານຂອງລະດັບປະສິດທິຜົນ (standard deviation) ຕໍ່າກວ່າຄ່າສະເລ່ຍ. ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ປັດໄຈຕ່າງໆແມ່ນຖືກຕີຄວາມໝາຍໂດຍໃຊ້ມາດຕະຖານຂອງລະດັບປະສິດທິຜົນ (Standard Deviation) ເພື່ອນຳໃຊ້ໃນການປຽບທຽບ. ໂດຍທົ່ວໄປ, ຖ້າຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງໝວດປະເພດນັ້ນແມ່ນຫຼາຍກວ່າ 0.25 ຕາມມາດຕະຖານຂອງລະດັບປະສິດທິຜົນ (standard deviation) ໝາຍຄວາມວ່າຄວາມແຕກຕ່າງນັ້ນແມ່ນມີຫຼາຍ. ການທົດສອບດ້ານຄວາມສຳຄັນ ແມ່ນຖືກນຳໃຊ້ຫຼາຍ ເພື່ອຊອກຫາຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງສອງໝວດປະເພດນີ້ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ.

ຂອບເນື້ອໃນຫຍໍ້ທີ 1.

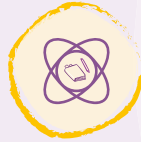

ມາດຖານຄຸນນະພາບຂັ້ນພື້ນຖານໃນ ສປປລາວ ມີຄືແນວໃດ?

ມຄພ ໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ໃນປີ 2020 ແລະ ເປັນຕົວຊີ້ວັດໃນການຕິດຕາມການພັດທະນາຂອງໂຮງຮຽນຢ່າງຮອບດ້ານ, ໂດຍມີເປົ້າໝາຍເພື່ອປັບປຸງຜົນສຳເລັດການຮຽນຂອງນັກຮຽນ ມຄພ ປະກອບມີ 3 ພາກ:

ປັດໄຈນຳເຂົ້າຂອງໂຮງຮຽນ
(ເຊັ່ນ: ປຶ້ມແບບຮຽນທີ່
ໂຮງຮຽນມີຈຳນວນເທົ່າໃດ,
ກະດານດຳ ແລະ ອື່ນໆ).

ຂະບວນການ ແລະ ພຶດຕິກຳ
(ເຊັ່ນ: ຂະບວນການ ແລະ
ພຶດຕິກຳທີ່ສຳຄັນແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງ
ຂອງວັດທະນະທຳໂຮງຮຽນ)

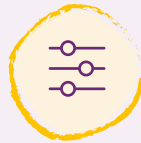

ຜົນສຳເລັດດ້ານການຮຽນຂອງ
ນັກຮຽນ (ເຊັ່ນ: ຜົນການຮຽນ
ຂອງນັກຮຽນໃນວິຊາພາສາລາວ
ແລະ ຄະນິດສາດ)

ການປະເມີນຕົນເອງຕາມ ມຄພ ເພື່ອຊ່ວຍຂັ້ນໂຮງຮຽນໃນການກຳນົດ:

ຈຸດແຂງຂອງໂຮງຮຽນທີ່ມີ
ຢູ່ແລ້ວ ຫຼື 'ການປະຕິບັດທີ່ດີ'¹¹
ໃນໂຮງຮຽນ, ເຊິ່ງຫຼັງຈາກນັ້ນ
ສາມາດແລກປ່ຽນໃຫ້ແກ່ໂຮງ
ຮຽນອື່ນໆ.

ຈຸດທີ່ຕ້ອງໄດ້ປັບປຸງ, ເຊິ່ງ
ສາມາດບັນຈຸເຂົ້າໃນແຜນ
ພັດທະນາຂອງໂຮງຮຽນ.

ນຳໃຊ້ ມຄພ ເພື່ອເປັນຕົວຊີ້ວັດພື້ນຖານ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ໂຮງຮຽນສາມາດແຍກປະເພດກຸ່ມໂຮງຮຽນໃນສາມປະເພດ
ໂຮງຮຽນ:

ໂຮງຮຽນທີ່ຜ່ານເກນ (ສີຂຽວ)

ໂຮງຮຽນທີ່ຕ້ອງໄດ້ປັບປຸງໜ້ອຍ
(ສີເຫຼືອງ)

ໂຮງຮຽນທີ່ຕ້ອງໄດ້ປັບປຸງຫຼາຍ
(ສີແດງ)

¹¹ ເນື້ອໃນດັ່ງກ່າວປະກອບມີການຮ່ວມມືລະຫວ່າງຄູອາຈານພາຍໃນໂຮງຮຽນ, ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງໂຮງຮຽນໃນກຸ່ມດຽວກັນ, ການຕິດຕາມການຂຶ້ນທ້ອງສອນຂອງ
ຄູ, ແລະອື່ນໆ.

ການຈັດໝວດປະເພດຂອງກຸ່ມໂຮງຮຽນ ບໍ່ໄດ້ມີຈຸດປະສົງເພື່ອປະຕິບັດລະບຽບກັບໂຮງຮຽນ, ແຕ່ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ໂຮງຮຽນທີ່ປະຕິບັດຍັງບໍ່ທັນໄດ້ດີໃຫ້ໄດ້ຮັບບຸລິມະສິດໃນການສະໜັບສະໜູນຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອ ເພີ່ມເຕີມຈາກ ສກມ.

ຂະບວນການພັດທະນາໂຮງຮຽນ ຕາມ ມຄພ ຍັງໄດ້ສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີເຂົ້າໃນການປ້ອນຂໍ້ມູນທາງອອນລາຍເພື່ອສະໜັບສະໜູນຊ່ວຍເຫຼືອໂຮງຮຽນໃນການປະເມີນຕົນເອງ ແລະ ການວາງແຜນການພັດທະນາຂອງເຂົາເຈົ້າ. ລະບົບຂໍ້ມູນທີ່ສາມາດສະແດງຜົນດ້ວຍຮູບແບບແຜນທີ່ໃຫ້ເຫັນທີ່ຕັ້ງໂຮງຮຽນແຍກແຕ່ລະປະເພດເພື່ອສະໜັບສະໜູນຊ່ວຍເຫຼືອ ພ້ອມດ້ວຍຂໍ້ມູນຂອງໂຮງຮຽນທີ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນຕົວຊີ້ວັດຕາມ ມຄພ ສຳລັບແຕ່ລະໂຮງຮຽນ. ຈຸດປະສົງເພື່ອສ້າງຖານຫຼັກຖານເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ຊ່ວຍໃນການຕິດຕາມ- ການວາງແຜນການພັດທະນາໃຫ້ດີຂຶ້ນສຳລັບຂັ້ນໂຮງຮຽນ ແລະ ສກມ, ພະແນກສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາແຂວງ, ສສກ, ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນໆ.

© UNICEF/UN0311115/

6. ຂໍສະເໜີແນະນຳດ້ານນະໂຍບາຍ

ພາກດັ່ງກ່າວນີ້ ຄາດຫວັງວ່າ ຈະຊ່ວຍສະໜັບສະໜູນກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ, ບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາໃນ ການຊຸກຍູ້ຄວາມຄືບໜ້າຂອງແຜນພັດທະນາຂະແໜງການສຶກສາ ແລະ ກິລາ 2021-2025, ຮັບປະກັນໃຫ້ເດັກນ້ອຍ ທຸກຄົນໄດ້ມີການຮຽນຮູ້ ແລະ ສາມາດບັນລຸສັກກະຍະພາບຂອງພວກເຂົາໄດ້ຢ່າງເຕັມທີ່ ໃນ ສປປ ລາວ.

ຂໍສະເໜີແນະນຳດ້ານນະໂຍບາຍທີ່ຈັດເປັນກຸ່ມຕາມຫົວຂໍ້ ແລະ ໄດ້ດຶງມາຈາກການຄົ້ນພົບຫຼັກຂອງການສຶກສາຄັ້ງນີ້ລວມມີ (1) ຄຸນລັກສະນະ ແລະ ການປະຕິບັດທີ່ດີໃນໂຮງຮຽນປະສິດທິຜົນສູງທີ່ສາມາດເອົາມາແຈ້ງບອກດ້ານນະໂຍບາຍ ແລະ ນຳໄປປະຕິບັດໃນຂະແໜງການສຶກສາ, ລວມທັງສິ່ງທ້າທາຍທີ່ໂຮງຮຽນປະສິດທິຜົນໜ້ອຍກຳລັງປະເຊີນໜ້າຢູ່ ແລະ (2) ການຄົ້ນພົບທົ່ວໄປທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄຸນນະພາບຂອງການສຶກສາ ແລະ ທີ່ຕິດພັນກັບໂຮງຮຽນທັງໝົດໃນ ສປປ ລາວ.

ການລົງທຶນໃນຂີດຄວາມສາມາດຂອງ ຄູສອນດ້ວຍແນວທາງແບບຄົບຖ້ວນ ແລະ ມີຍຸດທະສາດ

ຄວາມທ້າທາຍຫຼັກ

ການສຶກສານີ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ຂີດຄວາມສາມາດຂອງຄູສອນ - ທີ່ກຳນົດໂດຍຄວາມຮູ້ທາງດ້ານເນື້ອໃນ ແລະ ທັກສະໃນການສິດສອນ - ເປັນຕົວຄາດຄະເນທີ່ໜັກແໜ້ນຕໍ່ຜົນການຮຽນຂອງນັກຮຽນໃນໂຮງຮຽນຊັ້ນປະຖົມຂອງລາວ. ຄູສອນໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງມີຄວາມຮູ້ທາງດ້ານເນື້ອໃນສູງກວ່າຄູໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນໜ້ອຍ, ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຄວາມຮູ້ດ້ານເນື້ອໃນຂອງຄູກໍຍັງຕໍ່າຢູ່ ໂດຍທົ່ວໄປ, ຕາມຜົນການປະເມີນຄູຈຳນວນເຄິ່ງໜຶ່ງ ແມ່ນໄດ້ຄະແນນຕໍ່າກວ່າ 50% ໃນວິຊາຄະນິດສາດ ແລະ ພາສາລາວ. ຊີ້ໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມສຳຄັນຂອງການຍົກລະດັບຄຸນນະພາບການສຶກສາຂອງຄູໃນ ສປປ ລາວ. ແຜນພັດທະນາຂະແໜງການສຶກສາ ແລະ ກິລາ 2021-2025 ກໍໄດ້ເນັ້ນໜັກເຖິງຄວາມຈຳເປັນໃນການກຳນົດແນວທາງຢ່າງຮອບດ້ານ ແລະ ມີຍຸດທະສາດໃນການພັດທະນາວິຊາຊີບດ້ານການສຶກສາ. ແນວທາງແບບຄົບຖ້ວນດັ່ງກ່າວຄວນກວມເອົາຂະບວນການທັງໝົດໃນການພັດທະນາວິຊາຊີບແບບຍາວນານ, ມັບຕັ້ງແຕ່ການບັນຈຸຄູ, ການສ້າງຄູ-ການບຳລຸງຄູ, ການຮັກສາຕຳແໜ່ງຄູ, ຄວາມກ້າວໜ້າໃນອາຊີບການງານ ແລະ ການພັດທະນາວິຊາຊີບຄູຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ.

ຂໍ້ສະເໜີແນະ:

ສະໜັບສະໜູນຊ່ວຍເຫຼືອຄູສອນໃຫ້ມີຄວາມຊຳນານທາງດ້ານເນື້ອໃນຂອງວິຊາພາສາລາວ ແລະ ຄະນິດສາດຜ່ານລະບົບການສ້າງຄູ ແລະ ບຳລຸງຄູ. ສສກ ຄວນຂະຫຍາຍໂອກາດໃນການພັດທະນາວິຊາຊີບສຳລັບຄູສອນເພື່ອປັບປຸງຄວາມຮູ້ທາງດ້ານເນື້ອໃນຂອງເຂົາເຈົ້າເພີ່ມຕື່ມອີກ. ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາຄວນດຳເນີນການທົບທວນຄືນຕາມແຜນງານການສ້າງຄູ ແລະ ພິຈາລະນາດຳເນີນການທົດລອງຂະບວນການເລືອກເຟັ້ນເພີ່ມເຕີມເອົານັກສຶກສາທີ່ຈົບໃໝ່ເຂົ້າໄປສຶກສາໃນສາຍສ້າງຄູ, ເພື່ອແກ້ໄຂສະພາບທີ່ສືບຕໍ່ທຸດຈຳນວນໂຄຕ້າຄູໃນຊຸມປີຕໍ່ໜ້າ. ສສກ ຄວນຂະຫຍາຍໂອກາດໃນການພັດທະນາວິຊາຊີບຄູແບບຕໍ່ເນື່ອງສຳລັບຄູປະຈຳການຜ່ານຫຼັກສູດໄລຍະສັ້ນແບບອອນລາຍ, ແບບປະສົມປະສານ ຫຼື ແບບເຊິ່ງໜ້າໂດຍການຈັດຊ່ວງພັກແລ້ງ ແລະ ຫຼັກສູດໄລຍະສັ້ນ. ມັນຍັງມີຄວາມສຳຄັນຢູ່ບ່ອນວ່າ ບໍ່ຄວນຈັດຕັ້ງສ້າງໂອກາດການພັດທະນາວິຊາຊີບເຫຼົ່ານີ້ໃນໄລຍະເວລາທີ່ມີການສິດສອນໃນໂມງເຮັດວຽກ ເພື່ອຫຼີກລ້ຽງການຂາດສອນຂອງຄູທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນໄດ້.

ສ້າງຕັ້ງລະບົບການຊ່ວຍເຫຼືອວິທີການສິດສອນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສຳລັບວິຊາຊີບທາງດ້ານການສຶກສາ. ວິທີການດັ່ງກ່າວນີ້ຄວນກວມລວມເຖິງການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງຂອງລະບົບກຸ່ມໂຮງຮຽນທີ່ເນັ້ນໃສ່ໃຫ້ມີການຮຽນຮູ້ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ, ການສ້າງເຄືອຄ່າຍໃນການຊຸກຍູ້ຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ຄຳແນະນຶກສາ ແລະ ສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືກັນພາຍໃນໂຮງຮຽນ. ເພື່ອຈັດສັນແນວຄວາມຄິດກຸ່ມໂຮງຮຽນ ເຊິ່ງຖືເປັນການສະໜັບສະໜູນເພີ່ມເຕີມ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນຫຼາຍກວ່າໃຫ້ມີຄວາມລົງຕົວທາງດ້ານພາລະບົດບາດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ລະຫວ່າງກຸ່ມໂຮງຮຽນ, ສກມ ແລະ ສຶກສານິເທດ. ບັນດາວິທະຍາໄລສ້າງຄູ ຄວນໄດ້ຮັບການພັດທະນາ ໃຫ້ສາມາດເປັນ ສູນພັດທະນາວິຊາຊີບ. ມາດຕະຖານຄຸນນະພາບຂັ້ນພື້ນຖານ (ມຄພ) ຄວນຖືກນຳໃຊ້ສຳລັບໂຮງຮຽນໃນການປະເມີນຄວາມຕ້ອງການ ໃນການພັດທະນາວິຊາຊີບການສອນ, ການວາງແຜນ ແລະ ການປະເມີນຜົນ.

ຮັບປະກັນການລົງທຶນທີ່ມີຄວາມຍືນຍົງ ແລະ ມີຍຸດທະສາດໃສ່ຄຸນນະພາບຂອງຄູສອນຊັ້ນປະຖົມ ເພື່ອປັບປຸງຜົນການຮຽນຂອງນັກຮຽນ. ເນື່ອງຈາກສະພາບການໃນປະຈຸບັນທີ່ຂີດຄວາມສາມາດຂອງຄູສອນຍັງຕໍ່າ ແລະ ງົບປະມານການສຶກສາທີ່ມີຈຳກັດຢູ່ໃນປະເທດ, ສິ່ງດັ່ງກ່າວ ມັນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການເພີ່ມງົບປະມານທີ່ບໍ່ແມ່ນເງິນເດືອນຂຶ້ນຕື່ມຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ໂດຍຜ່ານການປັບປຸງການຄຸ້ມຄອງການເງິນ ແລະ ການຈັດສັນຢ່າງມີປະສິດທິພາບຂອງງົບປະມານການສຶກສາ.

ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານພາວະຜູ້ນຳ ແລະ ວິທີການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານຂອງໂຮງຮຽນ

ຄວາມທ້າທາຍຫຼັກ

ການຄົ້ນຄວ້າໃນຄັ້ງນີ້ໄດ້ຢືນຢັນເຖິງຄວາມສຳຄັນຂອງຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນທີ່ມີຄວາມຊຳນານໃນການໃຫ້ຄຳແນະນຳ ແລະ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການປັບປຸງການຮຽນຮູ້ຂອງນັກຮຽນທຸກຄົນ. ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນ ຢູ່ໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງສາມາດເຮັດສິ່ງນີ້ໃຫ້ບັນລຸໄດ້ດ້ວຍການສົ່ງເສີມການຮ່ວມມື, ສະໜອງການສະໜັບສະໜູນຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ແກ່ຄູສອນ, ເຮັດໃຫ້ພໍ່ແມ່ຜູ້ປົກຄອງເປັນສະເໝືອນຄູ່ຮ່ວມງານໃນການປັບປຸງການຮຽນຮູ້ຂອງນັກຮຽນ ແລະ ສ້າງຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ແລະ ຄວາມເຄົາລົບນັບຖື ທັງໃນໂຮງຮຽນ ແລະ ຊຸມຊົນ. ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນຈຳນວນຫຼາຍລາຍງານວ່າຍັງມີຄວາມຕ້ອງການຮັບການເຝິກອົບຮົມເພີ່ມເຕີມ ໃນການສົ່ງເສີມຜົນສຳເລັດທາງດ້ານວິຊາການ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຫຼັກສູດໃໝ່ ການນຳໃຊ້ເງິນບໍລິຫານໂຮງຮຽນຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ.

ຂໍສະເໜີແນະ:

ພັດທະນາຂີດຄວາມສາມາດຂອງຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນໃຫ້ເປັນຜູ້ນຳທາງການສຶກສາ ແລະ ຂອບເວລາສຳລັບກິດຈະກຳການນຳພາການຮຽນ-ການສອນໃນໜ້າວຽກຫຼັກຂອງຜູ້ອຳນວຍການ. ສະທ້ອນໃຫ້ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ທີ່ດີຂອງຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງເຫັນຈະແຈ້ງຕື່ມໃນການທົບທວນຄືນ 7 ໜ້າວຽກຂອງຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນ ຂອງ ສສກ. ການຄົ້ນພົບຈາກການຄົ້ນຄວ້ານີ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນເຖິງຫຼາກຫຼາຍຂົງເຂດໃນການພັດທະນາວິຊາຊີບສຳລັບຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນ, ສົ່ງເສີມວັດທະນະທຳການຮຽນຮູ້ຮ່ວມກັນ, ການປະເມີນຕົນເອງຕາມ ມຄພ ແລະ ການນຳໃຊ້ເງິນບໍລິຫານໂຮງຮຽນໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນເພື່ອປັບປຸງການສິດສອນ ແລະ ການຮຽນຮູ້ຂອງນັກຮຽນ.

ສົ່ງເສີມບົດບາດຍິງ-ຊາຍໃນການເປັນຜູ້ນຳໂຮງຮຽນ. ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງມີທ່າອ່ຽງທີ່ຈະເປັນເພດຍິງ ແຕ່ແມ່ຍິງຍັງບໍ່ມີຕົວແທນໃນຕຳແໜ່ງດັ່ງກ່າວ. ຕ້ອງມີການຄົ້ນຄວ້າຕື່ມອີກວ່າ ສິ່ງທີ່ກົດຂວາງໃນການສົ່ງເສີມແມ່ຍິງໃຫ້ກ້າວໄປສູ່ບົດບາດການເປັນຜູ້ນຳ ແລະ ກຳນົດວິທີແກ້ໄຂນະໂຍບາຍທີ່ເປັນໄປໄດ້ສຳລັບການຄັດເລືອກ ແລະ ຮັກສາຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນທີ່ເປັນເພດຍິງ¹².

¹² ເບິ່ງວາລະການຄົ້ນຄວ້າສາກົນ [Women in Learning Leadership: Women’s School Management and Leadership Practices](#) , ຮ່ວມລະຫວ່າງຫ້ອງການຄົ້ນຄວ້າ ຂອງອົງການຢູນີເຊັບ ແລະ IIEP-UNESCO Dakar.

ຫັນປ່ຽນເພື່ອກ້າວໄປສູ່ການບໍລິຫານໂຮງຮຽນໂດຍເອົາການຮຽນຮູ້ ເປັນຫຼັກທີ່ເນັ້ນໃສ່ຂະບວນການຮຽນຂອງນັກຮຽນທຸກຄົນ

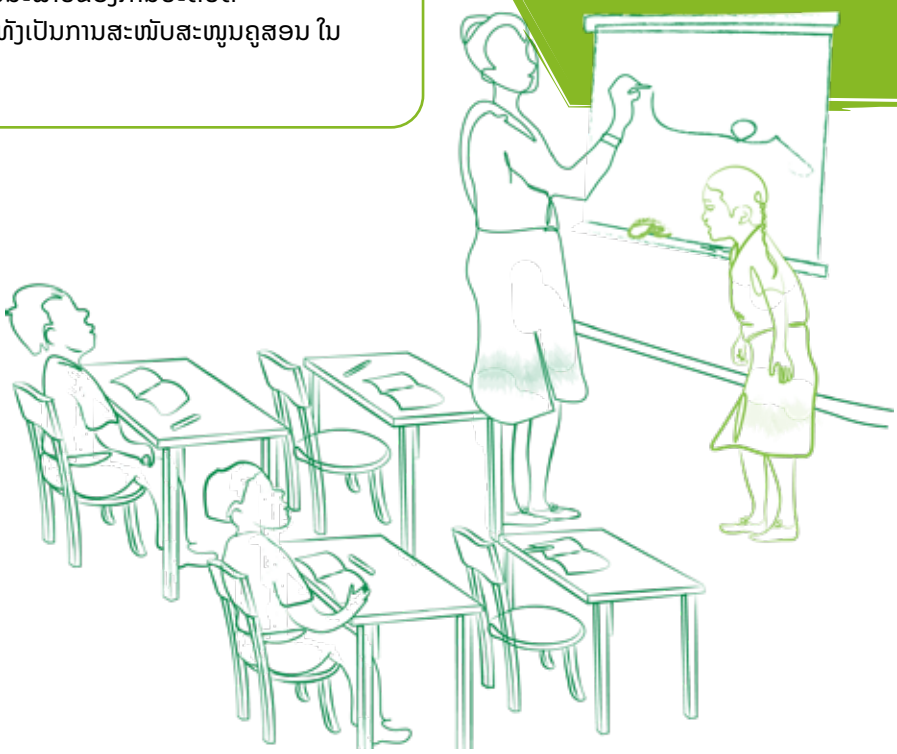
ຄວາມທ້າທາຍຫຼັກ

ໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງ ເບິ່ງຄືວ່າຈະສຸມໃສ່ການຮຽນຂອງນັກຮຽນທຸກຄົນຫຼາຍກວ່າ ແລະ ນຳໃຊ້ກົນລະຍຸດທາງການສອນທີ່ຫຼາກຫຼາຍໃນຄວາມສະໝໍ່າສະເໝີສູງກວ່າ, ລວມທັງການສືບຕໍ່ສອນຈົນກ່ວານັກຮຽນທຸກຄົນຈະເຂົ້າໃຈ, ກວດກາວຽກທີ່ມອບໃຫ້ທ້ອງຮຽນຂອງນັກຮຽນ ແລະ ກວດກາວຽກບ້ານຂອງນັກຮຽນ ແລະ ໃຫ້ການຕິດຕາມຢ່າງໃກ້ຊິດຕໍ່ຜົນການຮຽນຂອງນັກຮຽນທີ່ອ່ອນ ແລະ ການປ່ຽນແປງຂອງເຂົາເຈົ້າຕາມໄລຍະເວລາ. ການປະຕິບັດເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນຂອງການປະເມີນຜົນຮຽນຂອງນັກຮຽນໃນລະຫວ່າງການຮຽນ ແລະ ການສອນບຳລຸງເພີ່ມໃຫ້ແກ່ນັກຮຽນ, ເຊິ່ງມີຈຸດປະສົງອັນຍອດຍິ່ງ ເພື່ອປັບປຸງການສິດສອນຂອງຄູ ແລະ ການຮຽນຮູ້ຂອງນັກຮຽນ. ໃນສະພາບການສຶກສາຂອງ ສປປ ລາວ ໃນປະຈຸບັນ, ການນຳສະເໜີການປະເມີນຜົນການຮຽນໃນລະຫວ່າງຂອງນັກຮຽນເຂົ້າຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ນອກທ້ອງຮຽນກາຍເປັນສິ່ງຈຳເປັນຢ່າງຍິ່ງ ເພາະມັນມີບົດບາດສຳຄັນໃນການປະຕິບັດຫຼັກສູດປະຖົມອັນໃໝ່ລວມທັງຂະບວນການຟື້ນຟູການຮຽນຮູ້ພາຍຫຼັງສະພາບການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາໂຄວິດ-19. ນອກຈາກນັ້ນ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການປະເມີນການຮຽນໃນລະຫວ່າງຂອງນັກຮຽນຕ້ອງການລະບົບການສຶກສາທີ່ສາມາດຕິດຕາມຄຸນນະພາບຂອງການປະຕິບັດການປະເມີນ ພ້ອມທັງເປັນການສະໜັບສະໜູນຄູສອນ ໃນເວລາຈຳເປັນ.

ຂໍ້ສະເໜີແນະ:

ສ້າງລະບົບການປະເມີນການຮຽນຂອງນັກຮຽນໃນລະຫວ່າງການຮຽນ-ການສອນ ລວມທັງສ້າງຂີດຄວາມສາມາດໃຫ້ແກ່ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນ ແລະ ຄູສອນໃຫ້ມີທັກສະທີ່ຈຳເປັນ ພ້ອມດ້ວຍເຄື່ອງມືໃນການປະເມີນຢ່າງຄົບຊຸດ. ພາຍໃນລະບົບຕ້ອງຮັບປະກັນການນຳເອົາການປະເມີນການຮຽນຂອງນັກຮຽນໃນລະຫວ່າງການຮຽນ-ການສອນເຂົ້າໃນການສ້າງແຜນການຂອງຂະແໜງການສຶກສາ, ລະບົບສ້າງຄູ ແລະ ການພັດທະນາວິຊາຊີບຄູແບບຕໍ່ເນື່ອງ. ຈຳເປັນຕ້ອງຊຸກຍູ້ຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ຄູມີທັກສະ ແລະ ພ້ອມດ້ວຍເຄື່ອງມືສຳລັບການປະເມີນ ເພື່ອປະເມີນ ແລະ ຕິດຕາມການຮຽນຂອງນັກຮຽນທັງໃນສາຍສ້າງຄູ ແລະ ບຳລຸງຄູໃຫ້ມີການພັດທະນາວິຊາຊີບແບບຕໍ່ເນື່ອງ. ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາຄວນພິຈາລະນາພັດທະນາຊຸດເຄື່ອງມືສຳລັບຄູສອນ ລວມທັງການສອນບຳລຸງ, ການສອນເພີ່ມ ແລະ ການສອນແບບເລັ່ງລັດ ພ້ອມທັງຫຼັກສູດທີ່ອອກແບບມາສຳລັບບາງວິຊາສະເພາະ, ທີ່ຈະຊ່ວຍໃຫ້ຄູສາມາດຕອບສະໜອງຕໍ່ລະດັບການຮຽນຮູ້ທີ່ແຕກຕ່າງກັນຂອງນັກຮຽນໄດ້. ການນຳໃຊ້ການປະເມີນການຮຽນຂອງນັກຮຽນໃນລະຫວ່າງການຮຽນ-ການສອນຍັງມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ຄູສາມາດຈັດການຮຽນການສອນບຳລຸງທີ່ເໝາະສົມສຳລັບຜູ້ຮຽນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການປິດໂຮງຮຽນເນື່ອງຈາກການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດ ໂຄວິດ-19.

ການສ້າງບັນຍາກາດໃນໂຮງຮຽນທີ່ເອື້ອອຳນວຍເປັນການຮຽນຮ່ວມ ແລະ ປອດໄພສຳລັບເດັກນ້ອຍທຸກຄົນ

ຄວາມທ້າທາຍຫຼັກ

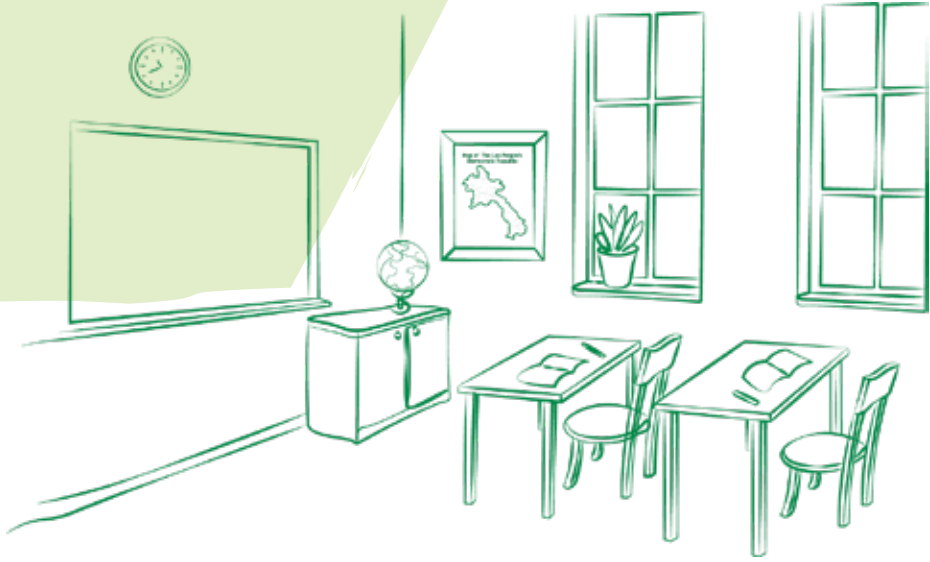
ເຖິງແມ່ນວ່າ ນັກຮຽນ, ຄູ ແລະ ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນ ໄດ້ລາຍງານໂດຍລວມ ກ່ຽວກັບສະພາບແວດລ້ອມ ບັນຍາກາດທີ່ດີພາຍໃນໂຮງຮຽນ, ແຕ່ກໍຍັງມີຄວາມກັງວົນ ໃຈຫຼາຍ ກ່ຽວກັບການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງໃນໂຮງຮຽນ ແລະ ການເຢາະເຢີຍກັນ ແລະ ຄວາມຂັດແຍ່ງກັບຄູສອນ ລວມ ທັງການລົງໂທດທາງຮ່າງກາຍ. ຄວາມສຳຄັນຂອງສະພາບ ແວດລ້ອມບັນຍາກາດໃນໂຮງຮຽນທີ່ດີ ເຊິ່ງເປັນສິ່ງສົ່ງເສີມ ການຮຽນຮ່ວມ ແລະ ສະຫວັດດີພາບຂອງນັກຮຽນແມ່ນ ໄດ້ຖືກຍອມຮັບຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ເປັນການເພີ່ມໂອກາດ ແລະ ທາງເລືອກໃນຊີວິດໃຫ້ແກ່ນັກຮຽນ, ຍັງຖືວ່າເປັນການ ຊ່ວຍໃຫ້ນັກຮຽນມີຄວາມຈະເລີນຮຸ່ງເຮືອງໃນການຮຽນຮູ້, ຫຼຸດຜ່ອນໂອກາດທີ່ຈະປະລະອອກໂຮງຮຽນ, ສາມາດສູ້ ແລະ ຜ່ານຜ່າກັບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ແລະ ປົກປ້ອງນັກຮຽນ ຈາກບັນຫາສຸຂະພາບຈິດ (IIEP-UNESCO, 2021b).

ຂໍ້ສະເໜີແນະ:

ສືບຕໍ່ຕິດຕາມຄວາມເປັນຢູ່ທີ່ດີຂອງນັກຮຽນໃນ ການປະເມີນຜົນສຳເລັດການຮຽນຂອງນັກຮຽນ (ASLO) ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈອື່ນໆ ພ້ອມທັງ ສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນເຫຼົ່ານີ້ເຂົ້າໃນການວາງແຜນ. ການທົບທວນ ແຜນພັດທະນາການສຶກສາ ແລະ ກິລາ ຄັ້ງທີ IX (2021-2025) ເຄິ່ງສະໄໝ, ຄວນສຳຫຼວດ ຄວາມເປັນໄປໄດ້ ໃນການລວມເອົາຕົວຊີ້ບອກດ້ານ ການເປັນຢູ່ທີ່ດີຂອງນັກຮຽນເຂົ້າໃນຂອບການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ.

ພິຈາລະນາກຳນົດມາດຕະການເພື່ອປັບປຸງ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາກ່ຽວກັບສະພາບແວດລ້ອມບັນຍາກາດ ໃນໂຮງຮຽນ ໂດຍການຫຼຸດຜ່ອນກຳລະນິມີການໃຊ້ ຄວາມຮຸນແຮງໃນໂຮງຮຽນ ແລະ ກົດລະບຽບພາຍໃນ ທ້ອງຮຽນ. ຕົວຢ່າງ: ສະເໜີຮູບແບບການຮຽນຮູ້ດ້ານ ອາລົມສັງຄົມໃນໂຮງຮຽນທີ່ຈະເຮັດຜົນການຮຽນຂອງ ນັກຮຽນດີຂຶ້ນ (Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning 2020) ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນກຳລະນິມີການ ເຢາະເຢີຍ ແລະ ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງໃນໂຮງຮຽນ ແລະ ໃນຊຸມຊົນ (Inter-agency Network for Education in Emergencies 2016). ຖ້າ ຮູບແບບການດຳເນີນດັ່ງກ່າວເປັນຕົວເລືອກ, ບັນດາ ວິທະຍາໄລສ້າງຄູ, ພະແນກສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ແຂວງ ແລະ ຫ້ອງການສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາເມືອງ, ຄະນະພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນບ້ານ, ຜູ້ອຳນວຍການ ໂຮງຮຽນ ແລະ ຄູຕ້ອງຮ່ວມກັນໃນການສະໜັບສະໜູນ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

ປັບປຸງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເງິນບໍລິຫານໂຮງຮຽນ

ຄວາມທ້າທາຍຫຼັກ

ໃນຊຸມປີຜ່ານມານີ້, ເຖິງແມ່ນວ່າ ຍັງມີບາງປະເດັນທີ່ ຕ້ອງການໃຫ້ມີການປັບປຸງ. ມີບາງໂຮງຮຽນຍັງໄດ້ລາຍງານ ວ່າ ບໍ່ໄດ້ຮັບເງິນບໍລິຫານໂຮງຮຽນເຕັມຈໍານວນ ແລະ ຊັກຊ້າ. ມີໂຮງຮຽນບໍ່ເຖິງເຄິ່ງໜຶ່ງທີ່ສາມາດບັນລຸເປົ້າໝາຍ ຕໍ່າ 60 ສ່ວນຮ້ອຍຂອງການໃຊ້ຈ່າຍໃນກິດຈະກຳທີ່ເປັນ ບຸລິມະສິດ.

ຂໍ້ສະເໜີແນະ:

ຮັບປະກັນວຽກງານເອກະສານຂອງເງິນບໍລິຫານ ໂຮງຮຽນໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ການນໍາໃຊ້ ເອກະສານຂອງ ເງິນບໍລິຫານໂຮງຮຽນຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ລະຫວ່າງ ໂຮງຮຽນ ແລະ ພະນັກງານຂອງໂຮງຮຽນ. ພາກສ່ວນ ສໍາຄັນຂອງການປະຕິບັດເງິນບໍລິຫານໂຮງຮຽນ ແມ່ນ ການປະກອບເອກະສານ, ດັ່ງນັ້ນ: ຈຶ່ງມີຄວາມສໍາຄັນໃນ ການເຝິກອົບຮົມພະນັກງານໂຮງຮຽນໃນການນໍາໃຊ້ຢ່າງ ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ອື່ນໆ ເຊັ່ນ: ບົດສະຫຼຸບລາຍຈ່າຍ ເງິນບໍລິຫານໂຮງຮຽນ ແລະ ບົດບັນທຶກບັນດາກອງ ປະຊຸມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບເງິນບໍລິຫານໂຮງຮຽນ.

ທົບທວນຄືນປະເພດລາຍການໃຊ້ຈ່າຍຕົວຈິງທີ່ ອະນຸຍາດໃຫ້ນໍາໃຊ້ຈາກເງິນບໍລິຫານໂຮງຮຽນ. ເນື່ອງຈາກມີຄວາມກັງວົນໃນຂອບເຂດກວ້າງຂວາງ ກ່ຽວກັບຂີດຄວາມສາມາດຂອງຄູໃນປະເທດ ແລະ ຈາກ ການໃຫ້ຄໍາສໍາພາດຂອງຜູ້ອໍານວຍການໂຮງຮຽນ, ອະນຸມັດໃຫ້ນໍາໃຊ້ເງິນບໍລິຫານໂຮງຮຽນເຂົ້າໃນການການ ເຝິກອົບຮົມຄູ. ສືບຕໍ່ຄົ້ນຄວ້າຊອກສາເຫດວ່າເປັນຫຍັງ ຈຶ່ງເປັນການຍາກສໍາລັບໂຮງຮຽນທີ່ຈະບັນລຸເປົ້າໝາຍ ບຸລິມະ ສິດໃນການກໍານົດການໃຊ້ຈ່າຍໃຫ້ໄດ້ຢ່າງນ້ອຍ 60% ແລະ ເພື່ອນໍາມາທົບທວນປັບປຸງປະເພດຂອງລາຍຈ່າຍ.

ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ລະບົບການສຶກສາໃຫ້ມີມາດຕະການໃນການຫຼຸດຜ່ອນ ແລະ ໃຫ້ມີຄວາມຢືດຢູ່ນຫຼາຍຂຶ້ນໃນເວລາເກີດການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດໂຄວິດ-19 ແລະ ວິກິດການທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນຈາກພາຍນອກໃນອານາຄົດ

ຄວາມທ້າທາຍຫຼັກ

ເຖິງແມ່ນວ່າໂຮງຮຽນສ່ວນໃຫຍ່ໄດ້ລາຍງານການປະຕິບັດບາງກິດຈະກຳການຮຽນຮູ້ທາງໄກ, ພະນັກງານໂຮງຮຽນໄດ້ກ່າວວ່າ ພວກເຂົາເຈົ້າພະຍາຍາມຢ່າງໜັກ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ກິດຈະກຳການຮຽນຮູ້ທີ່ມີປະສິດທິພາບໃນໄລຍະເວລາໂຮງຮຽນປິດ, ແຕ່ການຮຽນຮູ້ໄດ້ຢຸດສະຖັກສຳລັບນັກຮຽນສ່ວນໜຶ່ງ ເພາະວ່າພວກເຂົາຂາດການເຂົ້າເຖິງເຕັກໂນໂລຊີທີ່ຈຳເປັນ ຫຼື ພວກເຂົາບໍ່ຮູ້ວິທີການນຳໃຊ້ອຸປະກອນເຫຼົ່ານີ້ເພື່ອການຮຽນຮູ້ການສູນເສຍໂອກາດໃນການຮຽນຮູ້ ໂດຍສະເພາະນັກຮຽນທີ່ມີຜົນການຮຽນຕໍ່າ, ສະພາບການເງິນທີ່ຖົດຖອຍລົງໃນບັນດາຄອບຄົວ ແລະ ຄູສອນ ຄວາມກົດດັນຕໍ່ຄູສອນໃນການສອນ ແລະ ສອນໃຫ້ຈົບຫຼັກສູດພາຍໃນໄລຍະເວລາອັນສັ້ນລ້ວນແຕ່ແມ່ນສິ່ງທ້າທາຍທັງໝົດ. ສິ່ງສຳຄັນແມ່ນຕ້ອງໄດ້ຄົ້ນຄວ້າມາດຕະການເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ລະບົບການສຶກສາໃຫ້ມີຄວາມຢືດຢູ່ນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກພາຍນອກທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນໃນອານາຄົດ.

ຂໍສະເໜີແນະ:

ຂະຫຍາຍການເຂົ້າເຖິງການຮຽນຮູ້ດິຈິຕອນ ແລະ ປັບປຸງໂຄງລ່າງພື້ນຖານຂອງ ໄອຊີທີ ໃນເຂດຊົນນະບົດ. ສສກ ຄວນເຮັດໃຫ້ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ເຂົ້າມາມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງຈິງຈັງ ເພື່ອເສີມຂະຫຍາຍ ວິທີການແກ້ໄຂບັນຫາໂດຍການຮຽນຮູ້ແບບດິຈິຕອນທີ່ມີຢູ່ ແລະ ແບບໃໝ່, ລວມທັງຄັງປັນຍາລາວ, ພ້ອມທັງລະດົມແຫຼ່ງທຶນຕ່າງໆ ເພື່ອປັບປຸງພື້ນຖານໂຄງລ່າງໄອຊີທີ ຂອງໂຮງຮຽນໃນທົ່ວປະເທດ ໂດຍເນັ້ນໃສ່ເຂດຊົນນະບົດ. ສ້າງທັກສະດ້ານໄອຊີທີ ໃຫ້ ສກມ ແລະ ຂັ້ນໂຮງຮຽນໄປພ້ອມໆກັນ.

ສ້າງຕັ້ງລະບົບການສະໜັບສະໜູນຊ່ວຍເຫຼືອຈາກທຸກພາກສ່ວນທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມໃນວຽກງານການສຶກສາ

ຄວາມທ້າທາຍຫຼັກ

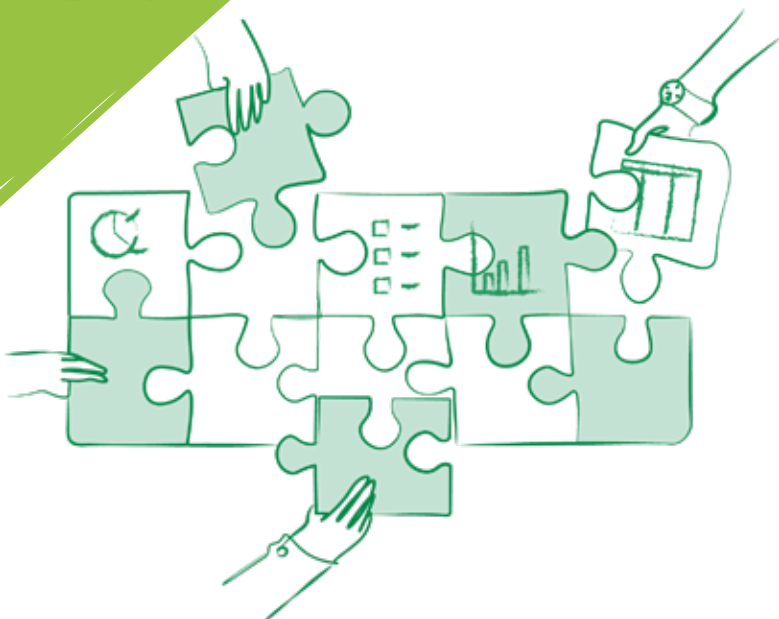
ເພື່ອປັບປຸງຜົນການຮຽນຂອງນັກຮຽນແມ່ນຕ້ອງມີລະບົບທີ່ເຂັ້ມແຂງໃນການໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ແກ່ໂຮງຮຽນ. ສສກ ໄດ້ສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ມຄພ ພາກ1: ‘ປັດໄຈນຳເຂົ້າ’ ເພື່ອໃຊ້ເຂົ້າໃນການພັດທະນາ ແຜນງົບປະມານ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດປະຈຳປີຂອງເມືອງ. ສິ່ງນີ້ ແມ່ນການປະຕິບັດນະໂຍບາຍທີ່ສຳຄັນ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການກຳນົດເປົ້າຫມາຍທີ່ຊັດເຈນ ແລະ ເໝາະສົມໃນການຈັດສັນງົບປະມານ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທີ່ມີຢູ່ຕາມຄວາມຕ້ອງການໃຫ້ກັບໂຮງຮຽນ. ພາກສ່ວນອື່ນໆ ເຊັ່ນ: ຄພສບ ກໍ່ມີບົດບາດທີ່ສຳຄັນໃນການສືບຕໍ່ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນຊ່ວຍເຫຼືອໃນການພັດທະນາໂຮງຮຽນ. ບັນຫາການຂາດສອນຂອງຄູຍັງເປັນສິ່ງທີ່ທ້າທາຍໃນ ສປປ ລາວ ແລະ ຄພສບ ມີບົດບາດສຳຄັນຫຼາຍທີ່ຈະຊ່ວຍໃນການຕິດຕາມການຂາດສອນຂອງຄູ ລວມທັງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາໂຮງຮຽນ ແລະ ການນຳໃຊ້ເງິນບໍລິຫານໂຮງຮຽນ.

ຂໍ້ສະເໜີແນະ:

ສືບຕໍ່ການຈັດສັນຊັບພະຍາກອນໃຫ້ກັບໂຮງຮຽນທີ່ມີຄວາມຕາມຄວາມຕ້ອງການຫຼາຍ ໂດຍຜ່ານການນຳໃຊ້ ມຄພ ພາກ1, ຕ້ອງທົດລອງນຳໃຊ້ການຈັດປະເພດການສະໜັບສະໜູນໂຮງຮຽນ ຕາມ ມຄພ. ການສັງລວມເອົາຂໍ້ມູນ ມຄພ ເຫຼົ່ານີ້ (ພາກ 1, 2 ແລະ 3) ເຂົ້າໃນປະເພດການສະໜັບສະໜູນໂຮງຮຽນຈະຊ່ວຍການຈັດລຳດັບບູລິມະສິດ ແລະ ການກຳນົດເປົ້າໝາຍຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ແກ່ໂຮງຮຽນ. ສສກ ຄວນພິຈາລະນາທົດລອງ ‘ການຈັດສັນເງິນເພີ່ມ’ ໃສ່ ເງິນບໍລິຫານໂຮງຮຽນຕາມປະເພດການສະໜັບສະໜູນໂຮງຮຽນ ແລະ ຕິດຕາມຜົນກະທົບຂອງມັນຕໍ່ການຈັດຕັ້ງໂຮງຮຽນ, ການສິດສອນ ແລະ ຜົນການຮຽນຂອງນັກຮຽນໃນທີ່ສຸດ.

ຍົກສູງບົດບາດຂອງ ຄພສບ ໃນການປະຕິບັດການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງໂຮງຮຽນ. ຄູ່ມືສຳລັບການພັດທະນາໂຮງຮຽນຕາມມາດຕະຖານຄຸນນະພາບຂັ້ນພື້ນຖານຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ໄດ້ກຳນົດຢ່າງຈະແຈ້ງເຖິງຄວາມສຳຄັນບົດບາດຂອງ ຄພສບ ໃນການຕິດຕາມ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາໂຮງຮຽນ ແລະ ການນຳໃຊ້ເງິນບໍລິຫານໂຮງຮຽນ. ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາຄວນພິຈາລະນາເພີ່ມພາລະບົດບາດຂອງ ຄພສບ ຢ່າງເປັນທາງການໃນການຕິດຕາມການຂາດສອນຂອງຄູ ເພື່ອເປັນການປັບປຸງພັດທະນາໂຮງຮຽນ.

ເຜີຍແຜ່ນໍາໃຊ້ວິທີວິທະຍາ ແລະ ບົດຮຽນຈາກການຄົ້ນຄວ້າຈິງໄຈ ກ່ຽວກັບ ໂຮງຮຽນພັດທະນາ ເຊິ່ງຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຕ້ອງບອກເຖິງຄວາມເປັນຈິງເຂົ້າໃນ ການປັບປຸງການຮຽນຮູ້ໃນ ສປປ ລາວ.

ຄວາມທ້າທາຍຫຼັກ

ການຄົ້ນຄວ້າຈິງ ກ່ຽວກັບໂຮງຮຽນພັດທະນາ ເຊິ່ງຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຕ້ອງບອກເຖິງຄວາມເປັນຈິງ ໄດ້ນໍາສະເໜີບັນດາໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງທີ່ຄົ້ນພົບ ໃນ ສປປ ລາວ ເຊິ່ງຜົນການຄົ້ນຄວ້າດັ່ງກ່າວຍັງໄດ້ຊີ້ແຈງໃຫ້ເຫັນ ການປະຕິບັດຕົວຈິງ ແລະ ພຶດຕິກຳທີ່ຊຸກຍູ້ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດັ່ງກ່າວ. ຈາກການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງຕົວຈິງ, ຄວາມຮູ້ດ້ານເນື້ອໃນລາຍວິຊາຂອງຄູ ແລະ ການສິດສອນຕົວຈິງ, ການຄົ້ນຄວ້າໄດ້ຍົກໃຫ້ເຫັນເນື້ອໃນຂໍ້ມູນທີ່ສໍາຄັນ ເພື່ອຜັນຂະຫຍາຍນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການປັບປຸງຜົນການຮຽນຂອງນັກຮຽນໃນ ສປປ ລາວ.

ຂໍ້ສະເໜີແນະ:

ນໍາໃຊ້ວິທີວິທະຍາແບບມີສ່ວນຮ່ວມເພື່ອຊອກຫາວິທີການໃນການຜັນຂະຫຍາຍຮູບແບບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ເຮັດໄດ້ດີ ພ້ອມດ້ວຍພຶດຕິກຳທີ່ເໝາະສົມຂອງໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນດັ່ງກ່າວໃຫ້ແກ່ໂຮງຮຽນອື່ນໆ. ການວິເຄາະແຫຼ່ງຂໍ້ມູນທີ່ເກັບກຳໃໝ່ ແລະ ຂໍ້ມູນທີ່ມີຢູ່ ສາມາດຊ່ວຍໃນການກຳນົດວິທີການເພື່ອຊຸກຍູ້ທີ່ແຂງແຮງ ແລະ ສິ່ງຈູງໃຈທີ່ມີຢູ່ໃນລະບົບ, ດ້ານນະໂຍບາຍ, ລະດັບໂຮງຮຽນ ແລະ ຊຸມຊົນທີ່ສາມາດສະໜັບສະໜູນໃນການການຜັນຂະຫຍາຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ເໝາະສົມ. ຄໍາແນະນໍານີ້ຈະຖືກປະຕິບັດໃນຂັ້ນຕອນທີ 4 ຂອງການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບໂຮງຮຽນພັດທະນາ ເຊິ່ງຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຕ້ອງບອກເຖິງຄວາມຈິງ ແລະ ຈະສາມາດສ້າງແຜນງົບປະມານທີ່ກົງກັບຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດທີ່ມີຢູ່ແລ້ວຈະຊ່ວຍໃຫ້ ສສກ ແລະ ນັກພັດທະນາການສຶກສາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຜັນຂະຫຍາຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

7. ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ ກ: ການຄັດເລືອກເປົ້າໝາຍໂຮງຮຽນ ແລະ ວິທີວິທະຍາດ້ານປະລິມານສໍາລັບຄົ້ນຄວ້າໂຮງຮຽນພັດທະນາ

ກ1. ການກຳນົດເປົ້າໝາຍສໍາລັບການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈທີ່ໜ້າສົນໃຈ

ອີງຕາມການປຶກສາຫາລືຮ່ວມລະຫວ່າງກົມປະກັນຄຸນນະພາບການວິກສາ, ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ, ອົງການຢູນີເຊັບປະຈຳ ສປປ ລາວ ແລະ ທີມງານຈາກຫ້ອງການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ ເຊິ່ງຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຕ້ອງບອກເຖິງຄວາມຈິງ (Innocenti), ໄດ້ຕົກລົງຜົນການສຸມຕົວຢ່າງໂຮງຮຽນສໍາລັບການເກັບກຳຂໍ້ມູນດ້ານປະລິມານຈະປະກອບມີ 120 ໂຮງຮຽນປະຖົມພາກລັດ ໃນ 8 ແຂວງທີ່ຢູ່ພາກເໜືອ, ພາກ, ພາກກາງ ແລະ ພາກໃຕ້ ຂອງຈຳນວນໂຮງຮຽນຕາມແຂວງມີ: ແຂວງບໍ່ແກ້ວ (9), ຫົວພັນ (15), ຫຼວງພະບາງ (12), ຊຽງຂວາງ (8), ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ (17), ແຂວງວຽງຈັນ (16) ແລະ ສະຫວັນນະເຂດ (19), ຈຳປາສັກ (24). ໂຮງຮຽນທັງໝົດທີ່ລວມກຸ່ມໃນຕົວຢ່າງມີຊັ້ນປະຖົມ ປ.1-ປ.5, ແລະ ປະມານ 70 ເປີເຊັນ ແມ່ນຢູ່ໃນເຂດຊົນນະບົດ. ໃນເປົ້າໝາຍໂຮງຮຽນ 120 ແຫ່ງ, ໂຮງຮຽນ 40 ແຫ່ງແມ່ນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງ (ຄ່າສະເລ່ຍທາງບວກ), ໂຮງຮຽນ 40 ແຫ່ງແມ່ນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນປານກາງ ແລະ 40 ແຫ່ງແມ່ນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນໜ້ອຍ (ທາງລົບ).

ກ2. ການກຳນົດໂຮງຮຽນທີ່ມີການພັດທະນາດີ ແລະ ໂຮງຮຽນທີ່ມີການພັດທະນາທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ດີ

ດັ່ງທີ່ໄດ້ອະທິບາຍໂດຍຫຍໍ້ເຖິງວິທີການໃນພາກທີ 2.2, ໄດ້ນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນຜົນການປະເມີນນັກຮຽນຈາກສອງແຫຼ່ງເພື່ອກຳນົດໂຮງຮຽນທີ່ມີການພັດທະນາດີ ແລະ ໂຮງຮຽນທີ່ມີການພັດທະນາທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ດີ:

1. ກົມປະກັນຄຸນນະພາບການສຶກສາໄດ້ເກັບກຳຂໍ້ມູນການປະເມີນນັກຮຽນໃນໂຮງຮຽນລັດ 119¹³ ໂຮງຮຽນຈາກທັງໝົດ 18 ແຂວງໃນລາວ ໃນທ້າຍປີ 2019. ການປະເມີນນີ້ແມ່ນໄດ້ຄັດເລືອກເອົາກຸ່ມຕົວຢ່າງໃນຫຼາຍຊັ້ນ. ພາຍໃນແຕ່ລະແຂວງໄດ້ຄັດເລືອກເອົາ 2 ເມືອງ ແລະ ພາຍໃນແຕ່ລະເມືອງໄດ້ສຸ່ມເລືອກເອົາ 4 ໂຮງຮຽນຄື: 2 ໂຮງຮຽນໃນເຂດຊົນນະບົດ¹⁴ ແລະ 2 ໂຮງຮຽນໃນຕົວເມືອງ. ຈາກນັ້ນພາຍໃນແຕ່ລະໂຮງຮຽນ, ໄດ້ສຸ່ມເອົານັກຮຽນຈຳນວນ 10 ຄົນ ຈາກຊັ້ນ ປ.3, ປ.4 ແລະ ປ.5 (ສໍາລັບນັກຮຽນທັງໝົດ 30 ຄົນ/ ໂຮງຮຽນ). ນັກຮຽນໄດ້ຮັບການທົດສອບທາງດ້ານການອ່ານພາສາລາວ, ການຂຽນພາສາລາວ ແລະ ການຄິດໄລ່ຄະນິດສາດ ໂດຍໃຊ້

ການສໍາພາດແບບປະເມີນເປັນລາຍບຸກຄົນ (ໜຶ່ງ-ຕໍ່-ໜຶ່ງ), ຄ້າຍຄືກັບການທົດສອບການປະເມີນການອ່ານຊັ້ນຕົ້ນ. ນອກເໜືອຈາກແບບສອບຖາມໂຮງຮຽນ ແລະ ຄູ ແລ້ວ, ກໍຍັງໄດ້ລວມມີບາງຄຳຖາມພື້ນຖານຂອງນັກຮຽນເຂົ້ານຳ.

2. ຂໍ້ມູນ SEA-PLM ໄດ້ຖືກເກັບກຳໃນທ້າຍສົກຮຽນ 2018-19 ໂດຍສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດການສຶກສາ. ໄດ້ທົດສອບນັກຮຽນຊັ້ນ ປ.5 ໃນດ້ານການອ່ານ, ຂຽນ ແລະ ຄະນິດສາດ. ຂໍ້ມູນພື້ນຖານຂອງນັກຮຽນໄດ້ຖືກລວມຢູ່ໃນປຶ້ມບັນທຶກການທົດສອບ ແລະ ຜູ້ດູແລນັກຮຽນກໍໄດ້ຕອບແບບສອບຖາມເຊັ່ນດຽວກັນ. ນອກຈາກນັ້ນ, ກໍຍັງມີແບບສອບຖາມຄູ ແລະ ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນ. ມີໂຮງຮຽນຈຳນວນ 230 ແຫ່ງທີ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການປະເມີນ SEA-PLM, ແຕ່ວ່າ ໂຮງຮຽນເອກະຊົນ 30 ແຫ່ງ ໄດ້ຖືກແຍກອອກໃນການການຄົ້ນຄວ້າອອກຫາໂຮງຮຽນທີ່ມີການພັດທະນາດີ, ສະນັ້ນ ຂໍ້ມູນທີ່ມີແມ່ນໄດ້ມາຈາກໂຮງຮຽນ 200 ແຫ່ງ.

ການກຳນົດໂຮງຮຽນທີ່ພັດທະນາໄດ້ດີ ຫຼື ບໍ່ທັນໄດ້ດີນັ້ນແມ່ນເລີ່ມຕົ້ນຈາກການວິເຄາະຜົນສໍາເລັດຂອງນັກຮຽນ ໃນລະດັບບຸກຄົນ ໂດຍນຳໃຊ້ວິທີການຫຼາຍຕົວປ່ຽນ ໂດຍການໃຊ້ຄຸນລັກສະນະພື້ນຖານຂອງນັກຮຽນ ແລະ ຄອບຄົວ ແລະ ກຸ່ມຄຸນລັກສະນະຂອງໂຮງຮຽນທີ່ເປັນຕົວແປຄວບຄຸມ. ແບບຈຳລອງດັ່ງກ່າວຖືກນຳໃຊ້ເພື່ອຄາດຄະເນຄະແນນການທົດສອບຂອງນັກຮຽນຕາມເງື່ອນໄຂກ່ຽວກັບພື້ນຖານຄອບຄົວ ແລະ ຄຸນລັກສະນະຂອງໂຮງຮຽນ. ໂຮງຮຽນທີ່ພັດທະນາໄດ້ດີ ໃນທາງບວກແມ່ນໂຮງຮຽນທີ່ຄະແນນການທົດສອບຕົວຈິງຂອງນັກຮຽນແມ່ນສູງກວ່າທີ່ຄາດຄະເນ, ໃນຂະນະທີ່ໂຮງຮຽນທີ່ມີການພັດທະນາທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ດີແມ່ນໂຮງຮຽນທີ່ນັກຮຽນໄດ້ຄະແນນຕໍ່າກວ່າການຄາດຄະເນ.

ຂໍ້ມູນພື້ນຖານນັກຮຽນ, ຂໍ້ແນະນຳໃຫ້ຄວບຄຸມບັນດາຄຸນລັກສະນະ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບໂດຍກົງຈາກໂຮງຮຽນ, ລວມໄປເຖິງສະຖານະພາບດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ (SES) ຂອງຄົວເຮືອນ, ລະດັບການສຶກສາຂອງຜູ້ປົກຄອງ, ພາສາ ແລະ ຊົນເຜົ່າ, ກິດຈະກຳການເຮັດວຽກຂອງເດັກນ້ອຍ ແລະ ແຫຼ່ງການຮຽນຮູ້ຢູ່ເຮືອນ (ປຶ້ມ, ຄອມພິວເຕີ ແລະ ອື່ນໆ). ກຸ່ມຕົວປ່ຽນທີ່ກ່ຽວກັບໂຮງຮຽນຈະມີບັນຫາຫຼາຍກວ່າ ເຊິ່ງຕ່າງຈາກກຸ່ມພື້ນຖານນັກຮຽນ-ຄອບຄົວທີ່ບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງດີກ່ວາສະເໝີໄປ. ຢ່າງໜ້ອຍ, ການລວມເອົາການຄວບຄຸມພື້ນຖານກ່ຽວກັບທີ່ຕັ້ງໂຮງຮຽນ (ຕົວເມືອງ-ຊົນນະບົດ), ຂະໜາດຂອງໂຮງຮຽນ ແລະ

¹³ ບໍ່ໄດ້ລວມຂໍ້ມູນຂອງ 125 ໂຮງຮຽນເອກະຊົນ.

¹⁴ ເນື່ອງຈາກງົບປະມານ ແລະ ເວລາທີ່ຈຳກັດ, ໂຮງຮຽນທີ່ຢູ່ຫ່າງໄກຊອກຫຼີກ ແລະ ສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້ບໍ່ໄດ້ລວມເຂົ້າໃນກຸ່ມຕົວຢ່າງດັ່ງກ່າວຂອງກົມປະກັນຄຸນນະພາບການສຶກສາ.

ບາງທີ ຄ່າສະເລ່ຍ SES ຂອງໂຮງຮຽນ ອາດເປັນປະໂຫຍດ. ນອກຈາກນັ້ນ, ການວັດຂັ້ນພື້ນຖານກ່ຽວກັບປັດໃຈນໍາເຂົ້າຂອງໂຮງຮຽນເປັນຕົ້ນແມ່ນສຶກສາຮຽນຕ່າງໆ, ຊັບພະຍາກອນ ແລະ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ອາດຖືກນັບລວມເຂົ້າເພື່ອຊ່ວຍກໍານົດນັກຮຽນທີ່ປະເຊີນກັບຄວາມຂາດເຂີນຊັບພະຍາກອນຢູ່ເຮືອນ ແລະ ຂາດເຂີນຊັບພະຍາກອນຢູ່ໂຮງຮຽນ. ເຖິງຢ່າງ-ໃດກໍຕາມ, ມັນມີຄວາມສ່ຽງທີ່ເກີດຈາກ “ການກໍານົດເກີນ” ໂດຍການລວມເອົາບັນດາຕົວປ່ຽນທີ່ເກັບກໍາຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົງຈິງ ແລະ ພຶກຕິກໍາໃນຂະບວນການສິດສອນ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງໂຮງຮຽນ ທີ່ສໍາຄັນ. ກ່າວອີກແບບໜຶ່ງແມ່ນບໍ່ແນະນໍາໃຫ້ໃຊ້ ຢູ່ໃນການສ້າງແບບຈໍາລອງທາງສະຖິຕິເບື້ອງຕົ້ນ ເພື່ອເກັບກໍາ “treatment” ທີ່ນັກຮຽນໃນໂຮງຮຽນທີ່ມີການພັດທະນາດີໄດ້ຮັບ.

ຜົນໄດ້ຮັບໃນຕາຕະລາງ ກ1 ແລະ ກ2 ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວແມ່ນມີຄວາມຫມັ້ນຄົງໃນທົ່ວຂໍ້ກໍານົດສະຖິຕິທີ່ແຕກຕ່າງກັນ. ສໍາລັບກົມປະກັນຄຸນນະພາບ ຮູບແບບພື້ນຖານ (1a-1b ໃນຕາຕະລາງ A1) ໄດ້ຖືກເພີ່ມໃສ່ກັບການຄວບຄຸມສໍາລັບຂະຫນາດໂຮງຮຽນ (2a-2b) ແລະ ສຸດທ້າຍຜົນກະທົບຄົງທີ່ຂອງເມືອງ (3a-3b). ສໍາລັບ SEA-PLM ຮູບແບບພື້ນຖານ (1) ໄດ້ຖືກຂະຫຍາຍດ້ວຍຂະຫນາດໂຮງຮຽນ (2) ແລະ ໂຮງຮຽນສະເລ່ຍ SES (3). ມີບາງຄວາມແຕກຕ່າງກັບບໍ່ມີຜົນກະທົບຄົງທີ່ຂອງເມືອງ, ແຕ່

ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວການຄົ້ນພົບຕົ້ນຕໍຈາກການສ້າງແບບຈໍາລອງກົມປະກັນຄຸນນະພາບການສຶກສາ (DEQA) ແລະ SEA-PLM ເບື້ອງຕົ້ນແມ່ນມີຄວາມຫມັ້ນຄົງ.

ນອກເໜືອຈາກຄວາມເຂົ້າໃຈບາງຢ່າງກ່ຽວກັບປະເພດຂອງຕົວແປຂອງນັກຮຽນ, ຄອບຄົວ ແລະ ໂຮງຮຽນທີ່ຄາດຄະເນຜົນສໍາເລັດຂອງນັກຮຽນ, ຈຸດປະສົງຂອງການວິເຄາະສະຖິຕິໃນພາກນີ້ແມ່ນເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ການກໍານົດໂຮງຮຽນ deviant ໃນທາງບວກ ແລະ ທາງລົບ. ຂ່າວດີໃນທົ່ວຕາຕະລາງ ກ1 ແລະ ກ2 ແມ່ນວ່າມີຄວາມແຕກຕ່າງທີ່ມີຄວາມຫມາຍໃນຄະແນນການປະເມີນທີ່ຖືກອະທິບາຍບາງສ່ວນໂດຍປັດໃຈພື້ນຖານເຫຼົ່ານີ້. ໃນທັງສອງຕົວຢ່າງຕົວແປເອກະລາດອະທິບາຍກ່ຽວກັບໜຶ່ງໃນສ່ວນສີ່ຂອງການປ່ຽນແປງລະຫວ່າງນັກຮຽນ, ດ້ວຍອັດຕາສ່ວນທີ່ສູງກວ່າ (38%) ເມື່ອລວມເຖິງຜົນກະທົບຄົງທີ່ຂອງເມືອງ. ນີ້ຍັງໝາຍຄວາມວ່າຍັງມີຈໍານວນການປ່ຽນແປງທີ່ບໍ່ໄດ້ອະທິບາຍເຖິງຜົນສໍາເລັດລະຫວ່າງນັກຮຽນ ແລະ ໂຮງຮຽນເຫຼົ່ານີ້. ປະຕິບັດຕາມການອອກແບບການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າໂຮງຮຽນພັດທະນາ, ໃນຂັ້ນທີ່ 1: ການວິເຄາະຂໍ້ມູນສະຖິຕິແມ່ນມີຈຸດປະສົງເພື່ອຄິດໄລ່ການປ່ຽນແປງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບພື້ນຖານຂອງຄອບຄົວ ແລະ ຄຸນລັກສະນະຂອງໂຮງຮຽນ, ໃນຂະນະທີ່ການຕິດຕາມ ແລະ ການວິເຄາະຂໍ້ມູນຈະສຸມໃສ່ຂະບວນການຄຸ້ມຄອງທ້ອງຮຽນ ແລະ ໂຮງຮຽນຫຼາຍຂຶ້ນ.

ຕາຕະລາງ ກ1. ຄະແນນການຄິດໄລ່ຂອງຂັ້ນ ປ.3-ປ.5, ສູນປະກັນຄຸນນະພາບການສຶກສາ 2019

ຄ່າຕົວແປທີ່ເປັນເອກະລາດ	(1) ນັກຮຽນ-ຄອບຄົວ ແລະ ທີ່ຕັ້ງ		(2) ຂະຫນາດຂອງໂຮງຮຽນທີ່ເພີ່ມເຂົ້າ:		(3) ຜົນກະທົບຄົງທີ່ທີ່ໄດ້ເພີ່ມເຂົ້າ (FE):	
	(a) OLS	(b) HLM	(a) OLS	(b) HLM	(a) OLS	(b) HLM
ຄຸນລັກສະນະຂອງນັກຮຽນ ແລະ ຄອບຄົວ:						
ອາຍຸ	-0.01	-0.02	-0.01	-0.02	-0.01	-0.02
ເພດຍິງ	0.28 **	0.27 **	0.28 **	0.26 **	0.27 **	0.26 **
ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ (ຄວາມໝາຍ = ລາວ-ໄຕ):						
ກຸ່ມ 2	-0.53 **	-0.32 **	-0.58 **	-0.32 **	-0.37 **	-0.29 **
ກຸ່ມ 3	-0.06	-0.22	-0.04	-0.21 **	-0.16 *	-0.23 **
ກຸ່ມ 4	-0.09	-0.13	-0.01	-0.12	-0.28 *	-0.17 +
ຂັ້ນຮຽນສໍາລັບການຄົ້ນຄວ້າ (ຄວາມໝາຍ = ຂັ້ນປ.3):						
ກຸ່ມ 4	0.41 **	0.41 **	0.40 **	0.41 **	0.30 **	0.41 **
ກຸ່ມ 5	0.75 **	0.74 **	0.72 **	0.74 **	0.72 **	0.74 **

ຄຳຕົວແປທີ່ເປັນເອກະລາດ	(1) ນັກຮຽນ-ຄອບຄົວ ແລະ ທີ່ຕັ້ງ		(2) ຂະໜາດຂອງໂຮງຮຽນທີ່ເພີ່ມເຂົ້າ:		(3) ຜົນກະທົບຄົງທີ່ທີ່ໄດ້ເພີ່ມເຂົ້າ (FE):	
	(a) OLS	(b) HLM	(a) OLS	(b) HLM	(a) OLS	(b) HLM
ຄຸນລັກສະນະຂອງໂຮງຮຽນ:						
ທີ່ຕັ້ງຂອງໂຮງຮຽນ = ຕົວເມືອງ	0.32**	0.32**	0.26**	0.28**	0.16	0.14
ອັດຕາສ່ວນເປີເຊັນກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ລາວ/ໄຕ	0.35**	0.30*	0.35**	0.28*	0.49**	0.44**
ໃນຂັ້ນ ປ.5: ການເຂົ້າຮຽນ ຂັ້ນປ.1	0.06	0.08	0.07	0.10	0.04	0.06
School enrolment	---	---	0.10 **	0.09 +	0.10*	0.09
ຄົງທີ່ (ການສະກັດຄັດເລືອກແບບສຸ່ມເອົາ)	-0.70*	-0.61	-0.93**	-0.72**	-0.67	-0.48*
ຜົນກະທົບຄົງທີ່ຂອງເມືອງ?	No	No	No	No	Yes	Yes
ຂະໜາດຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງ (n)	3,302	3,302	3,302	3,302	3,302	3,302
ຄວາມແຕກຕ່າງທີ່ອະທິບາຍ (R ²)	0.23	---	0.24	---	0.38	---

ໝາຍເຫດ: ຄຳຕົວແປທີ່ເປັນເອກະລາດແມ່ນຄ່າທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານ (mean = 0, SD = 1.0). OLS ໝາຍເຖິງຄ່າສື່ແຈປົກກະຕິຢ່າງຕໍ່າ, ໃນຄະນະທີ່ HLM ໝາຍເຖິງຮູບແບບປະສົມທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ແບບສຸ່ມ (ການສະກັດຄັດເລືອກແບບສຸ່ມເອົາ) ໃນລະດັບໂຮງຮຽນ
 * ໃນລະດັບຫຼາຍທີ່ສຸດ ເທົ່າກັບ 0.05; ** ໃນລະດັບຫຼາຍທີ່ສຸດ ເທົ່າກັບ 0.01; + ໃນລະດັບຫຼາຍທີ່ສຸດ ເທົ່າກັບ 0.10

ຕາຕະລາງ ໗2. ຄະແນນການອ່ານຂອງຂັ້ນ ປ.3, 2019 SEA-PLM

ຄຳຕົວແປທີ່ເປັນເອກະລາດ	(1) ນັກຮຽນ-ຄອບຄົວ ແລະ ທີ່ຕັ້ງ		(2) ຂະໜາດຂອງໂຮງຮຽນທີ່ເພີ່ມເຂົ້າ:		(3) ຄຳສະເລຍຂອງໂຮງຮຽນ SES:	
	(a) OLS	(b) HLM	(a) OLS	(b) HLM	(a) OLS	(b) HLM
ຄຸນລັກສະນະຂອງນັກຮຽນ ແລະ ຄອບຄົວ:						
ອາຍຸ	0.006	-0.01	0.005	-0.01	0.01	0.003
ເພດຍິງ	0.08**	0.10**	0.08**	0.10**	0.08**	0.10**
ຈຳນວນອ້າຍເອື້ອຍນ້ອງ	-0.02**	-0.02	-0.02**	-0.02	-0.01+	-0.01
ພາສາເວົ້າ ລາວ-ໄຕ ຢູ່ເຮືອນ	0.30**	0.15**	0.29**	0.15**	0.25**	0.13**
ຈຳນວນຄອບຄົວອາໄສຕໍ່ມື້	0.01	0.02	0.01	0.02	0.02	0.03
ແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນພາຍໃນເຮືອນ (SES)	0.22**	0.15**	0.21**	0.15**	0.11**	0.12**
ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງພໍ່ແມ່	0.11**	0.11**	0.12**	0.10**	0.11**	0.10**

ຄຳຕົວແປທີ່ເປັນເອກະລາດ	(1) ນັກຮຽນ-ຄອບຄົວ ແລະ ທີ່ຕັ້ງ		(2) ຂະໜາດຂອງໂຮງຮຽນທີ່ເພີ່ມເຂົ້າ:		(3) ຄຳສະເລ່ຍຂອງໂຮງຮຽນ SES:	
	(a) OLS	(b) HLM	(a) OLS	(b) HLM	(a) OLS	(b) HLM

ການສຶກສາສູງສຸດຂອງພໍ່ແມ່ (ຄວາມໝາຍ = ຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ):

ບໍ່ເຄີຍໄດ້ເຂົ້າໂຮງຮຽນ	-0.05	-0.07	-0.05	-0.07	-0.03	-0.06
ມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນ	0.12 **	0.04	0.12	0.04	0.10	0.04
ມັດທະຍົມສຶກສາຕອນປາຍ	0.23 **	0.10	0.23	0.10	0.19	0.09+
ມະຫາວິທະຍາໄລ	0.27 **	0.17	0.27	0.17	0.23	0.16
ປະລິນຍາໂທ/ປະລິນຍາເອກ	0.47 **	0.23	0.44	0.22	0.39	0.22

ຄຸນລັກສະນະຂອງໂຮງຮຽນ:

ທີ່ຕັ້ງຂອງໂຮງຮຽນ = ຕົວເມືອງ	0.06*	0.41	0.04	0.05	0.01	-0.02
-----------------------------	-------	------	------	------	------	-------

ຂະໜາດຂອງໂຮງຮຽນ (ຄວາມໝາຍ = 141–270):

ຈຳນວນນັກຮຽນ 1–80	---	---	0.005	-0.08	0.09*	0.07
ຈຳນວນນັກຮຽນ 81–140	---	---	0.05	0.02	0.10**	0.09
ຈຳນວນນັກຮຽນ 271+	---	---	0.14**	0.13	0.11**	0.09
ຄຳສະເລ່ຍຂອງໂຮງຮຽນ SES	---	---	---	---	0.29**	0.33**
ຄົງທີ່ (ການສະກັດຄັດເລືອກແບບສຸ່ມເອົາ)	-1.04**	-0.68**	-1.08**	-0.71**	-1.15**	-0.80**
ຜົນກະທົບຄົງທີ່ຂອງເມືອງ?	No	No	No	No	No	No
ຂະໜາດຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງ (n)	3,601	3,610	3,601	3,601	3,601	3,601
ຄວາມແຕກຕ່າງທີ່ອະທິບາຍ (R2)	0.22	---	0.22	---	0.23	---

Notes: ຕົວແປທີ່ບໍ່ເປັນເອກະລາດແມ່ນວັດແທກດ້ວຍຫ້າຄ່າທີ່ອາດຈະເປັນໄປໄດ້ທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານ(mean = 0, SD = 1.0). ນ້ຳໜັກຂອງຕົວຢ່າງແມ່ນອີງໃສ່ໂຄງສ້າງນ້ຳໜັກທີ່ເຮັດຊ້ຳ. OLS ໝາຍເຖິງຄ່າສຳເລັດຮຽນຕາມປະລິນຍາໄລ, ໃນຄະນະທີ່ HLM ໝາຍເຖິງຮູບແບບປະສົມທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ແບບສຸ່ມ (ການສະກັດຄັດເລືອກແບບສຸ່ມເອົາ) ໃນລະດັບໂຮງຮຽນ.

* ໃນລະດັບຫຼາຍທີ່ສຸດ ເທົ່າກັບ 0.05; ** ໃນລະດັບຫຼາຍທີ່ສຸດ ເທົ່າກັບ 0.01; + ໃນລະດັບຫຼາຍທີ່ສຸດ ເທົ່າກັບ0.10

ກ3. ການກຳນົດກຸ່ມໂຮງຮຽນທີ່ມີການພັດທະນາດີ ແລະ ໂຮງຮຽນທີ່ມີການພັດທະນາທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ດີ

ອີງຕາມຂໍ້ມູນທາງສະຖິຕິ, ຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງຄະແນນການທົດສອບທີ່ຄາດຄະເນຂອງນັກຮຽນກັບຄະແນນການທົດສອບຕົວຈິງຂອງພວກເຂົາແມ່ນຄ່າຄວາມຜິດພາດຂອງ

ຕົວແບບ. ເພື່ອຄັດເລືອກເອົາໂຮງຮຽນທີ່ມີຜົນການພັດທະນາດີ ແລະ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ດີ, ຄ່າຄວາມຜິດພາດໄດ້ຖືກສະເລ່ຍໃນລະດັບໂຮງຮຽນ ແລະ ຄ່າສູງສຸດໄດ້ຖືກເລືອກ. ແຍກປະເພດການວິເຄາະດ້ານຕົວຜົນແປທີ່ແຕກຕ່າງກັນທີ່ເປັນປັດໄຈສັງຜົນໃຫ້ເຮັດໄດ້ດີ ຫຼືບໍ່ໄດ້ດີ ສຳລັບພາກທັກສະການອ່ານ, ການຂຽນ ແລະ ການຄິດໄລ່, ສ່ວນທີ່ເຫຼືອສະເລ່ຍຂອງໂຮງຮຽນໄດ້ຖືກ

ຄິດໄລ່ແຍກຕ່າງຫາກສໍາລັບແຕ່ລະສາມວິຊາ ໂດຍການປະເມີນ. ຈາກນັ້ນ, ໄດ້ຄິດໄລ່ຄ່າສະເລ່ຍທີ່ຍັງເຫຼືອຢູ່ໃນສາມຫົວຂໍ້ຂອງແຕ່ລະໂຮງຮຽນ ພາກການວິເຄາະນີ້ໄດ້ຖືກເຮັດແຍກຕ່າງຫາກສໍາລັບແຕ່ລະສາມແບບທີ່ແຕກຕ່າງກັນທີ່ສະຫຼຸບຢູ່ໃນຕາຕະລາງ ໗1 ແລະ ໗2. ໂດຍລວມແລ້ວ, ມີຄວາມສອດຄ່ອງກັນໃນລະດັບສູງໃນສ່ວນທີ່ເຫຼືອໂດຍອີງຕາມວິຊາຮຽນທີ່ນໍາມາຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຮູບແບບສະເພາະ¹⁴ ດັ່ງກ່າວ. ຂະບວນການ ແລະ ຜົນດັ່ງກ່າວນີ້ແມ່ນຊ່ວຍໃຫ້ງ່າຍຂຶ້ນວ່າຊຸດຂອງຜົນໄດ້ຮັບທີ່ຈະໃຊ້ສໍາລັບການເລືອກໂຮງຮຽນ, ເພາະວ່າກຸ່ມຕົວຢ່າງໂຮງຮຽນຈະບໍ່ແຕກຕ່າງກັນຫຼາຍໂດຍອີງໃສ່ວິທີການ.

ຈຸດຕັດສໍາລັບຄ່າສະເລ່ຍສ່ວນເຫຼືອ ທີ່ລະບຸ 40 ໂຮງຮຽນພັດທະນາດີ ໃນທົ່ວ 8 ແຂວງ ແລະ ເຮົາໄດ້ +0.70 ຄ່າປ່ຽນແບບມາດຕະຖານ (SD). ເວົ້າອີກຢ່າງໜຶ່ງວ່າ, ເຮົາກໍານົດໂຮງຮຽນພັດທະນາດີ ແມ່ນບັນດາໂຮງຮຽນທີ່ມີ “ຄ່າເພີ່ມ” ສະເລ່ຍ 0.75 SD ຫຼື ສູງກວ່າ. ສໍາລັບໂຮງຮຽນພັດທະນາບໍ່ໄດ້ດີ, ມັນບໍ່ໄດ້ງ່າຍຄືກັບການຫາຈຸດຕັດເພື່ອລະບຸ 40 ໂຮງຮຽນ. ບັນຫາແມ່ນພວກເຮົາຕ້ອງການຫາຄວາມຍືດຍຸ່ນໃນການຈັບຄູ່ໂຮງຮຽນທີ່ມີການພັດທະນາດີ ແລະ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ດີ. ສະນັ້ນ, ຈຸດຕັດສໍາລັບໂຮງຮຽນພັດທະນາທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ດີຈຶ່ງຕັ້ງຄ່າໄວ້ທີ່ ≤ -0.60 . ເຊິ່ງນີ້ໄດ້ເຮັດໃຫ້ມີໂຮງຮຽນພັດທະນາບໍ່ດີ ຢູ່ 57 ແຫ່ງໃນ 8 ແຂວງ ເຊິ່ງມັນໄດ້ໃຫ້ຄວາມຍືດຍຸ່ນ ໃນການຊອກຫາຄູ່ທີ່ດີກວ່າສໍາລັບໂຮງຮຽນທີ່ມີການພັດທະນາດີ ແລະ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ດີ. ໃນທ້າຍສຸດ, ໂຮງຮຽນທີ່ມີການພັດທະນາລະດັບປານກາງ ແມ່ນບັນດາໂຮງຮຽນທີ່ມີຄ່າສະເລ່ຍສ່ວນເຫຼືອຫຼາຍກວ່າ -0.60 SD ແລະ ໜ້ອຍກວ່າ +0.70 SD ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ກຸ່ມນີ້ມີຢູ່ 67 ໂຮງຮຽນ. ກຸ່ມປະຊາກອນສຸດທ້າຍຂອງໂຮງຮຽນທີ່ມີການພັດທະນາໄດ້ດີ-ລະດັບປານກາງ-ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ດີສໍາລັບ 8 ແຂວງ ເຫຼົ່ານີ້ຈຶ່ງໄດ້ແຍກອອກເປັນໂຮງຮຽນທີ່ມີການພັດທະນາໄດ້ດີປະມານ 25 ສ່ວນຮ້ອຍ, ໂຮງຮຽນທີ່ພັດທະນາຍັງບໍ່ທັນດີ 35 ສ່ວນຮ້ອຍ ແລະ ໂຮງຮຽນທີ່ມີການພັດທະນາໄດ້ລະດັບປານກາງ

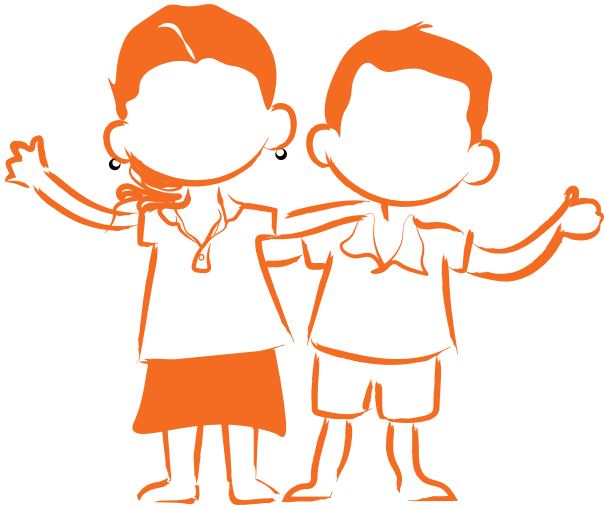
40 ສ່ວນຮ້ອຍ (ເບິ່ງຮູບທີ ໗2). ນີ້ໝາຍຄວາມວ່າ ເຮົາບໍ່ໄດ້ເນັ້ນໃສ່ໂຮງຮຽນທີ່ມີການພັດທະນາໄດ້ດີທີ່ສຸດ ຫຼື ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ດີທີ່ສຸດ (ຢູ່ຂອບສຸດ) ເຊິ່ງນັ້ນຈະເປັນກໍລະນີຖ້າເຮົາເລືອກໂຮງຮຽນຈາກ 10 ສ່ວນຮ້ອຍເທິງສຸດ ຫຼື 10 ສ່ວນຮ້ອຍຕໍ່າສຸດຂອງໂຮງຮຽນ.

໗4. ການກໍານົດຜົນການປຽບທຽບໂຮງຮຽນ

ພາຍຫຼັງທີ່ 40 ໂຮງຮຽນທີ່ມີການພັດທະນາໄດ້ດີ ໄດ້ຖືກກໍານົດແລ້ວ ໂຮງຮຽນເຫຼົ່ານັ້ນກໍໄດ້ຖືກປຽບທຽບກັບ 57 ໂຮງຮຽນທີ່ມີການພັດທະນາຍັງບໍ່ທັນໄດ້ດີ ເພື່ອຊອກຫາຄູ່ໃຫ້ 40 ໂຮງຮຽນທີ່ພັດທະນາຍັງບໍ່ທັນໄດ້ດີ ແລະ ໄດ້ເຮັດຂັ້ນຕອນນີ້ຄືນກັບໂຮງຮຽນທີ່ມີການພັດທະນາລະດັບປານກາງ ທັງ 67 ໂຮງຮຽນ. ບຸລິມະສິດໃນການຈັບຄູ່ ແມ່ນອີງໃສ່ ສາມຕົວປ່ຽນຄື: ຊົນເຜົ່າ (% ລາວ-ໄຕໃນໂຮງຮຽນ), ທີ່ຕັ້ງ (ຕົວເມືອງ-ຊົນນະບົດ) ແລະ ຫ້ອງຄວບ (ແມ່ນ-ບໍ່ແມ່ນ). ນອກນັ້ນ, ໃນຂໍ້ມູນ SEA-PLM ຍັງມີຕົວຊີ້ວັດສໍາລັບ ຄ່າສ່ວນສີ່ SES ເຊິ່ງອະນຸຍາດໃຫ້ເໝາະໃຫ້ໄດ້ພຽງລະດັບດຽວ (ເຊັ່ນ: ໂຮງຮຽນສ່ວນສີ່ທີ 4 ສາມາດຈັບຄູ່ໄດ້ກັບ ໂຮງຮຽນ Q3, Q4 ຫຼື Q5). ຖ້ອນໄຂການຈັບຄູ່ທັງ 3 (ຫຼື 4) ເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນໄດ້ປະຕິບັດຢ່າງເຂັ້ມງວດ, ໝາຍຄວາມວ່າ ໂຮງຮຽນທີ່ມີການພັດທະນາໄດ້ດີທັງໝົດໃນເຂດຊົນນະບົດໄດ້ຖືກຈັບຄູ່ ກັບໂຮງຮຽນທີ່ມີການພັດທະນາຍັງບໍ່ໄດ້ດີໃນເຂດຊົນນະບົດ, ໂຮງຮຽນທີ່ມີການພັດທະນາໄດ້ດີທີ່ມີຊົນເຜົ່າລາວ-ໄຕໝົດ 100 ສ່ວນຮ້ອຍກໍໄດ້ຖືກຈັບຄູ່ກັບໂຮງຮຽນທີ່ມີການພັດທະນາຍັງບໍ່ທັນດີທີ່ມີຊົນເຜົ່າລາວ-ໄຕຢ່າງໜ້ອຍ 75 ສ່ວນຮ້ອຍ, ແລະ ອື່ນໆ.

ມັນເປັນໄປໄດ້ທີ່ຈະຈັບຄູ່ໂຮງຮຽນທີ່ມີການພັດທະນາໄດ້ດີ ແລະ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ດີຢູ່ພາຍໃນເມືອງດຽວກັນໃນບາງກໍລະນີ. ແຕ່ບຸລິມະສິດແມ່ນການຈັບຄູ່ພາຍໃນແຂວງດຽວກັນ. ສະຫຼຸບແລ້ວ, 27/40 ໂຮງຮຽນທີ່ມີການພັດທະນາໄດ້ດີ-ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ດີແມ່ນໄດ້ຮັບການຈັບຄູ່ຢູ່ພາຍໃນແຂວງດຽວກັນ, ເຮັດໃຫ້ຍັງເຫຼືອ 13 ໂຮງຮຽນທີ່ຕ້ອງໄດ້ຈັບຄູ່ “ລະຫວ່າງແຂວງ”. 29/40 ແມ່ນການຈັບຄູ່ລະຫວ່າງໂຮງຮຽນທີ່ມີການພັດທະນາໃນລະດັບປານກາງ-ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ດີຢູ່ພາຍໃນແຂວງ.

ຕາຕະລາງ ໗3: ສະແດງໃຫ້ເຫັນການສະຫຼຸບຕົວຢ່າງຍອດເຫຼືອໃນທົ່ວທຸກໂຮງຮຽນທັງ 3 ປະເພດ. ຕາມທີ່ໄດ້ຄາດໝາຍໄວ້, ໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງມີຜົນສໍາເລັດການຮຽນຂອງນັກຮຽນສູງຂຶ້ນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ໂດຍອີງໃສ່ທັງມາດຕະການທີ່ຍັງເຫຼືອ ແລະ ຄະແນນການປະເມີນ; ໂດຍລວມແລ້ວ ເຫັນວ່າໂຮງຮຽນທັງ 3 ປະເພດ ມີລະດັບການປະຕິບັດການເມີນຜົນນັກຮຽນທີ່ແຕກຕ່າງກັນຫຼາຍ, ແຕ່ກໍມີຄວາມຄ້າຍຄືກັນຫຼາຍໂດຍອີງໃສ່ມາດຕະການຂອງຄຸນລັກສະນະພື້ນຖານຂອງນັກຮຽນ ແລະ ໂຮງຮຽນ.

¹⁴ ຈາກຂໍ້ມູນຂອງກົມປະກັນຄຸນນະພາບການສຶກສາຄວາມສໍາພັນລະຫວ່າງການອ່ານ ແລະ ການຂຽນຂອງໂຮງຮຽນທີ່ເຫຼືອໂດຍສະເລ່ຍແມ່ນສູງກວ່າ 0.09, and ສ່ວນທີ່ເຫຼືອຂອງວິຊາທັງສອງນີ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງປະມານ 0.80 ກັບເສດເຫຼືອສໍາລັບວິຊາຄະນິດສາດ. ຄວາມສໍາພັນລະຫວ່າງຄ່າສະເລ່ຍທີ່ຍັງເຫຼືອທີ່ຕ່າງກັນໂດຍອີງໃສ່ທັງສາມວິຊາແມ່ນສູງກວ່າ 0.90 ສໍາລັບ ຕົວແບບທີ 1 ແລະ 2 ໃນຕາຕະລາງ ໗1, ແຕ່ຄ່າສະເລ່ຍຂອງໂຮງຮຽນທີ່ຕັກຄ້າງຈາກຕົວແບບທີ 3 ກັບຕົວແບບຜົນກະທົບຄັ້ງທີ່ຂອງເມືອງມີຄວາມສໍາພັນທີ່ຕໍ່າກວ່າກັບຕົວເສດສະເລ່ຍຂອງໂຮງຮຽນອື່ນໆ (ປະມານ 0.65).

ຕະຕະລາງ ກ3. ຜົນໄດ້ຮັບທີ່ສໍາຄັນ, ລະດັບຊັ້ນ ແລະ ຕົວຊີ້ວັດພື້ນຖານອີງຕາມປະເພດການພັດທະນາຂອງໂຮງຮຽນ

ຕົວແປ	ປະສິດທິຜົນສູງ (40)	ປະສິດທິຜົນໜ້ອຍ (40)	ປະສິດທິຜົນກາງ (40)
ມາດຕະການຜົນສໍາເລັດຂອງນັກຮຽນ:			
ສະເລ່ຍທີ່ຍັງເຫຼືອ (“ຄ່າເພີ່ມຂອງໂຮງຮຽນ”)	1.26*	-1.18*	0.04
ສະເລ່ຍຜົນສໍາເລັດ (ສະເລ່ຍຄະແນນດິບ z-score)	0.68*	-0.67*	0.10
ຜົນໄດ້ຮັບຂອງນັກຮຽນອື່ນໆ:			
ອັດຕາການຄ້າງທ້ອງສະເລ່ຍ	3.6	3.0	2.6
ອັດຕາການເລື່ອນຂັ້ນຮຽນສະເລ່ຍ	93.3	96.1	92.3
ເປີເຊັນຜູ້ຍິງ	46.3	46.2	44.3
ມີຂອງການປະເມີນອັດຕາການເຂົ້າໂຮງຮຽນ (%)	79.4	86.7	85.9
ຊັ້ນຮຽນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນຂອງໂຮງຮຽນ:			
ເປີເຊັນຜູ້ທີ່ເວົ້າພາສາລາວ-ໄຕ (%)	78.5	70.0	80.0
ທີ່ຕັ້ງຂອງຕົວເມືອງ (%)	25.0	27.5	35.0
ການລົງທະບຽນ	172.9	134.2	141.5
ໂຮງຮຽນທີ່ມີທ້ອງສອນຄວບ (%)	37.5	37.5	37.5
ປັດໄຈຂອງ SES	0.14	-0.16	0.11

ໝາຍເຫດ: ປັດໄຈ SES ໝາຍເຖິງປັດໄຈສະຖານະພາບດ້ານເສດຖະກິດສັງຄົມຂອງໂຮງຮຽນ (SES) ທີ່ໄດ້ກຳນົດຂຶ້ນເພື່ອເປັນການລວບລວມສະຖານະພາບດ້ານເສດຖະກິດສັງຄົມຂອງນັກຮຽນໂດຍອີງໃສ່ສາມຕົວກຳນົດ ຄື: ພໍ່ແມ່ມີອາຊີບດີທີ່ສຸດ, ມີລະດັບການສຶກສາສູງທີ່ສຸດ ແລະ ຂະໜາດຊັບພະຍາກອນໃນຄົວເຮືອນຂອງຄອບຄົວເດັກ.

*ຄ່າສະເລ່ຍຂອງປະເພດ ແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍຈາກຄ່າສະເລ່ຍຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງທັງໝົດທີ່ລະດັບ $p < 0.05$

ຕາຕະລາງ ກ4. ການສັງລວມກຸ່ມຕົວຢ່າງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທີ່ໄດ້ຖືກຄັດເລືອກໃນການສຳຫຼວດດ້ານປະສົມານ

ຕາຕະລາງ ກ4. ການສັງລວມກຸ່ມຕົວຢ່າງນັກຮຽນ, ຄູ, ຜູ້ອໍານວຍການໂຮງຮຽນ ແລະ ຄພສບ ໃນ 120 ໂຮງຮຽນ ແລະ 33 ທ່ານ ຈາກ ສກມ

ປະເພດຂອງຜູ້ໃຫ້ຂໍ້ມູນ	ຈຳນວນຂອງຜູ້ໃຫ້ຂໍ້ມູນຕໍ່ໂຮງຮຽນ/ສກມ	ເນື້ອໃນການຄັດເລືອກ	ຈຳນວນລວມຂອງຜູ້ໃຫ້ຂໍ້ມູນ
ນັກຮຽນ	12 (ຕໍ່ສຸດ)	ໄດ້ສຸ່ມເລືອກເອົາຢ່າງໜ້ອຍນັກຮຽນ 4 ຄົນ (2 ຊາຍ, 2 ຍິງ) ຂັ້ນ ປ.3-ປ.5 ຕໍ່ໂຮງຮຽນ	1,780
ຄູສອນ	3 (ຕໍ່ສຸດ)	ເນັ້ນໃສ່ຄູສອນໃນຂັ້ນ ປ.3-ປ.5 ເມື່ອເປັນໄປໄດ້	361
ຜູ້ອໍານວຍການໂຮງຮຽນ	1		120
ສະມາຊິກຄພສບ	3 (ຕໍ່ສຸດ)		333
ພະນັກງານ ສກມ	6-8		211

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2: ວິທີວິທະຍາໃນການຄົ້ນຄວ້າດ້ານຄຸນນະພາບ

ຕາຕະລາງ 21 ສະຫຼຸບໂຮງຮຽນ 12 ແຫ່ງທີ່ໄດ້ໄປຢ້ຽມຢາມ ໃນລະຫວ່າງການລົງເຮັດວຽກພາກສະໜາມດ້ານຄຸນນະພາບ, ໂດຍໄດ້ເນັ້ນໃສ່ຄູ່ທີ່ກົງກັນດ້ວຍການໃຊ້ສີ ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ. ຕາຕະລາງຍັງລວມເຖິງຄຸນລັກສະນະຂອງໂຮງຮຽນສໍາລັບສະຖານທີ່ຕັ້ງ, ເປີເຊັນຂອງນັກຮຽນທີ່ເປັນຊົນເຜົ່າລາວ-ໄຕ, ການເຂົ້າຮຽນໂດຍ

ລວມ ແລະ ສະຖານະພາບໂຮງຮຽນທີ່ສອນຫ້ອງຄວບ. ສອດຄ່ອງກັບການອອກແບບຕົວຢ່າງໂດຍລວມ, ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວຄຸນລັກສະນະເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນຄ້າຍຄືກັນຫຼາຍລະຫວ່າງໂຮງຮຽນທີ່ມີການພັດທະນາຍັງບໍ່ທັນໄດ້ດີ ແລະ ໂຮງຮຽນທີ່ມີການພັດທະນາໄດ້ດີ ສໍາລັບແຕ່ລະຄູ່ທີ່ກົງກັນ.

ຕາຕະລາງ 21. ການເກັບກຳຂໍ້ມູນດ້ານຄຸນນະພາບຂອງໂຮງຮຽນທີ່ກົງກັນ

ແຂວງ	ເມືອງ	ປະເພດການພັດທະນາ	ທີ່ຕັ້ງ	ລາວ-ໄຕ (%)	ການລົງທະບຽນ	ຫຼາຍຊັ້ນຮຽນ	ຊຸດທີ່ກົງກັນ
ຫົວພັນ	ຊຳເໜືອ	ທາງລົບ (ຕໍ່າ)	ຊົນນະບົດ	68.9	136	ບໍ່ແມ່ນ	ແມ່ນ
	ຫົວເມືອງ	ທາງບວກ (ສູງ)	ຊົນນະບົດ	45.8	98	ແມ່ນ	1
		ທາງລົບ (ຕໍ່າ)	ຊົນນະບົດ	42.8	62	ແມ່ນ	1
	ກ້ວນ	ທາງລົບ (ຕໍ່າ)	ຊົນນະບົດ	45.0	99	ແມ່ນ	ແມ່ນ
ຈຳປາສັກ	ປາກເຊ	ທາງບວກ (ສູງ)	ຕົວເມືອງ	100.0	186	ບໍ່ແມ່ນ	2
	ໂພນທອງ	ທາງລົບ (ຕໍ່າ)	ຊົນນະບົດ	92.9	109	ບໍ່ແມ່ນ	3
	ສຸຂຸມມາ	ທາງລົບ (ຕໍ່າ)	ຊົນນະບົດ	100.0	223	ບໍ່ແມ່ນ	4
	ໂຂງ	ທາງບວກ (ສູງ)	ຊົນນະບົດ	82.6	126	ບໍ່ແມ່ນ	3
ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ	ຫາດຊາຍຟອງ	ທາງລົບ (ຕໍ່າ)	ຕົວເມືອງ	84.6	90	ບໍ່ແມ່ນ	2
ແຂວງວຽງຈັນ	ທຸລະຄົມ	ທາງບວກ (ສູງ)	ຊົນນະບົດ	100.0	125	ບໍ່ແມ່ນ	4
		ທາງບວກ (ສູງ)	ຊົນນະບົດ	90.5	82	ແມ່ນ	5
	ວັງວຽງ	ທາງລົບ (ຕໍ່າ)	ຊົນນະບົດ	68.0	104	ບໍ່ແມ່ນ	5

ຕາຕະລາງ 22 ນຳສະເໜີການສັງລວມກຸ່ມຕົວຢ່າງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທີ່ໄດ້ຄັດເລືອກສໍາລັບການສຳພາດດ້ານຄຸນນະພາບ

ຕາຕະລາງ 22 ການສັງລວມກຸ່ມຕົວຢ່າງນັກຮຽນ, ຄູ, ພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນໃນ 12 ໂຮງຮຽນ ທີ່ເປັນຕົວແທນໃຫ້ແກ່ການລົງເກັບກຳຂໍ້ມູນພາກສະໜາມດ້ານຄຸນນະພາບ

ປະເພດຂອງຜູ້ໃຫ້ຂໍ້ມູນ	ຈຳນວນຂອງຜູ້ໃຫ້ຂໍ້ມູນຕໍ່ໂຮງຮຽນ	ເນື້ອໃນການຄັດເລືອກ	ຈຳນວນລວມຂອງຜູ້ໃຫ້ຂໍ້ມູນ
ນັກຮຽນ	18 (ຕໍ່າສຸດ)	ໃນກຸ່ມສົນທະນາປະກອບມີນັກຮຽນຊາຍ ແລະ ນັກຮຽນຍິງຈາກແຕ່ລະຂັ້ນຮຽນ ປ.3, ປ.4, ປ.5; ຢ່າງໜ້ອຍນັກຮຽນ 3 ຄົນ ຕໍ່ຂັ້ນຮຽນໃນກຸ່ມສົນທະນາ	216
ຄູສອນ	3	ຢ່າງໜ້ອຍ 1 ທ່ານ ຕໍ່ຂັ້ນຮຽນ (ປ.3-5)	36
ຜູ້ອຳນວຍການຮຽນ	1		12
ພໍ່ແມ່	3		36

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ ຄ: ການທຽບຄຽງຕົວຊີ້ວັດໃນການເກັບກຳຂໍ້ມູນໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ໃສ່ລະບົບມາດຕະຖານຄຸນນະພາບການສຶກສາ

ການຈັດປະເພດເບື້ອງຕົ້ນຂອງໂຮງຮຽນເຂົ້າໃສ່ໝວດ ປະສິດທິຜົນສູງ, ປານກາງ ແລະ ໜ້ອຍ (ທີ່ ຕົວແປທາງບວກ, ປານກາງ ແລະ ລົບ) ທີ່ນຳໃຊ້ສຳລັບການສຶກສານີ້ແມ່ນຄ້າຍຄື ກັນກັບຮູບແບບຂອງການຈັດປະເພດສີຂຽວ (ສູງ), ສີເຫຼືອງ (ປານກາງ) ແລະ ສີແດງ (ປະຕິບັດຍັງບໍ່ທັນໄດ້ດີ) ທີ່ຈະນຳໃຊ້ໂດຍ ກົມປະກັນຄຸນນະພາບການສຶກສາ ໃນລະບົບການຕິດຕາມ ແລະ ສະໜັບສະໜູນ ດ້ວຍການນຳໃຊ້ ມຄພ

ຕາຕະລາງ ການສັງລວມໃຫ້ເຫັນຕົວຊີ້ວັດຕ່າງໆ ຈາກແບບ ສອບຖາມຄວາມມີປະສິດທິຜົນຂອງໂຮງຮຽນທຽບໃສ່ກັບ ມາດຕະຖານ ມຄພ ພາກທີ 1 ແລະ 2.¹⁶

ຕາຕະລາງ ຄ1. ຕົວຊີ້ວັດ ມຄພ ໃສ່ກັບຊຸດຄຳຖາມສຳລັບການຄົ້ນຄວ້າໂຮງຮຽນພັດທະນາ ເຊິ່ງຂໍ້ມູນຕ້ອງບອກເຖິງຄວາມຈິງ

ອ້າງອິງ ມຄພ	ແຫຼ່ງເກັບກຳ ຂໍ້ມູນ	ຄຳອະທິບາຍຕົວຊີ້ວັດ	ຄວາມສຳພັນກັບ ຜົນສຳເລັດ:	
			ສະເລ່ຍ ໂດຍລວມ	ຜິດດ່ຽງ
ມຄພ ພາກ 1 (ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແລະ ຊັບພະຍາກອນມະນຸດ):				
ມຄພ 1.2	EMIS	ໂຮງຮຽນມີຫ້ອງການແຍກຕ່າງຫາກ	0.17	-0.04
ມຄພ 1.4	EMIS	ໂຮງຮຽນມີນ້ຳ	0.19	0.01
ມຄພ 1.5	EMIS	ໂຮງຮຽນມີຫ້ອງນ້ຳແຍກຍິງ/ຊາຍ	0.19	-0.09
ມຄພ 1.12	ຜອ	ໂຮງຮຽນມີ ຜອ ທີ່ມີປະສົບການ	0.03	-0.06
ມຄພ 1.13	ຄູສອນ	ຄູສອນມີວຸດທິຊີ້ນຳກາງ ຫຼື ສູງກວ່າ	0.02	0.01
ມຄພ 1.14	ຄູສອນ	ຈຳນວນນັກຮຽນຕໍ່ຫ້ອງ	0.26	0.16
ມຄພ ພາກ 2 (ຂະບວນການ):				
ມຄພ 2.1	ຄູສອນ	ຄູສອນຂຶ້ນຫ້ອງທຸກໆມື້	-0.06	-0.11
ມຄພ 2.2	ຄູສອນ	ໂຮງຮຽນບໍ່ມີການຂາດຂອງຄູສອນໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ	-0.06	-0.11
ມຄພ 2.3	ຄູສອນ	ຄູສອນມາຊ້າເມື່ອໄວ ໃນກໍລະນີພິເສດເທົ່ານັ້ນ	0.14	0.09
ມຄພ 2.4	ຄູສອນ	ໂຮງຮຽນເກັບມ້ຽນການບັນທຶກໄດ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ທັນເວລາ	0.14	0.09
ມຄພ 2.5	ຄູສອນ	ໂຮງຮຽນມີ ແຜນພັດທະນາໂຮງຮຽນ (SDP) ປະຈຳປີ ແລະ ມີການຄິດໄລ່ມູນຄ່າ	-0.03	-0.01
ມຄພ 2.6	ຜອ	ຫ້ອງຮຽນ ແລະ ເດີນໂຮງຮຽນສະອາດ	0.16	0.04
ມຄພ 2.7	ຜອ	ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກກ່ຽວຂ້ອງກັບນ້ຳ ແລະ ຫ້ອງນ້ຳໃຊ້ໄດ້ ແລະ ສະອາດ	0.03	-0.03
ມຄພ 2.8	ຄພສບ	ເດັກນ້ອຍໄວຮຽນທຸກຄົນຢູ່ໃນຊຸມຊົນໄດ້ເຂົ້າໂຮງຮຽນ	0.18	0.10
ມຄພ 2.9	ຄູສອນ	ຄູສອນກະກຽມບົດສອນຢູ່ສະເໝີ	0.20	0.13
ມຄພ 2.10	ຜອ	ຄູສອນສອນໝົດຫຼັກສູດ ເມື່ອໝົດສົກຮຽນ	0.08	0.12
ມຄພ 2.11	ຄູສອນ	ຄູສອນມີຄວາມຮູ້ພາສາລາວ/ຄະນິດສາດທີ່ດີ	0.40	0.30
ມຄພ 2.12	ຄູສອນ	ຄູສອນມີທັກສະການສອນທີ່ດີ	0.18	0.09
ມຄພ 2.13	ຄູສອນ	ຄວາມຖີ່ທີ່ຄູສອນໃຫ້ຄຳແນະນຳ, ກວດບົດຝຶກຫັດ, ກວດວຽກບ້ານ ແລະ ລະບຸ ຈຸດທີ່ຕ້ອງໄດ້ປັບປຸງ (ໂດຍລວມ)	0.29	0.17

¹⁶ ຄວາມຊັດເຈນຂອງຄຳສັບໃນຊຸດຄຳຖາມທີ່ໃຊ້ໃນເຄື່ອງມືເກັບກຳຂໍ້ມູນການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບໂຮງຮຽນພັດທະນາ ແມ່ນບໍ່ກົງກັນຄຳທີ່ໃຊ້ໃນ ມຄພ ສະເໝີໄປ.

ອ້າງອີງ ມຄພ	ແຫຼ່ງເກັບກຳ ຂໍ້ມູນ	ຄຳອະທິບາຍຕົວຊີ້ວັດ	ຄວາມສຳພັນກັບ ຜົນສຳເລັດ:	
			ສະເລ່ຍ ໂດຍລວມ	ຜິດດ່ຽງ
ມຄພ 2.14	ຄູສອນ	ຄູສອນໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນພິເສດຕໍ່ນັກຮຽນທີ່ຕ້ອງການ	0.19	0.05
ມຄພ 2.15	ຄູສອນ	ການລາຍງານຂໍ້ມູນການປະເມີນໃຫ້ກັບພໍ່ແມ່	0.34	0.18
ມຄພ 2.16	ຄູສອນ	ຄູສອນພົບປະກັບພໍ່ແມ່ຂອງນັກຮຽນທີ່ຮຽນຊ້າເພື່ອປຶກສາຫາລືວິທີການແກ້ໄຂ	0.16	0.11
ມຄພ 2.17	ຄູສອນ	ຄູສອນມີການສົນທະນາຄວາມກ້າວໜ້າກັບຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນ ຢ່າງໜ້ອຍ 1 ຄັ້ງ/ພາກຮຽນ ແລະ ໄດ້ຮັບຄຳແນະນຳ	0.07	-0.02
ມຄພ 2.18	ຄູສອນ	ຄູສອນດ້ວຍກັນມີການຮ່ວມມືເພື່ອປັບປຸງການສອນຂອງເຂົາເຈົ້າ	0.19	0.11
ມຄພ 2.19	ຜອ	ນັກຮຽນທຸກຄົນມີມາລະຍາດດີ	0.12	0.08
ມຄພ 2.20	ຄູສອນ	ຄູສອນມີການຮ່ວມມື ແລະ ແລກປ່ຽນຄວາມຮູ້/ການປະຕິບັດທີ່ດີ ລະຫວ່າງ ຄູສອນໃນກຸ່ມໂຮງຮຽນ	0.10	0.01
ມຄພ 2.21	ຄູສອນ	ຜອ ໃຫ້ການຮ່ວມມືກັບໂຮງຮຽນອື່ນ ໃນກຸ່ມໂຮງຮຽນ ເພື່ອປັບປຸງການຮຽນ ການສອນ	0.27	0.09
ມຄພ 2.22	ຄພສບ	ຈຳນວນຄັ້ງຂອງກອງປະຊຸມ ຄພສບ ໃນໜຶ່ງປີ	0.01	0.02
ມຄພ 2.23	ຄພສບ	ຄພສບ ຕິດຕາມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາໂຮງຮຽນ (SDP)	-0.10	-0.19

ການວິເຄາະຄວາມສຳພັນຢູ່ທາງເບື້ອງຂວາໄດ້ສັງລວມລະດັບທີ່ ແຕ່ລະຕົວຊີ້ວັດມີຄວາມສຳພັນກັບການວັດປະສິດທິຜົນຂອງ ໂຮງຮຽນທີ່ແຕກຕ່າງກັນ. ຖ້າທຳອິດ ສະໜອງໃຫ້ເຫັນຄວາມ ສຳພັນລະຫວ່າງແຕ່ລະຕົວຊີ້ວັດ ແລະລະດັບຂອງຜົນສຳເລັດ ທາງການຮຽນສະເລ່ຍຂອງນັກຮຽນ (ຈາກຄະແນນການປະເມີນ SEA-PLM ຫຼື ກົມປະກັນຄຸນນະພາບການສຶກສາ), ໃນຂະນະທີ່ ຖ້າທຳອິດສອງບັງບອກຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງຕົວຊີ້ວັດ ແລະ ຄວາມຜິດດ່ຽງຂອງຜົນສຳເລັດທາງການຮຽນ ເຊິ່ງນຳໃຊ້ເພື່ອຈັດ ແບ່ງໂຮງຮຽນເຂົ້າໃນປະເພດຂອງຄວາມມີປະສິດທິຜົນທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ (ເບິ່ງພາກ 2.2 ແລະ ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ ກ).

ຕາຕະລາງ ຄ2 ຂ້າງລຸ່ມນີ້ແມ່ນຕົວຊີ້ວັດສະຫຼຸບທີ່ແຕກຕ່າງກັນສຳ ລັບສາມປະເພດປະສິດທິຜົນຂອງໂຮງຮຽນ. ‘ຕົວຊີ້ວັດຂອງ ສາກົນ’ ອ້າງອີງເຖິງຕົວຊີ້ວັດທັງໝົດທີ່ໄດ້ເກັບກຳໃນການຄົ້ນຄວ້າ

ກ່ຽວກັບໂຮງຮຽນພັດທະນາ ເຊິ່ງຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຕ້ອງບອກເຖິງ ຄວາມຈິງ ໃນ ສປປ ລາວ (ຕົວຢ່າງ: ການສ້າງປັດໄຈ ແລະ ຕົວຊີ້ ວັດໂດຍນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນທັງໝົດທີ່ເກັບກຳໄດ້. ‘ຕົວຊີ້ວັດ ມຄພ ຕໍ່ຄ່າ ສະເລ່ຍຂອງສາກົນ’ ແມ່ນການເອົາຕົວຊີ້ວັດທັງໝົດຂອງການຄົ້ນ ຄວ້າກ່ຽວກັບໂຮງຮຽນພັດທະນາ ເຊິ່ງຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຕ້ອງບອກເຖິງ ຄວາມຈິງ ທີ່ໄດ້ປັບເຂົ້າໃນຕົວຊີ້ວັດສະເພາະຂອງ ມຄພ ‘ການປັບ ທີ່ເຂົ້າກັບ ຕົວຊີ້ວັດ ມຄພ ຢ່າງເໝາະສົມ’ ຫມາຍເຖິງຊຸດຍ່ອຍ ຂອງຕົວຊີ້ວັດທີ່ສອດຄ່ອງກັບ ມຄພ ແລະ ມີຄວາມສຳພັນຫຼາຍ ທີ່ສຸດກັບລະດັບຄວາມສຳເລັດຜົນການຮຽນຂອງນັກຮຽນ. ‘ປັດໄຈ’ ໝາຍເຖິງປະເພດຂອງດັດຊະນີທີ່ສະແດງຜົນຈາກການ ວິເຄາະປັດໄຈທີ່ກຳນົດນຳໜັກໃຫ້ກັບແຕ່ລະຕົວຊີ້ວັດລວມຢູ່ໃນ ປັດໄຈ. ສຸດທ້າຍ, ‘ດັດຊະນີ’ ແມ່ນຄ່າສະເລ່ຍພື້ນຖານຂອງຕົວຊີ້ ວັດທີ່ໄດ້ຈັດເປັນກຸ່ມ.

ຕາຕະລາງ ຄ2. ການປຽບທຽບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົວຊີ້ວັດທີ່ໄດ້ສັງລວມການຈັດປະເພດຂອງໂຮງຮຽນທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ໂດຍການນຳໃຊ້ການວິເຄາະທາງດ້ານປັດໄຈ

ສັງລວມຕົວຊີ້ວັດ:	ຄ່າສະເລ່ຍລວມຕາມປະເພດຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງ (ຄ່າສະເລ່ຍ = 0, SD = 1.0):		
	ຮ.ຮ ທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງ	ຮ.ຮ ທີ່ມີປະສິດທິຜົນປາງກາງ	ຮ.ຮ ທີ່ມີປະສິດທິຜົນໜ້ອຍ
ຕົວຊີ້ວັດຂອງສາກົນ:			
ປັດໄຈ	0.26*	-0.03	-0.22 ⁺
ປັດໄຈ (ປັບທີ່ເໝາະສົມ)	0.26*	-0.04	-0.22 ⁺
ດັດຊະນີ	0.26*	-0.02	-0.24
ດັດຊະນີ (ປັບທີ່ເໝາະສົມ)	0.29*	-0.04	-0.25 ⁺
ຕົວຊີ້ວັດ ມຄພ ຕໍ່ຄ່າສະເລ່ຍຂອງສາກົນ:			
ປັດໄຈ	0.29*	-0.11	-0.19*
ດັດຊະນີ	0.28 ⁺	-0.14	-0.14
ຕົວຊີ້ວັດ ມຄພ ປັບທີ່ເໝາະສົມ:			
ປັດໄຈ	0.35*	-0.07	-0.28*
ດັດຊະນີ	0.36*	-0.09	-0.27*

* ປະເພດສະເລ່ຍແມ່ນແຕກຕ່າງກັນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍຈາກໂຮງຮຽນອື່ນໆ ເຖິງລະດັບ at $p \leq 0.05$

+ ປະເພດສະເລ່ຍແມ່ນແຕກຕ່າງກັນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍຈາກໂຮງຮຽນອື່ນໆ ເຖິງ $p \leq 0.10$

8. ເອກະສານອ້າງອິງ

ເອກະສານອ້າງອີງ

- Azevedo, João P., et al., *Simulating the Potential Impacts of COVID-19 School Closures on Schooling and Learning Outcomes: A set of global estimates*, World Bank, Washington, D.C., 2020, <<https://reliefweb.int/report/world/simulating-potential-impacts-covid-19-school-closures-schooling-and-learning-outcomes>>.
- Bergmann, Jessica, Maria Carolina Alban Conto, and Mathieu Brossard, *Increasing Women's Representation in School Leadership: A promising path towards improving learning*, UNICEF Innocenti, Florence, 2022, <www.unicef-irc.org/publications/1399-increasing-womens-representation-in-school-leadership-a-promising-path-towards-improving-learning.html>.
- Brossard, Mathieu, et al., 'Parental Engagement in Children's Learning: Insights for Remote Learning Response During COVID-19', Innocenti Research Brief 2020-09, UNICEF Innocenti, Florence, 2020, <www.unicef-irc.org/publications/1091-parental-engagement-in-childrens-learning.html>.
- Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning, *An Initial Guide to Leveraging the Power of Social and Emotional Learning*, CASEL, Chicago, 2020, <https://casel.s3.us-east-2.amazonaws.com/CASEL_Leveraging-SEL-as-You-Prepare-to-Reopen-and-Renew.pdf>.
- Inter-agency Network for Education in Emergencies, *INEE Background Paper on Psychosocial Support and Social and Emotional Learning for Children and Youth in Emergency Settings*, INEE, New York, 2016, <<https://resourcecentre.savethechildren.net/document/inee-background-paper-psychosocial-support-and-social-and-emotional-learning-children-and/>>.
- Lao People's Democratic Republic and United Nations Children's Fund, *Lao Social Indicator Survey II 2017 (Multiple Indicator Survey/ Demographic and Health Survey)*, UNICEF, New York, 2018, <www.unicef.org/laos/media/306/file/LSIS2017ENG.pdf>.
- Ministry of Education and Sports, Lao People's Democratic Republic, *ESDP 2016–2020: Mid-term review report*, MoES, Vientiane, 2018, <https://planipolis.iiep.unesco.org/sites/default/files/ressources/laos_esdp_2016-2020_mid-term_review_report_eng.pdf>.
- Ministry of Education and Sports, Lao People's Democratic Republic, *Education and Sports Sector Development Plan 2021–25*, MoES, Vientiane, 2020, <https://planipolis.iiep.unesco.org/sites/default/files/ressources/laos_pdr_education_and_sports_sector_development_plan_2021-2025.pdf>.
- Ministry of Education and Sports, Lao People's Democratic Republic, 'Personnel Management Information System for 2022–2023' [data set], MoES, Vientiane, 2023.
- Ministry of Education and Sports, Lao People's Democratic Republic, and United Nations Children's Fund, *Situational Analysis: Student learning outcomes in primary education in Lao PDR*, MoES and UNICEF, Vientiane and New York, 2015, <www.unicef.org/laos/media/331/file>.
- Ministry of Education and Sports, Lao People's Democratic Republic, and United Nations Children's Fund, *Primary and Secondary Education Dropout Study: Findings from six districts in Lao PDR*, MoES and UNICEF, Vientiane and New York, 2023.
- Ministry of Education and Sports, Lao People's Democratic Republic, and United Nations Children's Fund, *Positive Deviant Schools Study: Initial findings of quantitative analysis*, MoES, UNICEF Lao People's Democratic Republic, and UNICEF Innocenti, Vientiane and Florence, forthcoming in 2023.
- National Commission for Mothers and Children, Lao Statistics Bureau, and United Nations Children's Fund Lao People's Democratic Republic, *Violence Against Children Survey in Lao PDR*, National Commission for Mothers and Children, Vientiane, 2019, <www.unicef.org/laos/media/2441/file/English.pdf>.
- Organisation for Economic Co-operation and Development, *School Leadership for Learning: Insights from TALIS 2013*, OECD, Paris, 2016a, <https://read.oecd-ilibrary.org/education/school-leadership-for-learning_9789264258341-en#page1>.
- Organisation for Economic Co-operation and Development, *TALIS 2018 Results (Volume I): Teachers and school leaders as lifelong learners*, OECD, Paris, 2019, <www.oecd-ilibrary.org/sites/1d0bc92a-en/index.html?itemId=/content/publication/1d0bc92a-en>.

- Organisation for Economic Co-operation and Development, *What Makes a School a Learning Organisation? A guide for policy makers, school leaders and teachers*, OECD, Paris, 2016b, <www.oecd.org/education/school/school-learning-organisation.pdf>.
- Schleicher, Andreas, *World Class: How to build a 21st-century school system*, OECD, Paris, 2018, <https://read.oecd-ilibrary.org/education/world-class_9789264300002-en#page1>.
- United Nations Children's Fund and Southeast Asian Ministers of Education Organization, *SEA-PLM 2019 Main Regional Report: Children's learning in 6 Southeast Asian countries*, UNICEF and SEAMEO, Bangkok, 2020, <www.unicef.org/eap/media/7356/file/SEA-PLM%202019%20Main%20Regional%20Report.pdf>.
- United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization Office Bangkok and Regional Bureau for Education in Asia and the Pacific, 'Promoting Learner Happiness and Well-being', UNESCO Asia-Pacific Education Thematic Brief, UNESCO, Bangkok, 2017, <<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000248948.locale=en>>.
- United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, *Behind the Numbers: Ending school violence and bullying*, UNESCO, Paris, 2019, <<https://reliefweb.int/report/world/behind-numbers-ending-school-violence-and-bullying>>.
- United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, *School Violence and Bullying: Global status report*, UNESCO, Paris, 2017, <<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000246970>>.
- United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization International Institute for Educational Planning, 'School Leadership', IIEP Learning Portal, UNESCO, Paris, 2021a, <<https://learningportal.iiep.unesco.org/en/issue-briefs/improve-learning/school-leadership>>, accessed 18 April 2023.
- United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization *International Institute for Educational Planning*, 'The Psychosocial School Environment', IIEP Learning Portal, UNESCO, Paris, 2021b, <<https://learningportal.iiep.unesco.org/en/issue-briefs/improve-learning/the-psychosocial-school-environment>>, accessed 18 April 2023.
- Wodon, Quentin, et al., *Ending Violence in Schools: An investment case*, World Bank, Washington, D.C., 2021, <<https://openknowledge.worldbank.org/entities/publication/be641349-d30c-5624-81df-9eacb753daea>>.
- World Bank, *Lao PDR Public Expenditure and Institutional Report (draft)*, World Bank, Washington, D.C., 2023.
- World Bank, *Lao PDR: School autonomy and accountability. SABER country report*, World Bank, Washington, D.C., 2016, <<https://openknowledge.worldbank.org/server/api/core/bitstreams/0303a346-8840-530c-9392-a3f03e37f8da/content>>.

ສຳລັບເດັກທຸກໆຄົນ, ໃຫ້ຕອບ

For more information

United Nations Children's Fund
UNICEF Innocenti - Global Office of Research and Foresight
Via degli Alfani, 58
50121, Florence, Italy

researchpublications@unicef.org
www.unicef-irc.org

@UNICEFInnocenti on Twitter, LinkedIn, Facebook, Instagram and YouTube
© United Nations Children's Fund (UNICEF), 2023